

ΠΛΗΡΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ

Ταχ. Γραφείο

Αρ. αδείας
4343

Καθώς

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

Ἀκαδημίας 78Δ, 106 78 Ἀθήνα

www.xristianiki.gr

Πέμπτη 5 Ἀπριλίου 2007

Ἄρ. Φύλλου 748 (1061)

Ἔτος 54ον

1,00€

22-24
Ἰουνίου
τό ΣΤ'
Συνέδριο
τῆς Χ.Δ.

ΣΕΛ. 7

ΜΟΝΟ ΣΤΗΝ «Χ»
ΜΙΚΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ:
«Ἦμουν κομμουνιστής
καί συγχρόνως
Χριστιανός»

ΣΕΛ. 6-7

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΚΟΤΩΝΕΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ:

Ἐπέμβαση τῆς
πόλωσης Ἐκκλησίας
- Ἀριστερῶς

Ἡ αποψινή καταναυκτική μουσική πανδαϊσία (βλέπε σελ. 6-7) που απολαύσαμε μέσα στον πρώτο αυτό Ναό τῆς χώρας, εἶναι καρπός μιας πρωτοβουλίας που σηματοδοτεῖ μια πολύ σημαντική και ἀπό πάσης ἀπόψεως ἀξιόλογη προοπτική. Ἡ ἀπόφαση τῆς Ἐκκλησίας των Ἀθηνῶν να διοργανώσει για πρώτη φορά μέσα στον Καθεδρικό ναό των Ἀθηνῶν μια συναυλία με ἔργο θρησκευτικῆς ἐμπνευσης και με συνθέτη τον Μίκη Θεοδωράκη ἔχει πολλές σημειολογικές και συμβολικές ἐξηγήσεις. Ὑστερα ἀπό μια μακρά περίοδο ὄχι μόνο ἀμοιβαίας πολεμικῆς μεταξὺ δυο ἰσχυρῶν κοινωνικῶν πόλων, Ἐκκλησίας, δηλαδή, και Ἀριστερῶς στην πατρίδα μας, ἀλλά και σκληρῆς ἀντιπαράθεσης στα πλαίσια τῆς ἰδεολογικῆς διαμάχης μεταξὺ Πίστεως και Ἱστορικοῦ Ὑλισμοῦ, ἡ πρωτοβουλία για ἐπέμβαση τῆς πόλωσης, ὀδήγησε στην ἀποψινή μεγαλειώδη ἐκδήλωση, κάτω ἀπὸ τὴ σκέπη τῆς Ἐκκλησίας. Ἀποδεικνύοντας για ἄλλη μια φορά ὅτι τῆς Ἐκκλησίας ἀποστολή εἶναι ἡ κατανόηση και συγκατάβαση στην ἀνθρώπινη ἐλευθερία και κυρίως στην ἀγωνιώδη ἀναζήτηση τῆς ἀλήθειας, ἡ συνένωση των διεσπῶτων και ἡ κατάφαση στην πολιτισμική προσηφονιά.

Παράλληλα, ἡ Ἐκκλησία με την πρωτοβουλία τῆς αὐτῆς ἀγκάλιασε μια λαμπρὴ θρησκευτικὴ καλλιτεχνικὴ δημιουργία ἐνός ἐκ παραδόσεως ἀριστεροῦ καλλιτέχνη διεθνούς φήμης και ἀκτινοβολίας, που, ἀπηλλαγμένος ἀπὸ δογματισμούς και ἐσωτερικῆς ἀγκυλώσεως, ως γνήσιος Ἕλληνας, εἶχε το θάρρος να ἀντλήσει ἐμπνευση ἀπὸ τὴν ἀκένωτη πηγή τῆς Ὁρθοδοξίας, να υπηρετήσῃ τὴν συμπα-

Συνέχεια στή σελ. 3

Μιλούσα τις προάλλες με ἕναν νέο, φοιτητὴ στο πτυχίο, του Μαθηματικοῦ Τμήματος, ὁ οποίος ἔχει στήσει ἰστοσελίδα στο διαδίκτυο ἀπὸ ὅπου «διανέμει» δωρεάν πανεπιστημιακά συγγράματα. Παρένθεση. Αὐτὸ δεν θα ἔπρεπε να το κάνουν τα Πανεπιστήμια ἀπὸ μόνα τους; Ἀφού ὅλα τα συγγράματα γράφονται οὕτως ἢ ἄλλως ηλεκτρονικά, θα μπορούσαν και να διανέμονται και ηλεκτρονικά. Ἀλλά μας ἀφήνουν τα «κεκμημένα» να σκεφτοῦμε και λίγο; Κλείνει ἡ παρένθεση.

Συζητούσαμε, λοιπόν:

- Τέλειωσε τὴ Σχολή;
- Ὁχι, εἶμαι στο πτυχίο. Με τις καταλήψεις ἔχω καθυστερήσει.

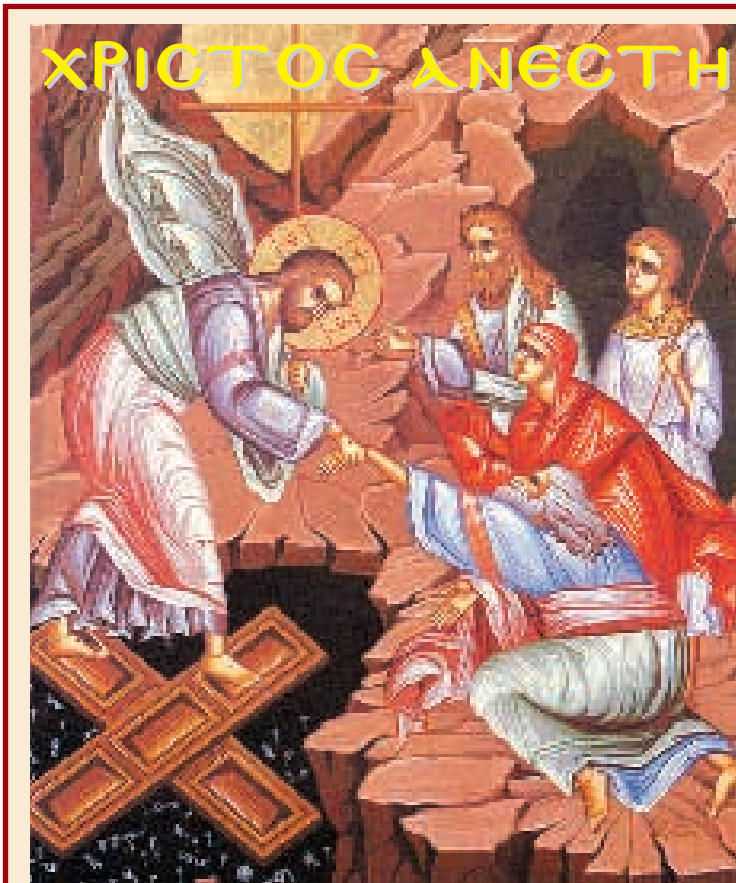
- Και μετὰ; Ὑπάρχει δουλειά;
- Θα φύγω στην Ἀμερική.
- Και τι θα κάνεις στην Ἀμερική;

- Μεταπτυχιακό, εἴναι μπορέσω, και βλέπουμε...

Ὁμολογῶ ὅτι μελαγχόλησα. Κι εσεῖς, φαντάζομαι. Ὁχι μόνο γιατί ἕνας νέος με μέλλον φεύγει ἀλλὰ περισσότερο γιατί ἡ χώρα που θα ἀφήσει εἶναι μια χώρα χωρίς μέλλον. Και εἶναι χωρίς μέλλον μια χώρα χωρίς νέους ἢ με τους λίγους νέους που τῆς ἀπομένουν να εἶναι ἀπελπισμένοι και χωρίς μέλλον.

Τα ἴδια σκεφτόμουναι και ὅταν μιλούσα μ' ἕναν ἀριστοῦχο ἀπόφοιτο του Πολυτεχνείου, γιο φίλου και συναγωνιστῆ στην «Χριστιανικὴ Δημοκρατία». Αὐτὸς τώρα κάνει διδακτορικό στις Η.Π.Α. κι ὅταν ἀπὸ φιλοτιμία ἢ νοσταλγία σκεφτεῖ να γυρίσει στην πατρίδα τι θα κάνει; Ἐλπίζω να ἔχει τὴν τύχη θυρωροῦ, θέση που κατὰ το ἐλληνικὸ σύστημα «ἀξιοκρατίας» ταιριάζει σε ἀριστοῦχους.

Τις μέρες αὐτῆς εἶχα κι ἄλλο λόγο για μελαγχολικὴ διάθεση, και ὄχι σταυραναστάσιμη, ὅπως

Ἡ «Χριστιανικὴ» εὐχεται ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου νὰ χαρίζῃ στις καρδιές ὄλων τῶν ἀνθρώπων Ἀγάπη και Εἰρήνη. ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ! Τὸ ἐπόμενο φύλλο τῆς «Χ» θὰ κυκλοφορήσῃ στίς 26 Ἀπριλίου

θα ταίριαζε στην Μεγάλῃ Εβδομάδα. Εἶναι ὁ θάνατος ἐνός νέου στην συμπλοκή των χούλιγκαν στη λεωφόρο Λαυρίου, τὴν Πέμπτη 30ῃ Μαρτίου.

Κι ἐπειδὴ οἱ χούλιγκαν των γηπέδων κι οἱ «γνωστοί-ἀγνωστοί», τάχα ἀναρχικοί, που ἔφτασαν μέχρι του να πυρπολήσουν τον Ἀγνωστο Στρατιώτη, εἶναι ὅπως

ἔχει πλέον ἀποδειχθεῖ, εἴτε τα ἴδια άτομα ἢ ἀνήκουν σε «οργανώσεις» συγκοινωνούντα στοιχεία.

Κι ἐπειδὴ τα στοιχεία τῆς ὀργῆς και τῆς τυφλῆς βίας γνωρίζουν μεγάλη ἀνάπτυξη τα τελευταία χρόνια στην χώρα μας. Κάθε μέρα σχεδόν γίνεται κι ἀπὸ μια πορεία στην Ἀθήνα.

Κι ἐπειδὴ μέχρι και ἡ επίσημη πολιτικὴ ἀντιπαράθεση στη Βουλή δεν διαφέρει και πολύ πια ἀπὸ τὴν συμπεριφορά των χούλιγκαν στα γήπεδα.

Κι ἐπειδὴ, ὅπως ἀνακοινώθηκε τὴ Μεγάλῃ Δευτέρῃ, μέχρι το 2050, ἡ Ἑλλάδα θα κατοικεῖται κατὰ σχεδόν 50% ἀπὸ γέροντες ἀνω των 65 ἐτῶν, οἱ μαύρες αὐτῆς σκέψεις θα ἔπρεπε να μας ζῶνουν σαν φίδια σκοτεινά.

Σκοπὸς ὅμως αὐτοῦ τοῦ ἀρθροῦ δεν εἶναι να μελαγχολήσουμε ἀλλὰ να σκεφτοῦμε. Και κυρίως να σκεφτοῦμε πολιτικά. Το ἔχουμε γράψει και ἄλλοτε, ὅσο τὴν πολιτικὴ ἀτζέντα μονοπωλεῖται ἀπὸ τὴ λεκτικὴ υπερβολὴ τῆς ἀντιπαράθεσης «πρόδος-συντήρηση», με στόχο να συσκοτιστεῖ ἡ ἔνδεια προτάσεων και ἡ ἀπουσία καθαυτοῦ πολιτικῆς πράξης, τόσο τα φαινόμενα βίας θα αὐξάνουν και ὁ ἐκφασισμός τῆς κοινωνίας θα προχωράει. Κυρίως, ὅταν δεν λύνονται ἀκόμα και βασικά προβλήματα που ἔχουν να κάνουν με τὴν ποιότητα τῆς Δημοκρατίας και τῆς πολιτικῆς ζωῆς, τὴν παραγωγή πλοῦτου και ἀγαθῶν, τὴ δίκαιη διανομὴ τους, τὴν εργασία και τὴν ἀνεργία, τὴν οἰκογένεια και τὴν προστασία τῆς, τὴν ποιότητα ζωῆς στις πόλεις.

Ὅλα αὐτὰ τα θέματα, ἀντὶ να προωθούνται, μεταβάλλονται με τα χρόνια σε χαινούσες πληγές πίσω ἀπὸ τὴν ἰδιοτελὴ κομματικὴ ἀντιπαράθεση που ἀποκλειστικὸ τῆς στόχο ἔχει τὴν ἐπικράτηση στις ἐπόμενες ἐκλογές. Μόνο μ' αὐτὸ ἀσχολούνται και οἱ 300 τῆς Βουλῆς και ὅσοι θέλουν να μπουν στη Βουλή.

Ἡ κυβερνήση τῆς ΝΔ, ἀφού ἐκλέχθηκε τάζοντας, κατὰ τὴν μαυρογιαλούρειο πάγια τακτικὴ, στους πάντες τα πάντα, μας εἶπε να μην «βιαζόμαστε» ἀλλὰ να πε-

Συνέχεια στή σελ. 3

BIBΛIO ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς υποπίπτουν στό ἀδίκημα ἄρνησης ἀναγνωρισμένων Γενοκτονιῶν

Η προσπάθεια παραμόρφωσης της ιστορίας του Ελληνισμού από το βιβλίο Ιστορίας Στ' Δημοτικού, που έχει εκδοθεί το έτος 2006 με την έγκριση της προηγούμενης και παρούσας πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Παιδαγωγικό Ινστιτούτου, έχει αναλυθεί πρόσφατα από πολλούς συγγραφείς και ομιλητές. Το Βιβλίο έχει κύριο σκοπό να «σβήσει» τη μνήμη των βασάνων και θυσιῶν του Ελληνισμού τους τελευταίους πέντε αιώνες. Όπως τονίστηκε στην πρόσφατη κοινή Συνέντευξη τύπου των Ομοσπονδιών Μικρασιατών, Ποντίων και Κωνσταντινουπολιτών το βιβλίο αγνοεί πλήρως την **Οικουμενική διάσταση του Ελληνισμού** και βασίζεται στην αντίληψη του Έθνους Κράτους που προέρχεται από τον **Ευρωπαϊκό εθνικισμό** του 19ου αιώνα.

Ανεξάρτητα όμως από τα προβλήματα της ιστορικής παραποίησης και την επιμονή της μη-απόσυρσης του βιβλίου Ιστορίας Στ' Δημοτικού από την Υπουργό Παιδείας κα. Μαριέτα Γιαννάκου, αν και αναγνωρίζεται ότι το βιβλίο έχει πολλά λάθη, **τίθεται άμεσα το μείζον νομικό ζήτημα της άρνησης και σημαντικής ελαχιστοποίησης αναγνωρισμένων Γενοκτονιών του Ελληνισμού της Ανατολής.** Η εξέταση αυτού του καθαρά νομικού ζητήματος είναι εκτός του πολιτικού ή ηθικού πλαισίου συζήτησης, που έχει ήδη πάρει μεγάλες διαστάσεις. Η νομική διάσταση του θέματος βασίζεται στα ακόλουθα δεδομένα:

1) Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), του οποίου ιδρυτικό μέλος είναι η χώρα μας, με το Ψήφισμα υπ' αριθμ.260(III) της Γενικής του Συνέλευσης, της 9 Δεκεμβρίου 1948, καθόρισε την **Γενοκτονία ως Έγκλημα κατά της Ανθρωπότητας** στα πλαίσια του Διεθνούς Δικαίου. Η ισχύς του Ψηφίσματος «Διεθνής Σύμβαση για την Πρόληψη και Καταστολή του Εγκλήματος της Γενοκτονίας περί προλήψεως και καταστολής του εγκλήματος της Γενοκτονίας» τέθηκε σε ισχύ την 12.1.1951. Η Ελλάδα έχει ενσωματώσει στην εθνική της νομοθεσία το Ψήφισμα αυτό του ΟΗΕ με τη «Σύμβαση για την πρόληψη και την καταστολή του εγκλήματος της Γενοκτονίας (Νέα Υόρκη, 9/12/1948) Ν.Δ. 30 91/1954 (ΦΕΚ Α/250/1954)».

2) Οι αρχές της νομοθεσίας αυτής υιοθετήθηκαν στην πράξη σύστασης (17.7.1998) του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου με την Καταστατική Πράξη της Ρώμης, που έχει επίσης καταστεί Νόμος της Ελληνικής Πολιτείας (Ν.3003/2002-ΦΕΚ Α/75/2002).

3) Σύμφωνα με την Διεθνή αυτή Νομοθεσία ως **Γενοκτονία** ορίζεται η διάπραξη οποιασδήποτε από τις παρακάτω πράξεις, με σκοπό την καταστροφή, στο σύνολο ή εν μέρει, μιας εθνικής ή φυλετικής ή θρησκευτικής ομάδας:

α) Φόνος μελών της ομάδας.
β) Πρόκληση σοβαρής βλάβης της σωματικής ή διανοητικής ακεραιότητας των μελών της ομάδας.
γ) Η εκ προθέσεως υποβολή των μελών της ομάδας σε συνθήκες διαβίωσης, οι οποίες δύνανται να επιφέρουν στην ολική ή μερική φυσική εξόντωση της ομάδας.
δ) Η επιβολή μέτρων για την παρεμπόδιση των γεννήσεων στο πλαίσιο της ομάδας.
ε) Η αναγκαστική μεταφορά παιδιών από τη μία σε άλλη ομάδα.

4) Η Βουλή των Ελλήνων με δύο Νόμους έχει αναγνωρίσει την **Γενοκτονία του Ελληνισμού της Ανατολής** που ζούσε στις γεωγραφικές περιοχές Πόντου (Νόμος. 2193/1994) και Μικράς

Ασίας (Νόμος 2645/1998) από το καθεστώς του Κοιμητάτου Ένωσης και Προόδου της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (1913-18) και του διάδοχου καθεστώτος της Άγκυρας (1919-1923). Επίσης η Βουλή των Ελλήνων αναγνώρισε τη Γενοκτονία του Αρμενικού Έθνους από τα ίδια καθεστώτα την ίδια περίοδο και επίσης το Ολοκαύτωμα του Εβραϊκού Έθνους της Ευρώπης από το Ναζιστικό κράτος της Γερμανίας και των συμμάχων του στη διάρκεια του Β' παγκόσμιου πολέμου.

5) Η **άρνηση αναγνωρισμένων Γενοκτονιών** αποτελεί σήμερα ποινικό αδίκημα σε πολλές χώρες εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. **Ειδικότερα η χώρα μας έχει υπογράψει την 28.1.2003 το Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Σύμβασης του Συμ-**

Του ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΟΥΖΟΥΝΟΓΛΟΥ
καθηγητή Ε.Μ. Πολυτεχνείου

βουλίου της Ευρώπης με αριθμό CETS 189 για τα «Εγκλήματα Διαδικτύου αναφορικά με την ποινικοποίηση ενεργειών που ενέχουν χαρακτηριστικά **Ρατσισμού** και **Ξενοφοβίας** και διαπράττονται μέσω Συστημάτων Υπολογιστών». Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου αυτού «η άρνηση, μείζονος έκτασης ελαχιστοποίηση ή δικαιολόγηση **Γενοκτονιών ή Εγκλημάτων κατά της Ανθρωπότητας**» **θα πρέπει ποινικοποιηθεί από τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης με την ψήφιση νόμων.**

6) Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων δικαιωμάτων με πολλές του αποφάσεις έχει κρίνει ότι η προστασία της ελευθερίας λόγου δεν καλύπτει την άρνηση αναγνωρισμένων γενοκτονιών.

7) Ο ιστορικός, ανεξάρτητα από την έκφραση των απόψεών του έχει την ευθύνη να διατυπώνει όλες τις απόψεις επί θεμάτων που αφορούν μείζονα ζητήματα όπως της Γενοκτονίας (Απόφαση καταδίκης του ιστορικού Bernard Lewis από Γαλλικό Δικαστήριο 23.6.1995, παρά το ότι η Γαλλία δεν είχε εισέτι αναγνωρίσει την Αρμενική Γενοκτονία τότε). Πρόσφατα δικαστήριο της Ελβετικής Ομοσπονδίας καταδίκασε τον Dogu Perincek λόγω της άρνησης της Αρμενικής Γενοκτονίας σε ομιλία του.

8) Το Βιβλίο με τίτλο «Ιστορία Στ' Δημοτικού: Στα νεότερα και σύγχρονα χρόνια» που φέρει ως εκδότη το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο με συγγραφείς: Μαρία Ρεπούση, Χαρά Ανδρέου, Αριστείδη Πουταχίδη και Αρμόδιο Τσίβα στην σελίδα 100, πα-

ράγραφο 4, αναφέρει τα ακόλουθα:

«Ένα χρόνο μετά, οι τουρκικές δυνάμεις, με ηγέτη τον Κεμάλ, επιτίθενται και αναγκάζουν τα ελληνικά στρατεύματα να υποχωρήσουν προς τα παράλια. Στις 27 Αυγούστου 1922 (σημείωση με το νέο ημερολόγιο 9.9.1922) ο τουρκικός στρατός μπαίνει στην Σμύρνη. Χιλιάδες Έλληνες συνωστίζονται στο λιμάνι προσπαθώντας να μπουκ στα πλοία και να φύγουν για την Ελλάδα.»

Η ιστορική αλήθεια των πράξεων γενοκτονιών που διαπράχθηκαν από τα Τουρκικά τακτικά και άτακτα στρατεύματα του καθεστώτος της Άγκυρας στη Σμύρνη μετά από την 9.9.1922 είναι καταγραμμένη από αντικειμενικούς παρατηρητές και δίνονται στα βιβλία:

— The Blight of Asia, George Horton, πρώην πρόξενος Σμύρνης των Η.Π.Α, Εκδόσεις the Bobbs-Merrill Company, Indianapolis 1926.

— Smyrna 1922: The Destruction of a City, συγγραφέας Καθηγήτρια Marjorie Housearian Dobkin, εκδόσεις Newmark Press, NY, ΗΠΑ, έτος 1998.

— Η Μεγάλη Προδοσία, συγγραφέας Edward Hale Bierstadt, Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη ΑΒΕ, 1997.

Η τότε Κοινωνία Εθνών, επίσης, αναγνώρισε τα εγκλήματα που έγιναν από τα Τουρκικά στρατεύματα του καθεστώτος της Άγκυρας κατά του άμαχου πληθυσμού.

Ο αριθμός των Ελλήνων και Αρμενίων που φονεύθηκαν, σύμφωνα με τις παραπάνω πηγές, μόνο στη Σμύρνη ήταν άνω των **70.000 σε διάστημα δέκα ημερών. Η συντριπτική πλειοψηφία των θυμάτων ήταν παιδιά και γυναίκες.** Η Γενοκτονία ξεκίνησε με τον μαρτυρικό θάνατο του Μητροπολίτη Σμύρνης Χρυσόστομου από τον

όχλο **μετά από εντολή του Νουρεντίν Πασά**, διοικητή των τουρκικών δυνάμεων κατοχής της Σμύρνης. Για την ολοκλήρωση της εθνοκάθαρσης χρησιμοποιήθηκε η πυρπόληση της πόλης των συνοικιών που κατοικούσαν οι Έλληνες και Αρμένιοι με την επιλογή του χρόνου, όταν φυσούσε κατάλληλος άνεμος, είναι η τραγική μαρτυρία του Ηλία Βενέζη, που τον Μάιο του 1923 (εννέα μήνες περίπου από την καταστροφή της Σμύρνης), όντας αιχμάλωτος (δεν είχε καταταγεί στον Ελληνικό στρατό) σε τάγμα εργασίας, είδε πλήθος οστών των φονευθέντων κατά την καταστροφή της Σμύρνης. Συγκεκριμένα στο βιβλίο Νούμερο 31328 (Κεφάλαιο ΙΗ') ο Ηλίας Βενέζης αναφέρει ως αυτόπτης μάρτυρας που είδε το πλήθος των 40.000 οστών των θυμάτων λίγο έξω από την Μαγνησία της Ιωνίας. Λόγω της επίσκεψης του εκπροσώπου της Κοινωνίας των Εθνών Ντελλάρα χρησιμοποιήθηκαν εξήντα Έλληνες αιχμάλωτοι για να απομακρύνουν τα οστά, ώστε αυτός, όταν διερχόταν με τρένο, να μη δει το θέμα του αποτελέσματος της Γενοκτονίας.

Προκύπτει από τα παραπάνω αναφερόμενα ότι στην σελ.100 του Βιβλίου με τίτλο «Ιστορία Στ' Δημοτικού: Στα νεότερα και σύγχρονα χρόνια» **έχει διαπραχθεί η άρνηση και σημαντική ελαχιστοποίηση αναγνωρισμένων Γενοκτονιών του Ελληνισμού της Ανατολής.** Επομένως, είναι αναγκαίο να εξεταστεί το θέμα από τους θεσμικούς παράγοντες της Πολιτείας. Η έστω **αποσιώπηση πράξεων Γενοκτονίας** όχι μόνο δεν βοηθάει στη συμφιλίωση των λαών μεταξύ τους, που είναι επιθυμία κάθε καλοπροαίρετου ανθρώπου, αλλά αντίθετα **ανοίγει το δρόμο σε διάπραξη νέων πράξεων** Γενοκτονιών και εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας.

ΤΗ ΝΥΚΤΑ 25 ΠΡΟΣ 26 ΜΑΡΤΙΟΥ Πυρπόλησαν τόν Ι. Ν. του Ε.Μ. Πολυτεχνείου

Τη νύκτα της 25ης Μαρτίου προς την 26η βάνδαλοι έριξαν διαδοχικά 6 - 7 βόμβες μολότοφ στον περικαλλή Ναό του Ε.Μ. Πολυτεχνείου στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου. Ολόκληρη η πρόσοψη του Ι. Ναού έγινε κατάμαυρη από τις βόμβες μολότοφ.

Ήταν τέτοια η καταστροφική τους μανία αυτών που πετούσαν τις βόμβες, ώστε έφθασαν και μέχρι το υψηλότερο μέρος του Ι. Ναού που βρισκόταν μία επιγραφή από την Αποκάλυψη, που περιέχεται στην Καινή Διαθήκη.

Η εικόνα που αντίκρουσε η Επιτροπή του Ι. Ναού, αποτελούμενη από τους Καθηγητές κ.κ. Ι. Μαρουλά, Ηλ. Κατσούφη, Χρ. Κόκκινος, Φανή Καλατζοπούλου και εμένα, ήταν αποτροπιαστική. Νομίζω ότι πρώτη φορά πυρπολείται Ορθόδοξος Ι. Ναός. Αλίμονο και αλόθρησκοι να ήταν θα τον εσέβοντο. Δυστυχώς, είναι και σπουδαστές του ΕΜΠ!!

Η οργή τους εστράφη και στις πέντε σπουδαίες επιγραφές, που ε ί ν α ι γ ρ α μ μ έ ν ε ς στην πρόσοψη του Ναού επί μαρμάρου: όπως «Άρατε πύλας, άρατε, εισελεύσεται ο Βασιλεύς της Δόξης» ή «Ο Χριστός, η Ελπίς του Κόσμου» ή «Ναι έρχομαι ταχύ κ.λπ.». Διερωτάται κανείς:

1) Γιατί τις μολότοφ δεν τις έριξαν στα άλλα κτίρια του Πολυτεχνείου ή στην Πρυτανεία και επέλεξαν τον Ι. Ναό, που είναι χώρος της Πίστεως στο Θεό, της αγάπης και αδελφοσύνης των ανθρωπών;

2) Εάν οι νεαροί αυτοί ευρίσκοντο σε μια Μουσουλμανική χώρα, θα ενεργούσαν έτσι; Τι θα ακολουθούσε από τους φανατικούς Μουσουλμάνους είναι γνωστό. Έτσι, δείχνουμε την «αθεΐα» και τον «Πολιτισμό» μας; Κρίμα!!

3) Πολλοί διερωτώνται στην Πολυτεχνειούπολη, μήπως μέσα στους κόλπους αυτών που κάνουν αυτές τις έκνομες ενέργειες και ασχήμιες, υπάρχουν και μερικοί που δρουν κατά ένα «προβοκατόρικο τρόπο», για να καταργηθεί το άσυλο. Η Επιτροπή μας δεν θα δώσει τέτοιες εξηγήσεις. Παραμένει στα γεγονότα και τίποτ' άλλο. Δεν δίνει πολιτικές ερμηνείες.

4) Πολλοί από αυτούς είναι γνωστοί στις Πρυτανικές Αρχές. Το τι θα πρέπει να πράξουν οι Πρυτανικές Αρχές δε θα το υπο-

δείξουμε εμείς. Ο κ. Πρόεδρος της Επιτροπής μας, θα πρέπει να λάβει μέτρα.

5) Είναι η δεύτερη φορά που ρίχνουν βόμβες μολότοφ. Αυτή τη φορά όμως ήταν χειρότερη από την προηγούμενη.

Ολόκληρη η πρόσοψη του Ι. Ναού είχε μαυρίσει. Οι κρότοι από τις μολότοφ ακούστηκαν στην απέναντι Φοιτητική Εστία, όπως μας είπαν φοιτητές. Σείστηκε ο κόσμος!

Δώδεκα φορές έχουν γράψει με μογοιία ελεεινά συνθήματα και φρικιαστικές βλασφημίες!!

Δύο φορές παραβίασαν το Ναό, έσπασαν τον παγκάρι και έκλεψαν άνω των 2000 €! Νομίζω ότι αυτά τα κλεφτρόνια δεν έχουν καμία σχέση με αυτούς τους βάνδαλους βομβιστές με τις μολότοφ.

6) Διερωτάται κανείς οι νυκτοφύλακες τι κάνουν; Κοιμούνται; Εκεί από τις διαδοχικές εκρήξεις η Πολυτεχνειούπολη έγινε Βαδάτση! Οι νυκτοφύλακες που ήσαν; Τι έκαναν; Ενημέρωσαν άμεσα την ώ-

ρα των εκρήξεων τις Πρυτανικές Αρχές;

Ποιον και πότε; Τι φυλάσσουν;

7) Ο Ι. Ναός του ΕΜΠ ανήκει μεν στα Ν.Π.Δ.Δ. ως κτίσμα του Πολυτεχνείου αλλά συγχρόνως είναι υπό την Αιγίδα της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών και διέπεται από ένα ειδικό καθεστώς, το οποίο πολύ θα πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη. Ο Ναός δεν είναι «ξέφραγο» αμπέλι!

8) Ο Ναός του ΕΜΠ οικοδομήθηκε με νόμιμες διαδικασίες και με αποφάσεις της Συγκλήτου του Ε.Μ.Π. και καθιερώθηκε. Είτε αρέσει σε ορισμένους είτε δεν αρέσει. Καμία δύναμη δε θα μπορούσε να τον καταστρέψει ή να εμποδίσει τη λειτουργία του. «Και πύλαι Άδου ου κατισχύουσι Αυτής».

9) Ο Ναός του Πολυτεχνείου δεν έγινε με κρατικές επιχορηγήσεις, αλλά με προσφορές πιστών, της Εκκλησίας και διαφόρων άλλων φορέων, όπως Τραπεζών, - Ιδρυμάτων κ.λπ.

10) Κανείς λοιπόν δε θα μπορέσει με τις βεβηλώσεις να εμποδίσει την λειτουργία του και τα ιερά που συμβολίζει.

Τέλος, αυτές οι πράξεις είναι ανάνδρες, ανίερες και προκαλούν βάναισα τη συντριπτική πλειοψηφία του Ορθόδοξου Ελληνικού Λαού!!

Του ΙΩΑΝΝΗ Θ. ΧΑΪΝΗ
Όμοιπμου Καθηγητή Ε.Μ.Π.

Πρός τό πάθος

Η εποχή μας χαρακτηρίζεται από την κραυγαλέα εχθρότητα προς το πνεύμα θυσίας. Απόρροια αυτού είναι η αναπτύσσεται και αντιηρωικό σύνδρομο. Γόητες και δημαγωγόι, «φωτισμένοι» ηγέτες και κοινωνικοί αναμορφωτές, παντοειδείς «σωτήρες» και οραματιστές διαλαλούν την «πνευματική» τους πρραμάτεια και όλοι σπεύδουμε να αγοράσουμε απ' αυτήν. Μας έχουν πείσει όλοι αυτοί ότι μας προσφέρουν φθηνά τα μέσα, δια των οποίων άκοπα θα γευθούμε τη χαρά που τόσο ποθούμε ως άνθρωποι. Είχαν ψελλίσει κάποιιοι αρχαίοι πρόγονοί μας ότι «τα αγαθά κόποις κτώνται», αλλά αυτό δεν ισχύει στην εποχή μας, της «προόδου» και της «ευημερίας»! Μας κάλεσε και ο Χριστός να «άρουμε τον σταυρό μας και να τον ακολουθήσουμε», αλλά ακόμη και ο λαός κατάλαβε, πόσο μάλλον οι «επαίοντες», ότι «με τον σταυρό στον ώμο» δεν πας μπροστά!

Μέσα σ' ένα ξέφρενο ρυθμό ζωής πλησιάζει και πάλι η γιορτή του Πάσχα. Και στο άγχος μας προστίθεται άγχος: Να σπεύσουμε έγκαιρα να ετοιμαστούμε γι' αυτήν. Να ψωνίσουμε τα φαγώσιμα, με οδηγό της τιμές της κεντρικής αγοράς των Αθηνών, η κίνηση στην οποία βρίσκεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος των τηλεοπτικών διαύλων. Να αγοράσουμε στη συνέχεια δώρα, προκειμένου να προσφέρουμε σε αγαπημένα μας πρόσωπα, για να πεισθούν για την αγάπη μας. Να σπεύσουμε, και όχι λίγοι, να κλείσουμε θέση σε κάποια εκδρομή σε μεγάλη ευρωπαϊκή πόλη. Να είμαστε έγκαιρα έτοιμοι να αφήσουμε την πόλη, τη δυσβάσταχτη, μια ώρα γρηγορότερα!

Μέσα σ' όλη αυτή τη φασαρία ο Χριστός κίνησε και εφέτος για το Πάθος. Καβάλησε το πουλαράκι για να εισέλθει «θριαμβευτικά» στα Ιεροσόλυμα των καρδιών μας, αλλά δεν άκουσε «ωσανά»! Πάλι καλά που ο λαός παραμένει απαθής. Θα μπορούσε να τον καταγγείλει ως πλάνο, καθώς και εφέτος ένα νέο «σκάνδαλο» ήρθε να προστεθεί στα όσα τον «βάρυναν» στο παρελθόν. Κάποιιοι από αυτούς που αγρυπνούν για το καλό των λαών βρήκε τον τάφο του! Άλλοι έριξαν «άπλετο φως» εκεί που οι μαθητές του «πλάνου» επιχειρούν κατ' έτος να κρατούν σε ακούσιση το νου των πιστών!

Η πίστη αποτελεί στις ημέρες μας καταδικαστέα, στο όνομα της επιστήμης και του ορθολογισμού, εκδήλωση. Όταν ο Χριστός οδηγηθεί στους Πιλάτους των τηλεοπτικών παραθύρων, εμείς θα είμαστε εκεί, θα ξαγρυπνήσουμε, στην ανάγκη, προκειμένου να ακούσουμε την καταδικαστική απόφαση για μία ακόμη φορά. Θα στρέψουμε με ικανοποίηση τον αντίχειρα, ως νέοι καισαρες, προς το έδαφος. Ύστερα θα περιμένουμε την πομπή και θα τη συνοδεύσουμε για να δούμε το τέλος. Το τέλος που «προφήτες» και «προφήτες» προανήγγειλαν με περισσό πάθος και διαψεύσθηκαν παταγωδώς. Το μαρτυρεί το ότι από τότε που ο Χριστός σταυρώθηκε για πρώτη φορά πλησιάζουν ήδη δύο χιλιάδες χρόνια. Ανήμποροι να ξεπεράσουμε το σύμπλεγμα της βραχύβιας «αυθεντίας» μας μεγαλαυχούμε, με την αίσθηση ότι συνιστούμε την κατακλείδα της ιστορίας. Και τα έτη κυλούν και εμείς παρερχόμαστε, μαζί και οι μικρότητές μας. Και Εκείνος μπορεί να σταυρώνεται κατ' έτος, όμως μένει, μένει βαθειά ριζωμένος στις καρδιές των πιστών, που τον ακολουθούν στο πάθος με τη συναίσθηση ότι πάσχει για μας.

Και καθώς αυτοί παραμένουν ως το τέλος και δεν αντιπέρχονται τον «Γολγοθά» μόλις ακούσουν το «τετέλεσται», απολαμβάνουν την ανεκλάλητη χαρά του μηνύματος «Ανέστη ο Κύριος». Και τότε όλες οι δυνάμεις του κακού σπεύδουν να φιωώσουν να χείλη που μεταδίδουν το χαρμόσυνο για τους ανθρώπους μήνυμα. Είρωνεύονται, περιγελούν, βλασφημούν, απειλούν, συκοφαντούν. Μάταιος κόπος. Το μήνυμα θα μεταδίδεται στους ιστορικούς αιώνες, διότι αποτελεί Αλήθεια και η Αλήθεια δεν υπόκειται στη φθορά της λήθης.

A.Π.

Συνέχεια από τη σελ. 1

νική αρμονία και να υπερασπισθεί το δικαίωμά του ως Ελληνορθόδοξο να εκφράζει μέσα και από την παράδοση της Εκκλησίας του τον ήμερο της δημιουργικής του παρέμβασης, μελοποιώντας ένα θρησκευτικό - καλύτερα - εκκλησιαστικό προσευχητικό ποίημα του αγίου Ιωάννη του Δαμασκηνού. Έτσι για πρώτη ίσως φορά η αμοιβαιότητα στις προθέσεις άσκησε πίεση για σύγκλιση στον ανοικτό πια χώρο της Εκκλησίας για τον μεγάλο μας σύμφωνικό συνθέτη τον αειθαλή Μίκη Θεοδωράκη.

Βέβαια ο Μίκης είναι περισσότερο γνωστός στον ελληνικό λαό για τις επιτυχίες του στο λαϊκό τραγούδι, που στα χείλη των νεοελλήνων έχει βρει την έκφραση της καρδιάς τους. Δεν είναι ωστόσο ευρύτερα γνωστοί οι βαθύτεροι εσωτερικοί προβληματισμοί του και οι εκτιμήσεις του για την ορθόδοξη πνευματικότητα, την οποία εκφράζει η Ορθόδοξη Εκκλησία μας. Πράγματι στην πρόσφατη αφηγηματική εξιστόρηση της ζωής του που κυκλοφόρησε σε τόμο με τίτλο «Άξιος εστίς», ο Μίκης αποκαλύπτει τις πρώτες επαφές του με τον Χριστιανισμό... Η παρούσα συμφωνία

Υπέρβαση τής πόλωσης 'Εκκλησίας-Άριστερῶς

δεν είναι το πρώτο έργο του Θεοδωράκη, που έχει αφετηρία την εκκλησιαστική πράξη. Ο ίδιος έχει ομολογήσει ότι ως παιδί άρχισε να συντροφεύει τις νότες με τη βυζαντινή μουσική της Εκκλησίας στον Αγ. Βασίλειο Τριπόλεως. Αλλά της σημερινής συμφωνίας έχει προηγηθεί η μελοποίηση της Θ. Λειτουργίας. Γι' αυτήν στις 27.3.83 ο συνθέτης εδήλωσε τα εξής σημαντικά: «Η συνεργασία με την Εκκλησία είναι οπωσδήποτε ένα μεγάλο πρόβλημα για ένα μαρξιστή... Θυμάμαι, όταν είχα γράψει μουσική για το γνωστό τραγούδι «Και δόξα τω Θεώ...», κάποιοι από τους ιεροφάντες του αγνού

μαρξισμού με κατηγορήσε ότι μ' αυτό το τραγούδι προπαγανδίζω τη θρησκεία, το «όπιοι του λαού»... Σ' αυτά τα 40 χρόνια, που πέρασαν, έχω καταλήξει σε ορισμένα βασικά συμπεράσματα... Η Εκκλησία αποτελεί για μας τους Έλληνες ένα χώρο πάνω κι έξω από οποιεσδήποτε πολιτικοϊδεολογικές πεποιθήσεις και προκαταλήψεις. Θα έλεγα είναι το λίκνο του Έθνους... το λίκνο του Ελληνισμού. Μέσα εκεί βαφτίζουμε τα παιδιά μας, αφού πρώτα βαπτισθούμε εμείς οι ίδιοι, εκεί παντρευόμαστε, εκεί αποχαιρετάμε τους αγαπημένους μας. Είτε θέλουμε είτε όχι τις πιο σημαντικές στιγμές της ζωής

μας τις έχουμε περάσει στην Εκκλησία.. Θα ήταν λοιπόν αφέλεια να ξαναγυρίσουμε στο δόγμα «η θρησκεία είναι το όπιο του λαού». Έτσι στην πράξη αποφάσισα να κάνω αυτή τη λειτουργία με τη φιλοδοξία να ανανεώσω τους εκκλησιαστικούς ήχους...».

Με την ίδια λογική μας χάρισε ήδη από την περίοδο 1983 - 1984 την αποψινή συμφωνία του «Ρέκβιεμ», δηλαδή τη νεκρώσιμη Ακολουθία της Εκκλησίας, που συνοδεύει με τις προσευχές της Εκκλησίας κάθε εξερχόμενο του κύκλου της παρούσας ζωής πιστό άνθρωπο. Σε εμπνευσμένο κείμενο του αγίου Ιωάννη του Δαμασκηνού, μουσικά επενδεδυμένο με την εμπνευση του καλλιτέχνη, θα έχουμε την ευκαιρία να αποθαυμάσουμε τη θρησκευτική ποίηση και την καλλιτεχνική μελουργική δημιουργία σαν πρελούδιο στη Μεγ. Εβδομάδα του Πάθους. Τα νεκρώσιμα κείμενα της Εκκλησίας είναι αληθινές μυσίες στη ματαιότητα της ζωής και πρόδρομοι αθανασίας.

(Από την αντιφώνηση του Αρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου στα όσα ο συνθέτης είπε μετά το τέλος της συναυλίας στη Μητρόπολη Αθηνών).

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΚΟΤΩΝΕΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ

Συνέχεια από τη σελ. 1

ριμένουμε καθώς οι «μεταρρυθμίσεις» της «έχουν οριζοντά τετραετίας». Τώρα που φτάσαμε στον ορίζοντα και στο τέλος της τετραετίας μας λέει ότι οι «μεταρρυθμίσεις» και πάλι θα ολοκληρωθούν στην επόμενη τετραετία, την οποία φαίνεται -έτσι νομίζουμε- να την έχουν «στο τσεπάκι».

Το «νέο» ΠΑΣΟΚ του Γ. Παπανδρέου, αφού έψαξε σε σουηδικά, φιλανδικά, ιρλανδικά και άλλα μοντέλα, λες και τα προβλήματα της Ελλάδας είναι προβλήματα μόδας

Του ΚΩΝ/ΝΟΥ ΜΠΛΑΘΡΑ

ρα που αυτά τα σόου σαπουνόπερα θα χρησιμοποιούν σαν σκηνικό και τη Βουλή.

Για να είμαστε αληθινοί, τις ίδιες εκτός τόπου και χρόνου πομφώλυες φουσκώνουν ενίοτε και αρκετοί ανάμεσα στον λεγόμενο πατριωτικό χώρο, οι οποίοι πάσχουν από την συνήθη στρατιωτική τύφλωση. Βλέπουν δηλαδή το μέρος της μάχης και αγνοούν τα δεδομένα του πολέμου. Αγνοούν ότι ο πόλεμος είναι πολιτική με άλλα μέσα και ότι η πολιτική είναι πόλεμος. Παραβλέπουν τη συγκυρία, τα δεδομένα, τους συσχετισμούς δυνάμεων. Ξεχνούν ότι τις ισχυρές πολιτείες τις οικοδομεί η υγιής πολιτική οργάνωση και η ευθύνη των παραγόμενων αγαθών και του

πλούτου. Ή, ακόμα πιο σνηλισμένο, είναι τόσο προσηλωμένοι σ' ένα ιστορικό χθες, συνήθως ωραιοποιημένο, ώστε και το σήμερα δεν βλέπουν και το αύριο αρνούνται να δουν.

Λοιπόν τι μένει; Αυτό που μας έσωσε και μας σώζει σε καιρούς δύσκολους: η Αντίσταση.

Η αντίσταση των ανιδιοτελών πολιτών, που ακριβώς αυτή τους η ανιδιοτέλεια είναι και ο πιο γνήσιος πατριωτισμός.

Η αντίσταση που ριζώνει στην πνευματική συνειδητοποίηση της ταυτότητάς μας και της παράδοσής μας, όπως πολύ ωραία τα λέει ο Μίκης Θεοδω-

ράκης. Η αντίσταση που φουρνάνει μαζί με την αίσθηση του χρέους μας απέναντι στους νέους ανθρώπους αυτής της χώρας.

Η αντίσταση απέναντι σε όσους προτείνουν φούμαρα εύκολων λύσεων.

Η αντίσταση που θα φέρει έναν πραγματικό εκσυγχρονισμό της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ζωής της Ελλάδας.

Είναι καιρός οι πολίτες, με όπλο αυτή τους την ανιδιοτέλεια, να συγκροτήσουν έναν πραγματικό τρίτο δρόμο, μια πατριωτική δημοκρατική παράταξη εκσυγχρονισμού του δημόσιου βίου και απαλλαγής του από τις μολυσμένες παθογένειες του κομματισμού και του κομματαρχισμού.

Μια παράταξη που θα υποσχεθεί δουλειά και θυσίες, όπως έκανε ο Βενιζέλος έναν σχεδόν αιώνα πριν, και όχι επιδόματα και ΕΚΑΣ.

Μόνο προσοχή. Ο βενιζελισμός απέτυχε. Το ίδιο θα αποτύχουν και οι ξαναζεσταμένοι βενιζελικοί μεγαλοϊδεατισμοί. Γιατί η σημερινή «μεγάλη ιδέα» είναι η δημιουργία μιας ανεξάρτητης και όχι ποφοδεούς Ελλάδας που θα πλουτίζει από τον πλούτο των παιδιών της κι όχι από δόλιες επιδοτήσεις και «δάνεια».

Μιας Ελλάδας που, για να το πετύχει αυτό, θα πρέπει να πάψει να διώχνει και να «τρώνει» τα παιδιά της, που θα τους δίνει μέσα και δυνατότητες να δουλέψουν για να φτιάξουν το δικό τους μέλλον. Η δημιουργία μιας νέας Ελλάδας που θα αγαπήσει, εν τέλει, τη νεότητά, που θα παλεύει γι' αυτήν. Μιας Ελλάδας όπου πολιτική δεν θα σημαίνει κομματισμός και λαϊκισμός, ανάπτυξη δεν θα σημαίνει νέοι αυτοκινητόδρομοι και οικοδομές, όπου πολιτισμός δεν θα σημαίνει τζόκερ και ζυστό.

Πιστεύουμε, για να παραλλάξω το σύνθημά του που μάλλον ξέχασε ο κ. Καραμανλής, ότι μια Ελλάδα της αξιοπρέπειας, της δημιουργίας και του πολιτισμού, μια Ελλάδα που σέβεται τον πολίτη της είναι δυνατή.

Ας ανασκουμπωθούμε, λοιπόν.

ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

Ίδρυτής ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤ. ΨΑΡΟΥΔΑΚΗΣ
Ίδιοκτήτης: ΚΙΝΗΜΑ ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Έκδότης: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΛΑΘΡΑΣ
Διευθυντής: ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑΚΗΣ
Διευθυντής Σύνταξης: ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΕΡΒΟΣ
Οικονομικός υπεύθυνος: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΕΜΠΟΣ
Τμήμα διαφήμισης: ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΑΘ. ΓΚΟΥΛΗ
Διεύθυνση: ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 78^Α 106 78 ΑΘΗΝΑ
Ηλεκτρονική διεύθυνση: www.xristianiki.gr
e-mail: xristianiki@in.gr
Τηλέφωνα Γραμματείας:
210 38.11.302, 210 38.06.863
Τηλεομοίτυπον (fax): 210 38.06.262
Ήλεκτρονική Σελιδοποίηση:
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΜΕΜΦΙΣ ΑΕ, Σωκράτους 23, 105 52 ΑΘΗΝΑ

Έτιψια συνδρομή: Έσωτερικού 20,00€, Κύπρου: 50,00€, Εύραπης: 50,00€, ΗΠΑ: 80 δολάρια, Καναδά: 120 δολάρια Καναδά, Αυστραλίας: 150 δολάρια Αυστραλίας, Λοιπών Χωρών: 80 δολάρια ΗΠΑ ή 80,00€.

Φιλικές συνδρομές από τράπεζες και Έταιρείες 50€.
Λογ/σμός τής «Χ» στην Έθνική Τράπεζα: 040/626560-06.
Άμεσως μετά τήν κατάθεση πρέπει νά μῶς ἐνημερώσετε.

Σκληρόν ἔστι πρός κέντρα λακτίζειν

Το τέταρτο αυτό άρθρο μας για την πίστη στον Χριστό, δεν θα είναι το τελευταίο, όπως είχαμε προαναγγείλει.

1. Γνησιότητα και αξιοπιστία των Ευαγγελίων. Στα όσα έχουμε ήδη πει, προσθέτουμε τα επόμενα συμπεράσματα αιμνήτων ειδικών στο αντικείμενο: α) Στον 6ο τόμο του «Εγκυκλοπαιδικού Λεξικού Ελευθερουδάκη» (1929, σελ. 3-4), ο καθηγητής Π.Ι. Μπρατσιώτης γράφει: «Υπέρ της γνησιότητας αυτών (των Ευαγγελίων) μαρτυροῦσι προς σπουδαιότητος εσωτερικούς λόγους και... παλαιότατοι μαρτυρία, αναγόμενα μέχρις αυτών των χρόνων της παραδεδομένης συτάσεως αυτών. Υπέρ δε της ιστορικής αξιοπιστίας αυτών μαρτυρεῖ προς τοις άλλοις ο ουδαμῶς εξεζητημένος, ἀλλ' ἐν παντί ἀφελῆς της διηγήσεως τρόπος, η ειλικρινῆς ομολογία των αδυναμιῶν αυτών των συγγραφέων και των διδασκάλων αυτών, η ακριβῆς γνώσις ιστορικών και γεωγραφικῶν σχέσεων και αὐταῖς παρατηρούμεναι μικραῖς διαφοραῖς και σχετικαῖς διαφωνίαις ἐν ταῖς ἐπί μέρους διηγήσεσιν, ἐτι δε και η ηθικῆ και πνευματικῆ κατάστασι των συγγραφέων τούτων, αινικάνων ὡσοδῆποτε ὡπως αὐθοπλότησιν και παραχράξωσι την ιστορικῆν ἀλήθειαν». β) Στον ἴδιο τόμο του ἴδιου Λεξικού (σελ. 692), ο Α.Ν. Διαμαντόπουλος, σχετικά με τις ἀμφισβητήσεις για τον Ἰησοῦ των Ευαγγελίων, γράφει: «Πάσαι ἐν τούτοις αἰθεωρίαῖς αὐταῖς σπουδαίως και δια αὐστηρῶς επιστημονικῆς μεθόδου εξετασθεῖσαι ἀπεδείχθησαν ἀβάσιμοι, πρώτον δια τὸ ἀδιάσειστον κύρος των Ευαγγελίων, ὡν η γνησιότης μαρτυροῦμένη ὑπὸ ἀδιακόπου, ἀπὸ του τέλους του Α' αἰῶνος, παραδόσεως, κείται νυν ὑπεράνω πάσης ἀμφισβητήσεως, ἐπειτα δια την μαρτυρίαν πολλῶν μη χριστιανικῶν πηγῶν συγχρόνων ἢ του Β' αἰῶνος (Πλίνιος ο Νεώτερος, Κέλσος, Λουκιανός, Ταλμούδ, πρακτικά μαρτύρων». γ) Ἐξαντλητικῆ ἐξέτασι του ἴδιου θέματος και κατάληξι στα παραπάνω συμπεράσματα κάνει ο καθηγητής Π. Τρεμπέλας στο πλήρως τεκμηριωμένο βιβλίο του: «Ἰησοῦς ο ἀπὸ Ναζαρέτ» (ἐκδοσι του βιβλιοπωλείου «Ο Σωτήρ»).

2. Μια ἔμμεση ἐνδειξι ὅτι δεν ὑπάρχει σύγκρουσι της πίστες στο Χριστό με τις θετικῆς ἐπιστήμης. Ἐάν ὑπῆρχε τέτοια σύγκρουσι, δεν θα ἦταν δυνατόν ἕνας στοχαστής μεγάλος και στα Καθαρά Μαθηματικά και στη Φυσικῆ να πιστεῦει στο Χριστό. Ἀς δοῦμε, τώρα, μια ἀποστομωτικῆ τέτοια περίπτωσι: Στα τελευταία χρόνια της προ-Γκορματσῶφ Σοβιετικῆς Ἐνώσεως (χωρὶς ὄριο ηλικίας, τότε, για τον καθηγητῆ Πανεπιστημίου), Πρόεδρος του Μαθηματικῶν Ἰνστιτούτου της Ακαδημίας Ἐπιστημῶν της και Διευθυντῆς στις ἐρευνες για εἰρηνικῆς ἐφαρμογῆς της Πυρηνικῆς Ἐνέργειας (τομέας ἀπόρρητος, σε κάποιο βαθμῶ) ἦταν ο Ν. Μπογκολιούμποφ (ἀπὸ το Κίεβο). Μαθηματικῶ φαινόμενο ἀπὸ τα μαθητικά του χρόνια, ἦταν διε-

θῶς θρυλικός. Ἐένος Ἐταίρος της Ακαδημίας Ἐπιστημῶν των ΗΠΑ, Μέλος του Ἰνστιτούτου Μαξ Πλανκ της (τότε) Δυτικῆς Γερμανίας κ.λπ. Λόγω θέσεως ἦταν και μέλος του Ανωτάτου Σοβιέτ. Στην Ἑλλάδα ἦρθε καλεσμένος ἀπὸ μένα. Μου ζήτησε και πήγαμε σε λειτουργία Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Μια μέρα που ἀδιαθέτησε, τον επισκέφθηκε, φιλικῶς, ο, ἐν ζωῆ διακεκριμένος παθολόγος-νεφρολόγος Δ. Βαλῆς. Στην ἐξέτασι του βλέπει, ἐντυπωσιασμένος, ὅτι μεσ' ἀπ' τα ρούχα του φοροῦσε Σταυρό. Μια ἄλλη μέρα πήγαμε καλεσμένοι στο σπίτι του εξαδέλφου μου Νίκου Πουρναρά (συνταξιούχου Γ. Διευθυντῆ του υπουργείου Βιομηχανίας). Ἀκόμα θυμάται η, ἐν ζωῆ, χήρα του Νίκου την ἐκπληξῆ της, ὅταν εἶδε το μέλος

Τοῦ ΣΠΥΡΟΥ Π. ΖΕΡΒΟΥ
Ὁμότιμου καθηγητῆ Μαθηματικῶν
Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

του Ανωτάτου Σοβιέτ να πηγαίνει προς μια μεγάλη εἰκόνα του Ἁγίου Νικολάου, που εἶχανε, και να την προσκυνάει.

3. «Σκληρόν ἔστι προς κέντρα λακτίζειν». α) Στην παγκόσμια ιστορία, δεν ἀναφέρεται πιο ἀδίστακτος (σε οποιοδήποτε θέμα ἀσχετο με την οικογένειά του) ἀλλὰ και πανέξυπνος «ἄνθρωπος» ἀπὸ τον Γάλλο Φουσέ. Καθολικός παπᾶς που πέταξε τα ράσα, ἐγινε συμφεροντολογικῶς ο πιο ακραῖος «επαναστάτης» και ἄθεος. Στη Λυών, για οικονομία χρόνου, ἔβαλε τους συλληφθέντες ὡς ὑπόπτους για βασιλοφροσύνη, μαζικῶς, μπροστὰ στα κανόνια και ἐτσι τους σκότωσε (ἀντιγραφῆ του τρόπου ἐκτελέσεως των ἐπαναστατημένων Ἰνδῶν ἀπὸ τους Ἄγγλους). Υπουργός της Αστυνομίας του Ναπολέοντα και ὅταν αὐτός γύρισε ἀπὸ την Ἑλβα, ὑπῆρξε ο κύριος ἀρχιτέκτονας της πτώσεως του μετὰ το Βατερλώ (στο οποίο, ο Ναπολέων, εἶχε χάσει μια κρίσιμη μάχη ἀλλὰ ὄχι ἀκόμα τον πόλεμο). Καθῶς μόνο χάρη στον Φουσέ (με την ψήφο του οποιῶ εἶχε καρατομηθεῖ ο Λουδοβίκος 16ος) μπόρεσε να ξαναπάρει το θρόνο του ο Λουδοβίκος 18ος (ἀδελφικός του 16ου), νόμιζε ο Φουσέ ὅτι θα ἐπιβίῳσει ὡς ἰσχυρός πολιτικός παράγων, στη νέα κατάστασι, ὡπως γινόταν κάθε φορὰ (συστηματικῶς προδοτικῶς ὅλων, πλην του εαυτοῦ του).

Πριν δοῦμε την κατάληξι, ἀς ὑπενθυμίσουμε ὅτι, στη δεκαετία του 1790, εἶχε ὑπάρξει ο πιο ἀδυσῶπητος ἐχθρός του Χριστιανισμοῦ και διώκτης του Κλήρου. Παίρνουμε τώρα, τα ἐξῆς ἀπὸ το κλασικῶ ιστορικῶ ἔργο «Ἰωσήφ Φουσέ» του μεγάλου Αυστριακο-εβραίου συγγραφέα «Στέφαν Τσβάιχ» (Ἀξιοθαύμαστη μετάφρασι και ἐμπνοη εἰσαγωγῆ ἀπὸ τον ἀείμνηστο Κωστή Μεραναῖο, ἐκδόσεις «Ο κόσμος του βιβλίου Γ.Γ.»): «Σ' αὐτῆ την πόλη (Τεργέστη, 1820) βλέπουν κάποτε ἕναν συντηρημένο ἄνθρωπο να διαβαίνει με βαρὺ βῆμα, να πηγαίνει στην ἐκκλησία, να γονατίζει και να σταυρώνει πάνω στα στασιδια

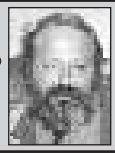
τα χέρια του· ο αλλοτινός Ἰωσήφ Φουσέ που, πριν ἀπὸ ἕνα τέταρτο αἰῶνα, ἔσπαζε με το ἴδιο του χέρι τους ἐσταυρωμένους, γονατίζει σήμερα σκύβοντας το λευκῶ του κεφάλι μπροστὰ στα «γελοῖα ἐμβλήματα της δεσποδαιμονίας» και ἴσως τότε να αισθάνεται την νοσταλγία των σιωπηλῶν διαδρόμων, των παλιῶν μοναστηριῶν» (σελ. 266-267).

β) Στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου πολέμου, ο Χίτλερ, στο ὑπόγειο καταφύγιό του ἔκανε, μετὰ το γεῦμα, οικείες συζητήσεις με τους ἐκεῖ συνεργάτες του. Αὐτῆς τις κατέγραφε ἀθόρυβα ο Μπόρμαν. Τελικῶς, αὐτός (ζωντανός ἢ νεκρός) ἐξαφανίστηκε ἀλλὰ οἱ κασέτες βρεθῆκαν και ἀποτελοῦν την πιο ἀξιόπιστη πηγῆ πληροφοριῶν που ὑπάρχει για τα «πιστεύω» του Χίτλερ ἐκείνης της περιόδου, λέει: «Το βαρύτερο χτύπημα που δέχθηκε ποτέ ἡ ἀνθρωπότητα ἦταν ἀπὸ τον Χριστιανισμό. Ο Μπόλσεβικισμός εἶναι παράνομο («φυσικῶ») τέκνο του Χριστιανισμοῦ. Και τα δύο εἶναι ἐφευρέσεις των Εβραίων. Το ἀπροσχημάτιστο ψέμα στο θέμα της θρησκείας εἰσήχθη στον κόσμο ἀπὸ τον Χριστιανισμό... Ἀν πάρομα τα πράγματα στην ἀκραία λογικῆ κατάληξί τους, ο Χριστιανισμός θα σήμαινε τὴ συστηματικῆ καλλιέργεια της ἀνθρώπινης ἀποτυχίας». (Ἀπὸ το βιβλίο του Alan Bullock, της Οξφόρδης, «Χίτλερ, μια μελέτη για την τυραννία» 1962, σελ. 673). Σε ἄλλο σημείο του ἴδιου βιβλίου διαβάζουμε ὅτι στις ἴδιες συζητήσεις ο Χίτλερ δήλωνε ὅτι, μετὰ τὴ νίκη, θα θῆλειων «μια για πάντα» με το θρησκευτικῶ θέμα. Θα χτυποῦσε σκληρὰ τον Κλήρο κ.λπ. Η πρακτικῆ κατάληξι της ιστορίας: Στις τελευταίες μέρες του πολέμου, οἱ συνεργάτες του φύγανε σχεδόν ὅλοι. Ὅταν ἔμαθε ο Χίτλερ ὅτι και ο Χίμλερ προσπαθεῖ να τα βρει με τους Δυτικούς, εἶπε: «ἔχει δίκιο ο Μέγας Φρειδερίκος ὅταν ἔλεγε: «Τώρα που γνωρίζω τους ἀνθρώπους, προτιμῶ τους σκύλους».

Ο Στάλιν εἶχε μπόρεσει, ὡς ἀρχηγός, να τον νικήσει γιατί, πολιτικῶ ἐξυπνότερος στο συγκεκριμένο θέμα, κήρυξε τον «Πατριωτικῶ Πόλεμο». Ἀντὶ για τὴ μακροχρόνια ἀθεϊστικῆ προπαγάνδα, τώρα οἱ ἐπιζώντες Ρῶσοι καλέστηκαν να εὐλογῆσουν, ὡπως τον παλιό καιρό, τις σημαίες. Η δημιουργικῆ σύνθεσι, της βαθύρριζης χριστιανικῆς πίστες του Ρώσου, της αυτοθυσιαστικῆς ορμῆς των κοσμομόλων και του, κατὰ το μεγάλο Γερμανό στρατηγῶ φον Μουσταίν, «σιδερένιου χεριοῦ» του ΚΚΣΕ, ἐπάνω στη βάση του παραδοσιακοῦ ρωσικοῦ πατριωτισμοῦ ἔσωσε με εἰκοσι ἐκατομμύρια νεκρούς την ἀνθρωπότητα ἀπὸ ἕνα γενικευμένο Ἄουσβιτς. Η μη ἐγκαίρη ἀξιοποίηση της σωστής, μετὰ Χριστιανισμό, πορείας για τὴ Ρωσία δεν ἐματαιῶσε την τελικῆ νίκη του Χριστιανισμοῦ σ' αὐτῆν, ἀπλῶς ἐναρκοθέτησε, δυστυχῶς, το Σοσιαλισμό. Ἀς διδαχθῶμε, ὅσοι δεν εἴμαστε ὄργανα του Καπιταλισμοῦ.

τά τοῦ Καίσαρος...

Τοῦ ΓΙΑΝΝΗ ΖΕΡΒΟΥ

Ὁ ταπεινῶσιν ἐκπαιδεῶν. «Ὁ λίμνας και πηγᾶς και θαλάσσης ποιήσας, ταπεινῶσιν ἡμᾶς ἐκπαιδεῶν ἀρίστην, λεντίῳ ζωννύμενος, μαθητῶν πόδας ἐνίψε...» (ἀπὸ τὴν ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου τῆς Μεγάλης Πέμπτης).

★★★

1η Ἀπριλίου 1955. Ἡ ἐναρξι τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα τῆς Κύπρου. Νέοι ἀνθρωποὶ με ἀυτἀπαρνησι ἔδωσαν τὴ ζωῆ τους για τὴν ἀποτίναξι τῆς βρετανικῆς ἀποικιοκρατίας και τὴν ἔνωσι με τὴν Ἑλλάδα. Στις 13 Μαρτίου ἔκλεισαν 50 χρόνια ἀπὸ τὸ μαρτυρικῶ θάνατο τοῦ Εὐαγόρα Παλληκαρίδη. Τὸν ἐρχόμενο Μάιο κλείνουν 51 χρόνια ἀπὸ τὴ θανάτωσι με ἀπαγχονισμό τοῦ Μιχαήλ Καραολῆ και τοῦ Ἀνδρέα Δημητρίου. Ἐγράφε ὁ πρώτος ἀπὸ τὴ φυλακῆ πρὸς τὸν ἀδερφό του: «Εἶμαι, ἀγαπητέ μου ἀδελφέ, πολὺ στενοχωρημένος πού θα σέ λυπήσω με τὰ νέα μου, ἀλλὰ, ἀφοῦ ὁ Θεός μου ἐπεφύλαξε τὸ μικρόν τοῦτον ποτήριον, οὐ μὴ πῶ αὐτό; Γενηθήτω τὸ θέλημα τοῦ Παντοδύναμου».

★★★

Μίκης Θεοδωράκης. «...ἀκόμη και ὁ Βελουχιώτης ἔβαζε στὴ σειρά τούς ἀγωνιστές και ἔμπαιναν στὰ χωριά με τὴν ἑλληνικῆ σημαία, και ἀφοῦ τούς μιλοῦσε για τὸν ἀγῶνα, τούς καλοῦσε ὅλους να μποῦν μέσα στὴν Ἐκκλησία. Καί μπροστὰ σ' ὅλους τούς κατοίκους τοῦ χωριοῦ και τούς ἀντάρτες παρακαλοῦσε τὸν παπὰ να εὐλογῆσει τὴ σημαία και τὸν ἀγῶνα τους. Αὐτοὶ ἦταν ἐπαναστάτες. Ποιοὶ εἶναι αὐτοὶ οἱ σημερινοὶ πού λένε ὅτι εἶναι προοδευτικοὶ; Τί σχέση ἔχουν αὐτοὶ με ὅλα αὐτὰ;». Ἀπὸ δηλώσεις τοῦ Μίκη Θεοδωράκη κατὰ τὴ διάρκεια συνέντευξις Τύπου πού ἔδωσε με ἀφορμῆ τὴν ἐκτέλεσι τῆς «Ἀκολουθίας εἰς Κεκοιμημένους» (Δες «Χ» σελ. 6 και 7). Αὐτῆ τὴ φορὰ προσυπογράφομε. Ἄλλωστε, ἡ «Χ» τὰ ἔχει γράψει αὐτὰ ἀπὸ καιρό, μεταφέροντας πάμπολλες ιστορικῆς μαρτυρίες τῆς ἐποχῆς.

★★★

Λυσι Ὠμπράκ. Στις 14 Μαρτίου πέθανε σὲ ἡλικία 91 ἐτῶν ἡ Λυσι Ὠμπράκ (Lucie Aubrac), μιὰ ἀπὸ τὶς κορυφαίες μορφές τῆς γαλλικῆς ἀντίστασης. Ὅπως γράφει τὸ περιοδικῶ «Τεμουανιάζ Κρετιέν» (τεῦχος 22.3.2007) «...ἀρνούμενη να φυλακισθεῖ στὸν ἴδιο της τὸ θρόλο, ἡ Λυσι θα συνεχίσει τὸν ἀγῶνα της για τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα και τὴν εἰρήνη στὴν Ἰνδοκίνα και στὴ συνέχεια ἐναντῆα στὸν πόλεμο στὴν Ἀλγερία. Ἡ ἐπιθυμία να δίνει τὴ μαρτυρία της τῆς ἔδινε μεγάλη ζωτικότητα.

Ἐκανε πολλές συναντήσεις σὲ σχολεῖα, ἐπιθυμῶντας να πείσει τούς νέους ὅτι εἶναι ἱκανοὶ να ἀντιστούνται».

★★★

Ἰκανότητα για ἀντίστασι. Νὰ κάτι πού διδάσκει στοὺς νέους τὸ παράδειγμα τῶν ἀγωνιστῶν τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, οἱ ὁποιοὶ ἀποδείχθηκαν ρεαλιστές, ἀφοῦ ἐπέδωξαν και

πέτυχαν τὸ ἀδύνατο: τὴν τελικῆ νίκη ἐναντῆα στὴν πανίσχυρη Ὀθωμανικῆ Ἀυτοκρατορία, ἀλλὰ και τὸ ρήγμα στὴν πολιτικῆ τῆς «Ἰερᾶς Συμμαχίας» στὴν Εὐρώπη, ἡ ὁποία εἶχε ταχθεῖ ὑπὲρ τῆς καταστολῆς ὁποιασδήποτε ἐπανάστασης. Ὅταν γίνεται λόγος για τὸ 1821, δεν ἔχουμε ἀπλῶ μάθημα Ἰστορίας, ἀλλὰ μάθημα ἀντίστασης σὲ κάθε μορφή τυραννίας. Αὐτό, καθῶς φαίνεται τὸ θεώρησαν «ἐθνικισμός» οἱ ἐν δυνάμει ἐκφραστῆς τῆς «νέας τάξεως» και ἐπιδιώκουν τὴν ὑποβάθμισι τῆς σχετικῆς διδασκαλίας.

★★★

Ἀναθεώρησι. Δεν εἶναι τυχαῖο ὅτι και ἡ Λυσι Ὠμπράκ με τὸ σύζυγό της Ραιμόν ταιλιωρήθηκαν σὲ τόσο μεγάλη ἡλικία ἀπὸ τούς συμπατριῶτες τους —ἀναθεωρητές τῆς Ἰστορίας, πού τούς κατηγοροῦσαν λίγο πολὺ ὡς συνεργάτες τῶν Γερμανῶν. Πρόσωπα και καταστάσεις πού προτυπῶνουν τὴν ἀντίστασι πρέπει να βάλονται και να διαβάλλονται, προκειμένου οἱ σύγχρονοι νέοι να μεταβάλλονται πῶς εὐκόλα σὲ «ιδεώδεις ὑποτακτικούς», για να ἐπανέλθουμε στὴν πετυχημένη ἐκφρασι τοῦ Βόλφ Μπίρμαν.

★★★

Ἀσυμβίβαστι. «Ἡ ἀντίθεσι ἀνάμεσα στο Ἰσχυρῶ πού φλογίζει τις σελίδες τῆς Βίβλου και στο σύγχρονο φιλελεύθερο πιστεύω εἶναι, πράγματι, ἀγεφύρωτη», ἐπισημαίνει ὁ συγγραφέας και δημοσιογράφος τοῦ «Τεμουανιάζ Κρετιέν» Πιέρ Βιλαίν (Pierre Vilain) σὲ ἄρθρο του στο τεῦχος τῆς 22.3.2007. Παραθέτει κείμενα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὅπου ἡ δικαιοσύνη εἶναι προϋπόθεσι για τὴν ἀποδοχῆ τῶν θυσιῶν ἀπὸ τὸ Θεό: «μάθετε καλόν ποιεῖν, ἐκζητήσατε κρίσιν, ρύσασθε ἀδικουμένων, κρίνατε (=δικαιώστε) ὄρφανόν και δικαιώσατε χήραν». (Ἠσαῖας Α, 17) «καὶ κλιθήσεται ὡς ὕδωρ κρίμα (=τὸ δίκαιο) και δικαιοσύνη ὡς χείμαρρος ἀβατος» (Ἀμῶς Ε, 24) και ἀπὸ τὴν Καινῆ Διαθήκη τὸ ΚΕ' κεφάλαιο τοῦ Κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου, ὅπου ὁ Χριστός ταυτίζεται με τούς «ἐλαχίστους» και τονίζει ὅτι ὁποιαδήποτε ἀδικία γίνεται σ' αὐτούς, εἶναι σάν να γίνεται σ' Αὐτόν, καθῶς και τὸ γνωστό ὅτι δεν μπορεί να ὑπηρετεῖ κανεὶς δύο κυρίου. Τὸ ἐνδιαφέρον εἶναι ὅτι προχωρεῖ και στὴν ἀνάλυσι τοῦ σύγχρονου Καπιταλιστικοῦ Συστήματος και ἐπισημαίνει ὅτι αὐτὸ ἔχει μπεῖ σὲ διαδικασια αὐτοκαταστροφῆς, ἀπὸ τὴ στιγμή πού ἔχει ἀναγάγει τὴν παραγωγῆ χρήματος σὲ αὐτοσκοπῶ, δεν κάνει τίποτε χρήσιμο με τὰ δισεκατομμύρια πού παράγει και δεν προετοιμάζει τὸ μέλλον... «Τῆς ζήρανθείσης σικῆς διὰ τὴν ἀκαρπῆαν τὸ ἐπιτίμιον φοβηθέντες, ἀδελφοὶ, καρπούς ἀξίους τῆς μετανοίας προσάξωμεν Χριστῶ, τῶ παρέχοντι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος» (ἀπὸ τὴν ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου τῆς Μεγάλης Δευτέρας).

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΣΧΟΛΙΑ

Ὁ σταυρωθεὶς καὶ Ἀναστάς Κύριος ἡ μόνη ἀλήθεια

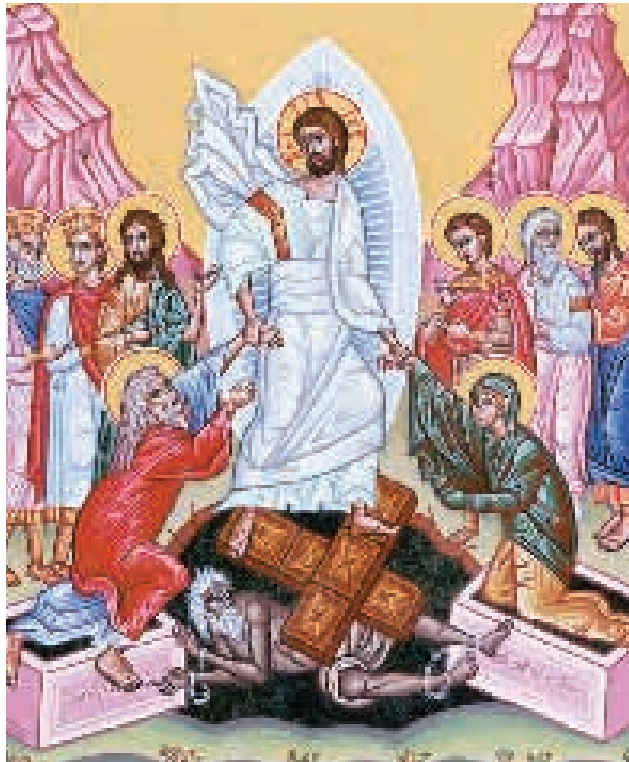
Καθὼς ὁ Κύριος πορεύεται στό ἐκούσιο Πάθος γιά μᾶς καί γιά τήν σωτηρία μας, ὀδηγεῖται καί ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου γιά ἀνάκρισι καί τελική ἐγκρισι τῆς θανατικῆς ποινῆς, πού τοῦ ἐπέβαλε τό Συνέδριο τῶν Ἰουδαίων.

Ὁ Πιλάτος, ἄνθρωπος μέ φιλοσοφικές ἀναζητήσεις, ὅταν ἄκουσε ἀπό τόν Κύριο ὅτι ἡ βασιλεία Του δέν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου καί ὅτι ἤλθε νά μαρτυρήσῃ «τῆ ἀλήθεια», δηλαδή νά φανερώσῃ τήν ἀλήθεια, ἐρώτησε: «Τί ἐστὶν ἀλήθεια» (Ἰωάν. ιη' 38). Δέν περίμενε τήν ἀπάντησι, προφανῶς, γιατί ἤξερε ὅτι κανένας φιλόσοφος δέν μπόρεσε νά δώσῃ ἱκανοποιητικὴ ἀπάντησι. Πολλῶ μᾶλλον δέν περίμενε τήν ἀπάντησι ἀπὸ ἓνα ὑπόδουλο στοὺς Ρωμαίους Ἑβραῖο, πού οἱ συμπαιτριῶταί του τόν ἐκριναν ἐνοχο θανάτου. Ἀλλά καί ὁ Ἰησοῦς παρότι πολλές φορές ὠμίλησε γιά τήν ἀποστολή Του νά φέρῃ στόν κόσμο τήν Ἀλήθεια, δέν ἀπήντησε στόν Πιλάτο. Ὁ Πιλάτος δέν ἔλαβε ἀπάντησι, γιατί δέν ἐρώτησε σωστά. Ἐάν ἐρωτοῦσε ὄχι «τί ἐστὶν ἀλήθεια» ἀλλά «τίς ἐστὶν Ἀλήθεια», θά ἐλάμβανε τήν ἀπάντησι: «Ἐγὼ εἰμι ἡ Ἀλήθεια» (Ἰωάν. ιδ' 6).

Γράφει ὁ π. Σωφρόνιος τοῦ Ἑσσεξ: «Ἡ ἐπιστήμη καί ἡ φιλοσοφία θέτουν στόν ἑαυτὸ τους τό ἐρώτημα «τί ἐστὶν ἀλήθεια», ἐνῶ ἡ γνήσια χριστιανικὴ συνείδησι ἀποτείνεται πρὸς τήν ἀλήθεια ρωτώντας «τίς».

Οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ἐπιστήμης καί τῆς φιλοσοφίας συχνά θεωροῦν τοὺς χριστιανούς ὄνειροπόλους χωρὶς βάθος, ἐνῶ γιά τὸν ἑαυτὸ τους ἔχουν τὴ γνῶμη πῶς πατοῦν σέ στέρεη βάση καί γι' αὐτὸ αὐτοαποκαλοῦνται «θετικιστές». Κατὰ παράδοξο τρόπο δέν ἀντιλαμβάνονται τὸν ἀφηρημένον χαρακτήρα πού ἔχει τό «τί» τους. Δέν καταλαβαίνουν πῶς ἡ Ἀλήθεια, ἡ συγκεκριμένη, ἡ ἀπόλυτη, μπορεῖ νά εἶναι μόνο «τίς» καί σέ καμμία περίπτωση «τί». Γιατί ἡ Ἀλήθεια δέν εἶναι ἓνας θεωρητικὸς τύπος ἢ μία ἀφηρημένη ἰδέα, ἀλλά ἡ Ἀυτοζωή, τό «Ἐγὼ εἰμι» (Ἰωάν. ιη' 58). («Ἅγιος Σιλουανός ὁ Ἀθωνίτης», σελ. 119).

Πράγματι, ὁ Κύριος δέν ἐνηνθώρησε γιά νά εισηγηθῆ μία νέα φιλοσοφικὴ πρότασι γιά τήν ἀλήθεια ἢ ἔστω καί μία νέα ἠθικὴ συμπεριφορὰ ἢ μία νέα μεταξὺ ἄλλων θρησκεία, ἀλλά γιά νά φέρῃ στόν κόσμο σαρκωμένη τήν Ἀλήθεια,

τόν ἑαυτὸ Του. Ἐκτοτε γιά τοὺς Χριστιανούς ἡ Ἀλήθεια εἶναι ὁ Χριστός. Κατὰ τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Θεολόγο καί Εὐαγγελιστῆ: «ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καί ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο» (Ἰωάν. α' 17).

Καί ἐπειδὴ ὁ Χριστός εἶναι ἡ Ἀλήθεια, ἐλευθερώνει ἀπὸ τήν πλάνη καί ἄγνοια καί σώζει τὸν ἄνθρωπο: «γνώσεσθε τήν Ἀλήθειαν, καί ἡ Ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς» (Ἰωάν. η' 32). Ὑπάρχουν πολλές ἀπόψεις γιά τήν ἀλήθεια, ἀλλά ἓνας μόνος εἶναι ἡ Ἀλήθεια.

Αὐτὸν τόν Χριστό - Ἀλήθεια προεφήτευσαν οἱ Προφῆται, ἐκήρυξαν οἱ Ἀπόστολοι, ὠμολόγησαν οἱ Μάρτυρες, ἐδογματίσαν οἱ Πατέρες.

Τοῦ Ἀρχιμ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ, Καθηγουμένου Ἱ. Μ. Γρηγορίου Ἁγίου Ὁρους

Αὐτός ὁ Χριστός εἶναι «φῶς ἐκ φωτός, Θεὸς ἀληθινός ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, ὁμοούσιος μέ τόν Πατέρα».

Αὐτός ὁ Χριστός ἐνωσε, τελικά καί ἀδιάσπαστα, τήν θεία φύση μέ τήν ἀνθρώπινη φύσι στήν ὑπόστασί Του, στό ἓνα πρόσωπό Του, στό πρόσωπο τοῦ Λόγου.

Αὐτός ὁ Χριστός εἶναι ἡ Ἀλήθεια, γιατί μέ τόν θάνατό Του νικά τὸν θάνατό μας καί μέ τήν Ἀνάστασί Του μᾶς χαρίζει τήν αἰώνιο ζωή.

Αὐτὴν τήν Χριστοαλήθεια δέν μπορούμε νά τήν συμβιβάσουμε μέ τίς «ἀλήθειες» τῶν ἄλλων θρησκειῶν καί ἄλλων πίστewων. Ὁ Χριστός εἶναι ὅλη ἡ

Ἀλήθεια. Δέν εἶναι ἡ μισὴ Ἀλήθεια, πού πρέπει νά συμπληρωθῆ ἀπὸ ἄλλες ἀλήθειες.

Ἐχοντας αὐτὴν τήν πίστι καί ὁ μέγας Ντοστογιέφσκι ἔγραψε: «Πιστεύω ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἡ Ἀλήθεια, ἀλλά ἐάν μέ πείση κανεὶς ὅτι ὁ Χριστός δέν εἶναι ἀλήθεια, ἐγὼ θά προτιμοῦσα νά εἶμαι μέ τόν Χριστό παρά μέ τήν ἀλήθεια».

Ὁ Ντοστογιέφσκι καί ὄλοι οἱ ἄλλοι πιστοὶ Χριστιανοὶ πράγματι προτιμοῦμε, πιστεύουμε στήν προσωπωποιημένη καί σαρκωμένη Ἀλήθεια καί ὄχι σέ κάποιες ἀπρόσωπες ἀλήθειες, ἰδέες.

Στὴν Ρωσία, στά χρόνια τοῦ μαχητικοῦ ἀθεϊσμοῦ, κάποιος κομματικὸς παράγων προσπάθησε μέ μία «ἐπιστημονική» ὁμιλία του νά πείσῃ τὸ ἀκροατήριό του ὅτι ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι μῦθος. Ἐνόμισε ὅτι ὄλοι ἐπείσθησαν. Ὅταν ἐρώτησε, ἐάν κάποιος ἔχη νά εἰπῆ κάτι, ἐζήτησε τὸν λόγο ἓνας εὐσεβῆς Ρώσος, ὁ ὁποῖος εἶπε δύο λέξεις μόνον: «Χριστός Ἀνέστη».

Ὅλο τὸ ἀκροατήριό ἐβροντοφώνησε: «Ἀληθῶς Ἀνέστη». Ἡ σαρκωμένη Ἀλήθεια, ὁ Χριστός, ἐνίκησε τίς «ἀλήθειες» τοῦ κόσμου τούτου.

Οἱ σταυρωταὶ τοῦ Κυρίου προσπάθησαν νά κρύψουν τὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως καί νά συκοφαντήσουν τοὺς μαθητάς ὅτι ἐκλεψαν τὸν Κύριο ἀπὸ τὸν Τάφο. Δέν μᾶς εἶπαν ὅμως πῶς

αὐτοί, οἱ κατ' αὐτοὺς ἀπατεῶνες μαθηταί, ἐκήρυξαν τὸν Σταυρωθέντα καί Ἀναστάντα Κύριο σέ ὄλο τὸν κόσμο καί γιά τήν ἀγάπη Του ὑπέστησαν διωγμούς, βασανιστήρια καί φρικτοὺς θανάτους.

Ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται. Σύγχρονοι σταυρωταὶ τοῦ Κυρίου συκοφαντοῦν τὸν Ἀναστάντα Κύριο. Προσπαθοῦν νά τὸν γελοιοποιήσουν, χρησιμοποιώντας τὸν τύπο, τὰ ραδιόφωνα, τίς τηλεοράσεις, τὸ διαδίκτυο. Κυκλοφοροῦν Dvd-video μέ βλάσφημες, ψευδεῖς καί ἀναπόδεικτες κατηγορίες κατὰ τοῦ Κυρίου, πού διὰ μεγάλων καθημερινῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν μπαίνουν σέ κάθε σπῆτι, ὥστε μικροὶ καί μεγάλοι νά κλονίζονται στήν πίστι τους, ἀφοῦ δέν ὑπάρχει καί ἡ δυνατότης νά ἀκούσουν καί τήν ἄλλη ἀποψι. Αὐτὸν τόν στόχο ἐξυπηρετεῖ καί ἡ νεοποικτικὴ πανθηρσκειακὴ κίνησι τοῦ συγκρητιστικοῦ Οἰκουμενισμοῦ, πού προσπαθεῖ νά ἐξισώσῃ τὸν Θεάνθρωπο Κύριο καί τήν Ἁγία μας Ὁρθόδοξο πίστι μέ τίς ἄλλες θρησκείες καί ἄλλες ὁμολογίες.

Φοβεροὶ ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξαν οἱ αἰρέσεις. Φοβερότερος ὅλων εἶναι ὁ Συγκρητισμός, δηλαδή ἡ ἀνάμιξις καί σχετικοποίησις κάθε πίστεως. Ὑποβαθμίζει, μειώνει, ὑποσκάπτει ὄχι κάποιο ἀπὸ τὰ δόγματα ἀλλά ὄλα τὰ δόγματα, δηλαδή ὄλη τήν Ἀλήθεια, τὸν Θεάνθρωπο Κύριο, γιά νά ἀνοίξῃ τὸν δρόμο στήν Πανθηρσκειὰ τῆς Νέας Ἐποχῆς, μέ τήν πίεσι τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς.

Ἡ ἀπάντησις μας σ' αὐτὸν τόν γενικευμένο πόλεμο κατὰ τῆς Ἀληθείας - Χριστοῦ θά πρέπει νά εἶναι ἡ μέ παρρησία ὁμολογία μας ὅτι μόνος ὁ Χριστός εἶναι ἡ μόνη Ἀλήθεια καί γι' αὐτὸ ὁ Σωτῆρ τοῦ κόσμου, καί μόνον ἡ Ἁγία Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἡ ἀληθινή, ἀποστολική, ἀκαινοτόμητη συνέχεια τῆς Μιάς, Ἁγίας, Καθολικῆς Ἐκκλησίας τῶν Προφητῶν, τῶν Ἀποστόλων καί τῶν Πατέρων.

Ὁμολογοῦμε τήν πίστι μας, ἔστω καί ἐάν γι' αὐτὴν τὴν ὁμολογία ὑφιστάμεθα ἢ θά ὑποστοῦμε στό μέλλον ἐντονώτερο κοινωνικό ἀποκλεισμό.

Καιρός μαρτυρίας καί μαρτυρίου γιά τήν ὁμολογία τοῦ Σταυρωθέντος καί Ἀναστάντος Χριστοῦ, τῆς Αὐτοαληθείας καί σωτηρίας μας. Χριστός Ἀνέστη! Ἀληθῶς Ἀνέστη!

Γιά νά ζήσει ὁ Γάμος

Κυκλοφόρησε ἀπὸ τίς Ἐκδόσεις τῆς Μητροπόλεως Φθιώτιδος (Κέντρο Γάμου καί Οἰκογένειας) τὸ βιβλίο «Γιά νά ζήσει ὁ Γάμος» τοῦ Γραμματέα τῆς Μητροπόλεως καί Ὑπεύθυνου τοῦ Κέντρου Γάμου καί Οἰκογένειας Τριαντάφυλλου Κ. Μπολτέτσου, Θεολόγου (Μ. Th.).

Τὸ «Γιά νά ζήσει ὁ Γάμος», παρά τὸν τίτλο του, δέν εἶναι ἓνα φιλόδοξο βιβλίο. Πιο πολὺ θέλει νά δηλώσει τὴν αγωνία τῶν ἀνθρώπων τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε με κάθε δυνατό τρόπο καί με κάθε πιθανὸ λόγο νά υπογραμμίσῃ τὴ θέλησι ὄλων «νά ζήσει ὁ γάμος».

Ἀνάμεσα στις 127 σελίδες τοῦ βιβλίου (σχήμα 20,6 x 14,5) περιέχονται κείμενα, τα οποία προσεγγίζουν τὸ γάμο με τα προηγούμενά του καί τα συνεπακόλουθά του. Τὸ βιβλίο προλογίζει ὁ Μητροπολίτης Φθιώτιδος Νικόλαος, Πρόεδρος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Επιτροπῆς Γάμου, Οἰκογένειας, Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ καί Δημογραφικοῦ Προβλήματος.

Στὸ Α' Μέρος με τὴν εἰδικότερη ονομασία «Ζωὴ σε... Γάμο», περιέχονται κείμενα σχετικά με τὴ θεολογία τοῦ γάμου ἀλλὰ καί

τὴν ποιμαντικὴ ἀξιοποίησι σύγχρονων ψυχολογικῶν δεδομένων.

Ἡ ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στήν πρόσφατη συνεδρία τοῦ Φεβρουαρίου 2007, ἐνέκρινε τὴν οργάνωσι καί λειτουργία «Κέντρου Ποιμαντικῆς Γάμου καί Οἰκογενείας» στήν ἐδρα κάθε ἱεράς Μητροπόλεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἔτσι μια πενταετία μετὰ τὴν ἐναρξη τοῦ πιλοτικοῦ προγράμματος στή Φθιώτιδα, τὸ Κέντρο Γάμου προσβλέπει στή σύστασι καί λειτουργία «αδελφῶν» Κέντρων καί ἀποβλέπει στή δημιουργία ἐνὸς δικτύου συνεργασίας καί μεταφορᾶς ἐμπειρίας καί δεδομένων γύρω ἀπὸ τίς σπουδαίες ἐννοιες τοῦ Γάμου καί ευρύτερα τῆς Οἰκογένειας.

Ἀκριβῶς στο Β' Μέρος τοῦ βιβλίου μπορεῖ νά βρεῖ ὁ ἀναγνώστης ἐνδιαφέρουσες ἀναφορές γιά τὴν πιλοτικὴ ζωὴ τοῦ «Κέντρου Γάμου καί Οἰκογενείας» τῆς ἱεράς Μητροπόλεως Φθιώτιδος.

Διάθεση: Βιβλιοπωλεῖο «Ἐνθεον» Χατζοπούλου καί Σατωβριάνδου, πλατεία Πάρκου, Λαμία (351.00).

Τηλέφωνο 22310-36204 (E-mail: imfth@otenet.gr).

Δυστυχῶς, ἡ κρίσις συνεχίζεται καί μαίνεται

Ἀσφαλῶς, δέν χρειάζεται νά εἶναι κανεὶς, οὔτε πολιτικός, οὔτε κοινωνιολόγος, οὔτε ψυχολόγος, οὔτε ιστοριοδίφης, ἢ ἄλλος ἐιδικός, ἀρκεῖ νά διαθέτῃ κοινὸ νοῦ με στοιχειώδη προσοχή. Αὐτὸς διαπιστώνει ἀμέσως, ὅτι γύρω μας γίνεται χαμός. Οἰκογένεια ὑπὸ διάλυσι, κοινωνία ἀλαοῦμ, πολιτεία ἀνεργάτιστη, παιδεία χαώδης, φορεῖς ἐκκλησίας ἀλληλοσπαρασσόμενοι, κάστες διανοουμένων, σέ ἀφασία, ΜΜΕ ἀλλοποδοσφαλα καί κερδοφόρα, κατεδάφιση ἀξιών, ποδοσφαιρολαγνεία, ἐξουσιολαγνεία, εὐτελής ψυχαγωγία καί τόσα ἄλλα βωώντα, πού προδίδουν τὴν ἀπέραντη ελαφρότητα τοῦ εἶναι μας.

Ὅλα μετεωρίζονται σὸ χάος τῆς ἀβύσσου. Κυριολεκτικὰ «δεν ξέρει ὁ σκύλος τὸν ἀφέντη του». Ὁ λαός, πάντοτε — ἐντεχνά — διχασμένος ἀπὸ διμαγωγούς καί λαοπλάγους καί σχεδὸν πάντα ἀπογοητευμένος, πλέει μέσα στα ἀγῆχά του, στήν ἀνέχεια καί στίς ἀγωνίες του γιά τὸ αὔριο, ἐχοντας χάσει τὸ μπουσούλα. Καί σαν νά μὴν ἔφταναν ὄλα

αὐτά, ἐρχεται καί ἡ οἰκογενεὶ ἀπειλή τῆς λειψυδρίας, νά προστεθεῖ στίς τόσες ἄλλες περιβαλλοντικές καταστροφές, με τίς θανάσιμες επιπτώσεις τους σὸν πλανήτη, πού — κατὰ κανόνα — εἶναι ἀπόρροια τῶν ἀλόγιστων καί ἀδηφάγων ἐπιλογῶν καί υλιστικῶν κριτηρίων τῆς ζωῆς μας.

Κι ἀναρωτιέται κάθε στοιχειωδῶς σοβαρὰ σκεπτόμενος ἄνθρωπος, πού θα πάει αὐτὴ ἡ κατάσταση; Φως, δυστυχῶς, δέν φαίνεται πουθενά ἀπὸ τους ἐπὶ 10ετίες ἐπιτηδευοὺς «νταβατζήδες» καί ηγετίσκους πού μας κυβερνοῦν, ἀπανταχοῦ τῆς γῆς.

Βεβαίως, δέν ἐπιδιώκω νά εἶμαι «Κασσάνδρα», ἀλλὰ ἐκφράζω κι ἐγὼ, μαζί με πλῆθος λαοῦ, τὴν ἀγανάκτησή μου γι' αὐτὴ τὴ ζοφερὴ πραγματικότητα καί κραυγάζω, μήπως καί κάποιος ἐαίσθητο αὐτὴ ἐνεργοποιηθεῖ, ἔστω καί τὴν ἐσχάτη ὥρα: Ἐλεος Κύριοι, Φτάνει πια...

Τιμόθεος Κ. Κιλήφης
Ἀρχιμανδρίτης
Ι.Μ. Πεντέλης

Ἀκραῖες ἀνισότητες κατανομῆς

Κατά τη γνώμη μου, το υπ' αριθμόν 1 πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας, αλλά και της Ε.Ε., είναι η κορυφούμενη ανισότητα κατανομῆς του εισοδήματος. Ευθύς εξαρχῆς θέλω να τονίσω ότι εξετάζω το θέμα από οικονομικής και όχι, από κυρίως, κοινωνικής πλευράς. Δηλαδή, θεωρώ ότι η ανεξέλεγκτη πια αυτή ανισότητα είναι εκρηκτικά επικίνδυνη για την πορεία της Οικονομίας μας και επιβάλλεται, άμεσα, η αντιμετώπισή της, με **μεταβολή των γενικών κατευθύνσεων της μακροοικονομικής πολιτικής**.

Πράγματι, όλες οι μετρήσεις και διαπιστώσεις καταλήγουν στο πάγιο συμπέρασμα ότι ουδέποτε άλλοτε στον κόσμο οι ανισότητες ήταν μεγαλύτερες από όσο σήμερα. Έτσι, «οι πλούσιοι γίνονταν πλουσιότεροι» ανά την υφήλιο. Συγκεκριμένα, αυτοί που διέθεταν 1 εκατομμύριο δολάρια σε

χρηματιστηριακές αξίες, από 500.000 πριν λίγα χρόνια έχουν,

ήδη, ξεπεράσει τα 7.7 εκατομμύρια το 2003. Μόνο στην Αμερική, οι εκατομμυριούχοι αυξήθηκαν κατά 14% μεταξύ του 2002 και του 2003. Η άνοδος, ωστόσο, αυτή του πλούτου συνυπάρχει με παράλληλη άνοδο της φτώχειας. Στις ΗΠΑ το 12,5% των Αμερικανών είναι κάτω από το όριο της φτώχειας, κι αυτό επειδή τα 30 τελευταία χρόνια οι αυξήσεις του πλούτου πήγαιναν σταθερά προς αυτούς που τον χρειάζονταν λιγότερο. Το 2003, το 5% των πλουσιότερων Αμερικανών διέθετε το 21,4% του συνολικού εισοδήματος, από το 16,6% που ήταν το 1973, αντίστοιχα. Και στην Ευρώπη η κατάσταση είναι ανάλογη, αφού 3 εκατομμύρια Ευρωπαίων ζουν στο δρόμο, αριθμός τόσο μεγάλος που να μπορεί να συγκριθεί μόνο με τον αντίστοιχο, που επικρατούσε στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Εξάλλου, το ποσοστό των Ευρωπαίων, που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας, είναι υψηλό και παραμένει αμετάβλητο, δηλαδή 18% το 1995 και τώρα. Φυσικά, με την τελευταία ευρωπαϊκή διεύρυνση το ποσοστό των φτωχών, στην Ευρώπη, έχει αυξηθεί δραματικά, έτσι που το κατά κεφαλή εισόδημα στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές να μην ξεπερνά το 31% του μέσου όρου της γηραιάς Ευρώπης των 15. Ακόμη, χάριν παραδείγματος αναφέρω ότι στο Παρίσι λειτουργούν 1900 καντίνες, για τους άστεγους και πεινασμένους, και η ζήτηση τον περασμένο χειμώνα εμφάνισε

αύξηση 30%. Και όλα αυτά συμβαίνουν στις αρχές του 21ου αιώνα, επάνω στον ολοένα πλουσιότερο πλανήτη μας. Η Ελλάδα, από πολλές πλευρές αποτελεί εξαιρετικά βεβαρημένη περίπτωση, που άλλοτε αποδεικνύεται με τη βοήθεια προηγμένων μετρήσεων τεχνικής μορφής, και που θα αναφέρομαι στην παρ. 2. Στις ΗΠΑ η φιλοσοφία αντιμετώπισης της φτώχειας δέχεται ότι αυτή είναι το αποτέλεσμα της κακής συμπεριφοράς των φτωχών. Υποστηρίζεται, δηλαδή, ότι δεν θα ήταν φτωχοί, αν είχαν τελειώσει το λύκειο, αν δούλευαν με πλήρες ωράριο, αν δεν είχαν παιδιά πριν από το γάμο, και αν δεν αποκτούσαν περισσότερα από 2 παιδιά στη συνέχεια, οπότε, αν όλα αυτά συνέβαιναν, το ποσοστό των φτωχών θα κατέβαινε στο 3,7%. Ωστόσο, για την Ευρώπη με το «ανθρώπινο πρόσωπο» η αντιμετώπιση ήταν

πολύ διαφορετική, τουλάχιστον μέχρις ότου αυτή άρχισε να μιμείται το κοινωνικοοικονομικό πρότυπο της Αμερικής. Γιατί η Ευρώπη, παράλληλα με τη μεγιστοποίηση της απόδοσης, επεδίωκε και τη συνοχή και την αλληλεγγύη μεταξύ των πολιτών της. Πολύ σύντομα θα αναφερθώ στα αίτια της ανόδου της φτώχειας, γενικά, και στην ειδική ελληνική περίπτωση, καθώς και στους κινδύνους και στις δυνατότητες αντιμετώπισής τους.

Τά αίτια της διεύρυνσης των ανισοτήτων κατανομῆς του εισοδήματος

1. Η διατήρηση της ανεργίας σε υψηλά επίπεδα στην Ευρώπη.
2. Η υιοθέτηση του ακραίου νεοφιλελεύθερου δόγματος.
3. Η εξέλιξη προς άδικη φορολογική επιβάρυνση.
4. Ιδιωτικοποιήσεις.
5. Η συρρίκνωση του Κράτους Πρόνοιας.
6. Μετεγκατάσταση των επιχειρήσεων.
7. Αναδιάρθρωσεις που τελικά περιορίζουν την απασχόληση.

Τα πολυάριθμα αίτια, που επιδρούν πτωτικά επί των μισθών, τα τελευταία 30 χρόνια στην υφήλιο, συνδέονται με ολοένα υψηλότερου βαθμού κινδύνους, για την παγκόσμια, την ευρωπαϊκή και την ελληνική Οικονομία. Και τούτο, γιατί έχει πλήρως ανατραπεί η σχέση μεριδίου εργασίας και κεφαλαίου στο ΑΕΠ, έτσι που οι ανισότητες να έχουν υπερβεί κάθε θεμιτό όριο,

πέρα από το οποίο απελευθερώνονται κίνδυνοι με μορφές και εμβέλεια ανεξέλεγκτες. Κορυφαίοι οικονομολόγοι αποδίδουν την ασθενική αναζωογόνηση της Οικονομίας της Ευρώπης, αλλά και της Αμερικής, στη στασιμότητα των μισθών, σε σύγκριση με την πραγματοποίηση υψηλών κερδών, που όμως δεν επενδύονται. Ας σημειωθεί, όμως, ότι η Ελλάδα είναι, από την άποψη αυτή, οικονομία εξαιρετικά βεβαρημένη και, επομένως, υψηλού κινδύνου επειδή:

— πρώτον, είναι η ευρωπαϊκή Οικονομία με την ανισότερη κατανομή εισοδήματος, εκτός από την Πορτογαλία

— δεύτερον, είναι η Οικονομία, που εμφανίζει το παράδοξο, ο τρόπος κατανομῆς της να γίνεται πιο άνισος μετά την επιβολή φορολογίας από ό,τι πριν, παράδοξο που υπογραμμίζει το άδικο όσο και αναποτελεσματικό φορολογικό της σύστημα

— τρίτον, είναι η Οικονομία,

που έχει το χαμηλότερο ποσοστό μισθωτών στη συνολική της απασχόληση, γεγονός που υποδηλώνει χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης, αλλά και πολύ περιορισμένες δυνατότητες ζήτησης στο εσωτερικό της Οικονομίας

— τέταρτον, είναι η ευρωπαϊκή Οικονομία με την υψηλότερη σχέση έμμεσων προς άμεσους φόρους, και η σχέση αυτή εξακολουθεί να ανέρχεται

— τέλος, είναι η ευρωπαϊκή Οικονομία με την πιο εύρωστη παραοικονομία και φοροδιαφυγή, που αναγκαστικά συνεπάγεται την ανάγκη, οι ολίγοι σχετικά μισθωτοί και συνταξιούχοι να πληρώνουν φόρους, κατά πολύ υψηλότερους αυτών που τους αναλογούν, ακριβώς επειδή δεν μπορούν να αποκρύψουν τα μισθωτά τους εισοδήματα.

Αξίζει να αναφερθώ και στα ευρήματα μιας, εντελώς, πρόσφατης ευρωπαϊκής έρευνας, που διαπιστώνει ότι οι Έλληνες είναι πρωταγωνιστές αποταμίευσης. Μια επιπλέον, βέβαια, τρανταχτή απόδειξη όχι ότι είμαστε πλούσιοι, αλλά ότι η κατανομή του εισοδήματός μας είναι, εξαιρετικά, άνιση.

Έτσι, στη χώρα μας 2.200.000 άτομα ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας και περίπου 150.000 συνταξιούχοι έχουν σύμβαση κατώτερη από 150.000 δρχ. το μήνα. Ακόμη, 260.000 οικογένειες δεν έχουν τα εντελώς στοιχειώδη προς το ζην.

(Το άρθρο είναι από το βιβλίο «Τα αδιέξοδα της Ελληνικής Οικονομίας, εκδόσεις Σμπίλιας»).

Μίκης Θεοδωράκης καί συγχρόνως ἤ

Άγνωστες πτυχές από το «θρησκευτικό» του έργο αποκάλυψε ο Μίκης Θεοδωράκης, με την ευκαιρία της παρουσίασης του έργου του «Ρέκβιεμ. Ακολουθία εις κεκοιμημένους Ιωάννου του Δαμασκηνού». Η παρουσίαση έγινε στην Μητρόπολη Αθηνών στις 31 Μαρτίου, παρουσία πλήθους κόσμου, που είχε κατακλύσει μέσα και έξω την Μητρόπολη, αλλά και παρουσία του Αρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου.

Το πράγματι εμνευσμένο έργο απέδωσε η χορωδία της ΕΡΤ και η παιδική χορωδία του Τρίτου Προγράμματος της Ελληνικής Ραδιοφωνίας υπό την διεύθυνση του Αντώνη Κοντογεωργίου και με σολίστ τους Μάτα Κατσούλη, Βικτωρία Μαϊφάτοβα και Χριστόφορο Σταμπόγλη. Διδασκάλισσα της παιδικής χορωδίας ήταν η Ρόζι Μαστρασάδα. Η

«διαφορετική της συνήθους απόδοση των ιερών ύμνων», όπως τόνισε και ο πρωτοπρεσβύτερος Θωμάς Συνοδινός στην αρχή, «δεν αποτελεί, φυσικά, λατρευτική πράξη», το αποτέλεσμα όμως ήταν, ομολογουμένως, άκρως κατανοητικό.

Για τη μουσική και τη μουσικότητα του έργου είναι άλλοι καταλληλότεροι να κρίνουν. Εμείς εδώ θα σταθούμε στα όσα ο κ. Θεοδωράκης είπε, άκρως διαφωτιστικά στους ομιχλώδεις καιρούς μας. Αμέσως μετά το τέλος της συναυλίας, ο Μίκης έδωσε το στίγμα της δικής του τοποθέτησης απέναντι στον ελληνικό αλλά και χριστιανικό πολιτισμό, πιστεύουμε και απέναντι στην πίστη μας. Ήμασταν εκεί, τον ακούσαμε και σας μεταφέρουμε όσα πολύ ενδιαφέροντα είπε:

«Ο άνθρωπος νόμιζε ότι μπορεί να γίνει θεός»

«Ομολογώ ότι σήμερα έζησα μερικές από τις συγκλονιστικότερες και συγκινητικότερες στιγμές της ζωής μου. Για να φτάσω σαν συνθέτης εδώ χρειάστηκαν 65 ολόκληρα χρόνια. Ξεκίνησα τη μουσική μου διαδρομή σαν ένας ταπεινός διευθυντής μιας μικρής ορχήστρας στην Αγία Βαρβάρα της Τρίπολης. Και στο 1942, ανακαλύπτοντας μόνος μου τη μουσική, και με τη βοήθεια του βυζαντινού μέλους και της μουσικής αρμονίας, που πρώτη φορά άκουσα στον Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Βασιλείου, στην Τρίπολη, άρχισα να κάνω τις δικές μου συνθέσεις και εκεί παρουσίασα το πρώτο σημαντικό χορωδιακό μου έργο, την «Κασσιανή», που το κατάτασσω ανάμεσα στα καλύτερά μου έργα. Άρα, από το 1942 μέχρι σήμερα μετρήστε πόσα χρόνια είναι. Ήταν ένα όνειρο της ζωής μου, σαν άνθρωπος, σαν Έλληνας και σαν συνθέτης και γι' αυτό οφείλω να δώσω δημόσια ένα μεγάλο ευχαριστώ στο Μακαριώτατο, γιατί και άλλη φορά με βοήθησε, στον προηγούμενο μεγάλο σταθμό, όταν παρουσίασα την «Λειτουργία», σε κείμενα Ιωάννου του Χρυσοστόμου. Ήταν ένας εκ των 5 Μητροπολιτών που δέχτηκε, τότε στο Βόλο, να εκτελεστεί, πάλι με τη διεύθυνση του Αντώνη Κοντογεωργίου.

Γενικά η Ελλάδα είναι δύσκολη χώρα, όπως καταλαβαίνετε. Όλα είναι δύσκολα, όλα είναι ανηφορικά, τίποτα δεν χαρίζεται, όλα κερδίζονται. Και οφείλω επίσης να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στον Αντώνη Κοντογεωργίου, όχι μόνο για τη θαυμάσια, τη μοναδική εκτέλεση αυτής της μουσικής που κι εσείς οι ίδιοι τη διαπιστώσατε, αλλά και γιατί με τη φιλία του, το ταλέντο του, με την απέραντη αγάπη του εις τη μουσική, αυτός με οδήγησε, μου έδωσε το κίνητρο αλλά και το υλικό μέσο για να μπορέσω να ξαναγυρίσω μετά από χρόνια εις την εκκλησιαστική μουσική, την πρώτη μου αγάπη. Μαζί με τον Κοντογεωργίου, νομίζω ότι εκφράζω τα αισθήματα όλων σας, εάν πω ένα μεγάλο ευχαριστώ εις τους χορωδούς της ΕΡΤ, στους αξιωματικούς και τόσο σημαντικούς σολίστ, στη Μάτα Κατσούλη, τη Βικτωρία Μαϊφάτοβα και στο Χριστόφορο Σταμπόγλη.

Αλλά θα μου επιτρέψετε να δώσω ένα διπλό ευχαριστώ σ' αυτά τα καταπληκτικά νέα παιδιά, με τις αγγελικές τους φωνές, που τόσο ωραία ήχησαν εδώ μέσα, στον ιερό χώρο, και που τόσο ταιριάζουν μ' αυτό το κείμενο, γιατί εκφράζουν ακριβώς την ελπίδα της ζωής, την ώρα που ο χορός, με τα υπέροχα λόγια αυτού του μεγάλου Έλληνα δημιουργού, του

Δαμασκηνού, μας ξαναθυμίζουν ότι «τα πάντα ματαιότης». Μας δίνουν το μέτρο των ανθρωπίνων δυνατοτήτων μας. Δηλαδή, κάθε φορά που ο άνθρωπος ξεπέρασε το μέτρο και νόμιζε ότι μπορεί να γίνει θεός. Γιατί μόνο ο Θεός έχει δικαίωμα να αποσπά ζωή, γιατί αυτός τη δίνει κι αυτός την παίρνει. Αλλά όποιος τολμάει να μιμηθεί το Θεό, καταγράφεται στα μαύρα κατάστιχα της ανθρώπινης συνείδησης, της ανθρώπινης ιστορίας. Και μαζί με αυτή την αγγελική χορωδία του Τρίτου Προγράμματος της ΕΡΤ, να συγχαρώ και τη Ρόζι Μαστρασάδα, γιατί εγώ σαν συνθέτης γνωρίζω πόσο άθλος πραγματικά είναι να διδάξει κανείς ένα τόσο δύσκολο έργο σε τόσο τρυφερές υπάρξεις.

Σας ευχαριστώ.»

Ἡ ἄγνωστη πλευρά τῆς ζωῆς μου

Επειδή πολλοί από εσάς παραξενευτήκατε με όσα ο κ. Θεοδωράκης είπε σας μεταφέρουμε όσα την προτεραιότητα, δηλαδή την 30η Μαρτίου, ο συνθέτης είπε στην Αρχιεπισκοπή, εξηγώντας την «εκκλησιαστική» του πορεία. Προσέξτε αυτό που λέει για την παράδοσή μας ότι, «δεν την αντιμετώπιζα σαν ένας αρχαιοπληκτος». Και πώς θεωρεί την Εκκλησία το αυτονόητο σπίτι αυτής της παράδοσης.

Περισσότερες εξηγήσεις από εμάς περιττεύουν:

«Η Αγία Βαρβάρα είναι μία εκκλησία στην Τρίπολη. Στην Τρίπολη είχα την τύχη να ακούσω πρώτη φορά αρμονίες, γιατί στην ελληνική επαρχία όλη η μουσική που ακούγαμε ήτανε μονόφωνη. Ευρωπαϊκή μουσική δεν έφτανε,

«Δηλαδή, κάθε φορά που ο άνθρωπος ξεπέρασε το μέτρο και νόμιζε ότι μπορεί να γίνει θεός. Γιατί μόνο ο Θεός έχει δικαίωμα να αποσπά ζωή, γιατί αυτός τη δίνει κι αυτός την παίρνει. Αλλά όποιος τολμάει να μιμηθεί το Θεό, καταγράφεται στα μαύρα κατάστιχα της ανθρώπινης συνείδησης, της ανθρώπινης ιστορίας.»

: «Ήμουνα κομμουνιστής ήμουνα και χριστιανός»

Ο Αρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος προσφέρει μετά το τέλος της εκδήλωσης εικόνα της Σταύρωσης ως δώρο στον Μίκη Θεοδωράκη

ούτε αθηναϊκή. Για μένα λοιπόν η αποκάλυψη της μουσικής αρμονίας, μέσω των έργων κυρίως του Πολυκράτη και του Σακελλαρίδη, εις τις «Λειτουργίες» τις οποίες παρουσίαζαν τότε ο Άγιος Βασίλειος η Μητρόπολη της Τρίπολης με την χορωδία «Μουσικό Όμιλος Τριπόλεως», στον οποίον συμμετείχα και 'γω αργότερα. Αυτό με οδήγησε στην ανακάλυψη της μουσικής, κυρίως της μουσικής αρμονίας, σε βαθμό που λίγο αργότερα να αρχίσω να γράφω και 'γω θρησκευτικά έργα, ιδιαίτερα έργα της Λειτουργίας «Σε υμνούμεν» «Χερουβικά», «Δοξαστικά» και έτσι διορίστηκα διευθυντής της χορωδίας εις την Αγία Βαρβάρα και με την μικρή χορωδία την αντρική, την οποία είχα, κάθε Κυριακή επεδίωκα να ανανεώνω το πρόγραμμά μου, γράφοντας άπειρα «Χερουβικά» και άπειρα «Σε υμνούμεν». Όπως βλέπετε, αυτή η πλευρά της ζωής μου αλλά και του χαρακτήρα μου και της ιδεολογίας μου δεν είναι γνωστή.

Τό «ἀγαπάτε ἀλλήλους»... καί ἡ Ἐθνική Ἀντίσταση

Εγώ δεν βρήκα καμία αντίφαση ανάμεσα στην (ένταξή μου και στην) Εκκλησία, όπου συνάντησα την ελληνική γλώσσα, το βυζαντινό μέλος, που είναι και ελληνικό μέλος, όλα τα βασικά κηρύγματα του χριστιανισμού και κυρίως το «αγαπάτε αλλήλους», τη θυσία στη Σταύρωση, σε μία εποχή όπου ζούσαμε κάτω από το ζυγό της ξένης κατοχής και που αυτά τα παραδείγματα της αλληλεγγύης, της αγάπης

«Ήμουνα ένας αντιστασιακός, ήμουνα ένας κομμουνιστής εκείνη την εποχή και παράλληλα ήμουνα ένας χριστιανός, ένας άνθρωπος που πίστευε στην Ορθοδοξία και που πίστευε και που πιστεύει στη συνέχεια του ελληνικού έθνους.»

προς τους δοκιμαζόμενους αδελφούς μας αλλά και της ανάγκης της θυσίας της σταύρωσης για να ελευθερωθεί η πατρίδα μας. Όλα αυτά για μένα ήταν συγγενή με την ένταξή μου, την εποχή εκείνη στην Εθνική Αντίσταση. Ήμουνα ένας αντιστασιακός, ήμουνα ένας κομμουνιστής εκείνη την εποχή και παράλληλα ήμουνα ένας χριστιανός, ένας άνθρωπος που πίστευε στην Ορθοδοξία και που πίστευε και που πιστεύει στη συνέχεια του ελληνικού έθνους. Κι ένας μεγάλος σταθμός είναι βέβαια και το Βυζάντιο, όπου όχι μόνο διατήρησε το ελληνικό μέλος αλλά και το επεξεργάστηκε κι από κει το πέρασε στα ακριτικά και στα δημοτικά μας τραγούδια κι έτσι μπόρεσε να διατηρηθεί η εθνική και πολιτιστική μας ταυτότητα.

Αργότερα ήρθα στην Αθήνα για να σπουδάσω τη μουσική σύνθεση, διότι ήμουν και εραστής της συμφωνικής μουσικής, ενώ παράλληλα το άλλο μου χρέος ήταν να βοηθήσω με όλες μου τις δυνάμεις την απελευθέρωση της χώρας μας. Σας βεβαιώ ότι όλοι οι άνθρωποι που πάλευαν μαζί μου, τα μέλη τότε του ΕΑΝ, της ΕΠΟΝ, του ΕΛΑΣ, που άλλοι πήγαν στα βουνά, άλλοι πήγαν στις φυλακές, άλλοι πήγαν σε στρατόπεδα και εξορίες, ότι όλοι διακατεχόμεθα από τις ίδιες

ιδέες και τα ίδια αισθήματα. Ο σκοπός μας ήταν η απελευθέρωση της πατρίδας μας, που τη λέγανε Ελλάδα και που μπροστά στο σκοτάδι των κατακτητών είχαμε μεγάλη ανάγκη να την προβάλουμε και να την αντιπαραθέσουμε απέναντι στη βαρβαρότητα των κατακτητών. Πρέπει να πμε πολύ βαθειά. Και έτσι, εμείς οι άνθρωποι της επαρχίας, δεν ξέρω τι έκαναν εδώ στην Αθήνα, αλλά νομίζω ότι και 'δω οι περισσότεροι απλοί άνθρωποι αυτό κάνανε, σκάβαμε βαθειά μέσα μας να βρούμε όλα τα στοιχεία της ελληνικότητας είτε ήταν φιλοσοφικά είτε ήταν ηθικά είτε ήταν επιστημονικά είτε καλλιτεχνικά είτε μουσικά.

Πηγή της Ἀντίστασης ἡ παράδοσή μας

Και μπορώ να πω ότι ήτανε από τους βασικούς λόγους που μπορούσαμε να αντέξουμε. Γιατί οι συνθήκες ήταν απερίγραπτες, την εποχή εκείνη. Κι όταν λέω ν' αντέξουμε, εμείς σαν Έλληνες είμαστε πολύ περήφανοι, γιατί μ' αυτές τις αρχές ακριβώς προσφέραμε την πρώτη νίκη στους Συμμάχους, στα βουνά της Αλβανίας, τη μετέπειτα μεγάλη νίκη, την Αντίσταση της Κρήτης, την εκατόμβη της Εθνικής Αντίστασης. Είμεθα ο μόνος λαός που αντίταχθηκε στην επιστράτευση,

δεν υπήρξε ούτε ένας Έλληνας εθελοντής στα στρατόπεδα εργασίας, που πήγαν όλοι οι Ευρωπαίοι, δεν υπήρχε ένας Έλληνας σ' αυτήν την εκστρατεία που έκανε ο Χίτλερ για την Ενωμένη Ευρώπη, με κύριο στόχο τους Μπολσεβίκους, όπου όλα τα κράτη έστειλαν εθελοντές να πολεμήσουν με τη στολή των Ες Ες. Μόνο οι Έλληνες μείναν απ' έξω. Πώς αντέξαμε έτσι, ποιά ήταν η ιδιαιτερότητά μας; γιατί διαφέρουμε από τους άλλους; Δεν το σκέφτηκα κανείς αυτό. Γιατί ο λαός μας ήταν βασικά αμόρφωτος, πραγματικά, αμόρφωτος στα γράμματα, στις επιστήμες κ.λπ., αλλά ήταν εξαιρετικά μορφωμένος από την άποψη της δικής του παράδοσης, φοβερά ανεπτυγμένος και γι' αυτό μπόρεσε να δημιουργηθεί αυτό το έπος, μοναδικό στον κόσμο, όταν στο τέλος της ξένης κατοχής τα μέλη του ΕΑΜ ήταν 2 εκατομμύρια απλοί Έλληνες πολίτες.

Δέν υπήρξα ἀρχαιοπλήκτος

Εγώ ήθελα να αποδείξω και ως συνθέτης συμφωνικής μουσικής είτε ήμουν στην παρανομία, είτε ήμουν στη Μακρόνησο, είτε ήμουν εις την Ικαρία, είτε ήμουν στο Παρίσι, ότι αυτή τη λατρεία που είχα προς την ελληνική τέχνη, το ελληνικό πνεύμα. Δεν την αντιμετώπιζα σαν ένας αρχαιοπλήκτος, όπου ήθελα τάχα να πιαστώ απ' αυτήν για να αποδείξω ανύπαρκτες αξίες. Ήθελα να αποδείξω ότι με όπλα αυτή την παράδοση, αυτή την παρακαταθήκη θα πήγαινα τον ελληνισμό στον τομέα μου ένα βήμα πιο πέρα. Κι αυτό το επιχείρησα σ' όλο μου το έργο, το συμφωνικό, του τραγουδιού, αλλά και σ' όλη μου τη ζωή.

Ἀναγεννήθηκα μέσα στήν Ἐκκλησία

Ήθελα, επειδή πιστεύω ότι η Εκκλησία εξακολουθεί να είναι και είναι συνάθροιση απλών ανθρώπων, ιδιαίτερα στις μικρές μονάδες όπως είναι το χωριό, όπως είναι η κωμόπολη, όπως είναι η πόλη, θά 'θελα πάρα πολύ να γράψω πάρα πολλά εκκλησιαστικά έργα, όπως είχα γράψει όταν ήμουν έφηβος αλλά και μετέπειτα, ξεκινώντας από τη «Λειτουργία του Ιωάννου του Χρυσοστόμου». Πριν όμως υπήρχαν αντιστάσεις, οι οποίες για μένα είναι κάπως δικαιολογημένες, διότι μέσα στις εκκλησίες υ-

Συνέχεια στή σελ. 10

22-24 Ἰουνίου τό ΣΤ' ΣΥΝΕΔΡΙΟ τῆς Χ.Δ.

Στις 22-24 Ἰουνίου θά πραγματοποιηθῆ τό ΣΤ' Συνεδριό τῆς Χ.Δ. στό Συνεδριακό Κέντρο τῆς Ἱ. Μονῆς Εὐαγγελιστρίας, πού βρίσκεται 15 χλμ. ἔξω ἀπό τήν κωμόπολη, Ἀλιάρτο Βοιωτίας. Ἡ Ἀλιάρτος βρίσκεται στό δρόμο πού συνδέει τήν Θήβα μέ τήν Λιβαδειά.

Οἱ ἐργασίες θά ἀρχίσουν τό ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς καί θά τελειώσουν τήν Κυριακή τό μεσημέρι.

Τό Συνεδριακό Κέντρο, ἐκτός ἀπό σύγχρονη αἴθουσα, διαθέτει καί ὑπνοδωμάτια, στά ὁποῖα θά διαμείνουν οἱ συνέδριοι, τραπεζαρία, τεράστιους ὑπαίθριους χώρους μέ πανύψηλα δένδρα καί καταπληκτική θέα.

Ἡ παραμονή μας στό Συνεδριακό Κέντρο μας ἐπιτρέπει νά ἔχομε πολύ χρόνο καί γι' αὐτό καθ' αὐτό τό Συνεδριό καί γιά προσωπικές ἐπαφές, ὅπως ἐπίσης γιά συμμετοχή στή λατρευτική ζωῆ (δίπλα στό συνεδριακό κέντρο εἶναι τό μοναστήρι τῆς Εὐαγγελιστρίας).

Στό Συνεδριό θά κληθοῦν νά μιλήσουν καί πρόσωπα πού δέν εἶναι μέλη του κινήματος, ἀλλά ἔχομε τακτική συνεργασία μαζί τους τόσο στή «Χ» ὅσο καί στήν ὀργάνωση ἐκδηλώσεων. Τό Σάββατο τό βράδυ

Οικονομική ἐξόρμηση

Μαζί μέ τίς Θέσεις τῆς Κ.Ε. ἀποστέλλεται μέ τό παρόν φύλλο καί ταχυπληρωμή γιά τήν κάλυψη τῶν ἐξόδων τοῦ Συνεδρίου (ἐννοεῖται γιά ὅσους δέν ἔχουν στείλει τήν σχετική εἰσφορά τους), πέραν ἀπό τά ἔξοδα τῆς ἀποστολῆς τῶν θέσεων τῆς Κ.Ε. σέ ὅλους τούς συνδρομητές, σκοπεύουμε ἐπίσης νά ἀποστείλουμε δωρεάν καί τόν τόμο, ὅπως θά διαμορφωθῆ τελικά ἀπό τό Συνεδριό.

Ἰωάννης Γραμματικάκης

ἐτοιμάζομε καί ψυχαγωγική ἐκδήλωση μέ παραδοσιακή μουσική καί χορό.

Γιά τίς δύο βραδιές ὕπνου, δύο πρωινά, δύο γεύματα καί δύο δειπνα θά πληρώσει κάθε σύνεδρος γύρω στο 60 εὐρώ (συμβολικό ποσό).

Τέλος τοῦ Ἀπριλίου θά ἀποσταλοῦν στά μέλη τῆς Χ.Δ. οἱ προσκλήσεις μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα.

Ἡ μελέτη τῶν θέσεων τῆς Κ.Ε.

Μέ τό παρόν φύλλο τῆς «Χριστιανικῆς» ἀποστέλλονται καί οἱ Θέσεις τῆς Κ.Ε. σέ καλαίσθητο τόμο. Παρακαλοῦμε τοὺς ἀδελφούς νά τό μελετήσουν προσεκτικά καί νά στείλουν τίς παρατηρήσεις τους μέχρι 1ῆ Ἰουνίου στό Πολιτικό Γραφεῖο. Τό Π.Γ. θά τίς κωδικοποιήσει καί θά τίς στείλει στοὺς συνέδρους μία ἐβδομάδα πρὶν ἀπό τό Συνεδριό, ὥστε νά γνωρίζουν τίς ἀντιπροτάσεις ἢ συμπληρώσεις. **Προτάσεις πού δέν ἔχουν σταλλεῖ ἐγκρίως δέν θά τεθοῦν σέ ψηφοφορία, εἶναι ἡ ἀπόφαση τοῦ Π.Γ. Δέν πρέπει νά γίνε προχειροδουλειά.** Τά μέλη μας ἔχουν καιρό ἐνάμιση μήνα νά μελετήσουν τίς Θέσεις τῆς Κ.Ε. (ἀπό μέσα Ἀπριλίου ἕως τέλος Μαΐου).

ΑΠΟ ΑΘΕΟΣ ΚΑΘΟΔΗΓΗΤΗΣ ΤΗΣ ΚΟΜΣΟΜΟΛ ΠΙΣΤΟΣ ΙΕΡΕΑΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Χριστός Βοσκός

Γιατί λέμε Πάσχα, Ἀνάσταση, Λαμπρή

Ο Βίκτορ Σοκόλοφ γεννήθηκε το 1947 στην πόλη του Καλίνιν, 165 μίλια βορειοδυτικά της Μόσχας. Ο πατέρας του ήταν εργάτης βιομηχανίας κι είχε γεννηθεί το 1916 ένα χρόνο πριν την επανάσταση. Η μητέρα του δεν πίστευε αλλά ανεχόταν τους χριστιανούς. Η μητέρα του ήταν γνήσιο προϊόν της άθειας Κομμουνιστικής Κομοσομολ, φανατική θεομάχος. Ο Βίκτορας παρακολούθησε το δημοτικό, το γυμνάσιο και το λύκειο στη Σοβιετική Ἐνωση κι έγινε και μέλος της Κομοσομολ (Η ανώτερη εκπαίδευση ήταν κλειστή στην πρώην Σοβιετική Ἐνωση για όσους δεν είχαν μπει σ' αυτή την κρατική νεανική κίνηση).

Μετά το γυμνάσιο έκανε υποχρεωτικά τρία χρόνια στο Σοβιετικό Στρατό.

Μετά το τέλος της στρατιωτικής του θητείας έκανε διάφορες δουλειές, πριν πάρει την απόφαση να μπει στο Ινστιτούτο της λογοτεχνίας **Μαξίμ Γκόργκι**. (Στη Σοβιετική Ἐνωση ένα Ινστιτούτο ήταν μια σχολή πανεπιστημιακού επιπέδου, που ειδικεύονταν σ' ένα συγκεκριμένο πεδίο σπουδών).

Εργάτης της Λογοτεχνίας

Μετά από τρία χρόνια σπουδές στο Ινστιτούτο, ο Βίκτορ απεφοίτησε σαν ένας επίσημος «εργάτης της λογοτεχνίας».

Έγινε κριτικός, δημοσιογράφος και εξέδιδε τη νεανική εφημερίδα της κομοσομολ: «ο νεαρός φρουρός».

Ο σκοπός της εφημερίδας ήταν ν' αυξάνει και να ενδυναμώνει, να επιτείνει στους νεαρούς αναγνώστες την αθεϊστική και υλιστική φιλοσοφία του κομμουνιστικού κόμματος.

Πριν αρχίσει ακόμα να εργάζεται για το «Νέο φρουρό», ο Βίκτορ είχε αρχίσει να διερρωτάται για πολλές από τις διδασκαλίες και τις δραστηριότητες του Κομμουνιστικού Κόμματος. Ανήκε, όμως ακόμα σ' αυτό κι εργαζόταν στο τμήμα της προπαγάνδας και της διοχέτευσης ιδεών - απόψεων στους νέους αναγνώστες, τους κατεύθυνε τη σκέψη και τη ζωή.

Πάντα, βέβαια, στο πίσω μέρος του μυαλού του υπήρχε η έμμονη ιδέα ότι πιθανώς να μπορούσε να τροποποιήσει κάποια πράγματα και να βοηθήσει κι αυτός, όσο μπορούσε να γίνει η ιδεολογία του κόμματος αυτού πιο ανθρώπινη. Σύντομα, ευτυχώς, κατάλαβε ότι αυτό ήταν αδύνατο κι άρχισε λίγο - λίγο να νιώθει ανησυχασμένος με τον εαυτό του που είχε καταντήσει εξάρτημα μιας τέτοιου είδους κρατικής «κιμαδομηχανής».

Ένα από τα πράγματα που συνέλαβε στην ολοένα αυξανόμενη απογοήτευσή του με το σύστημα ήταν η τελεία **έλλειψη ηθικών αξιών** στη διδασκαλία, στη διαφώτιση του κόμματος.

«**Αλήθεια**» ήταν ό,τι εξυπηρετούσα τα ενδιαφέροντα του κόμματος.

Αν οι καταστάσεις άλλαζαν κι αυτό δε θα ήταν χρήσιμο για το κόμμα, θα το αποδείκνυαν με κάθε τρόπο αναληθές.

Αγία Γραφή

Σαν μικρό αγόρι, ο Βίκτορας είχε αρκετές φορές παρακολουθήσει Πασχαλινές Λειτουργίες στη Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία. Αυτή η παράδοση ίσχυε ακόμα και για τους χλιδαρούς που δεν πήγαιναν ποτέ τους στην εκκλησία, δεν ήταν χριστιανοί.

Βέβαια ο Βίκτορας καταλάβαινε πολύ λίγα πράγματα από τις λίγες λειτουργίες που είχε παρακολουθήσει.

Μέσα σ' αυτή την απογοήτευση που τον διακατείχε με το κομμουνιστικό σύστημα που είχε και ο ίδιος μεγαλώσει έβαλε σκοπό να βρει μια **Αγία Γραφή**. Το βιβλίο της Αγίας Γραφής κυκλοφορούσε σε ελάχιστα αντίτυπα στη Σοβιετική Ἐνωση κι αυτά κρυφά.

Κάποια φορά από τις εκατοντάδες που είχε πάει στο παζάρι, στη μαύρη αγορά, βρήκε μια για 100 ρούβλια, δηλαδή όλο το μηνιαίο του. Όταν την πήρε στα χέρια του περιεργάστηκε και παρατήρησε ότι είχε τυπωθεί στο Λονδίνο από τη Βιβλική εταιρία. Αρχισε σιγά - σιγά να τη διαβάζει. Πολύ λίγο τον εντυπωσίαζε. Ήταν γεμάτη παράξενα ονόματα, τόπους, απόψεις, που ποτέ του δεν είχε ακούσει, ούτε στο σπίτι του, ούτε στο σχολείο, ούτε στο Ινστιτούτο. Την Παλαιά Διαθήκη την βρήκε δυσκολονόητη, επειδή δεν είχε καθόλου ιδέα από Αγία Γραφή, ούτε αναφορά σε κανένα βιβλίο της απ' όλα όσα είχε σπουδάσει.

Το καθαρά όμως **ηθικό μήνυμα της Αγίας Γραφής** το έπιασε: «Βρήκα ότι το καλό είναι καλό και αυτό δεν είναι μόνο για το καλό του κράτους. Πού, ζούμε, Θεέ μου, στο χοιροστάσιο που δεν αφήνει

Της ΜΑΡΙΑΣ ΜΠΙΝΙΑΡΗ

τους χοίρους να μετακινούνται και τους εγκλωβίζει σ' ένα μόνιμο σημειωτόν για να αποδώσουν περισσότερο χρήμα στ' αφεντικά τους παχύνοντας πολύ;» Καθώς αυξανόταν η κατανόηση των Γραφών από την πλευρά του αποφάσισε να ταυτιστεί με το Χριστιανισμό.

Η βάπτισμα

Το Μάιο του 1975 βαπτίστηκε από τον πατέρα **Δημήτριο Ντούτκο**, ένα Ρώσο ορθόδοξο ιερέα πασίγνωστο για τη στάση του απέναντι στα ανθρώπινα και θρησκευτικά δικαιώματα στη Σοβιετική Ἐνωση. (Ο π. Δημήτριος, αργότερα, πήγε σε στρατόπεδο συγκέντρωσης για την καταφανή μαρτυρία του που ενέπνευσε πολλούς ανθρώπους και μετά την αποφυλάκισή του τον έστειλαν να υπηρετήσει σε μια απομακρυσμένη ενορία). Κάποιοι καιρό πριν τη βάπτισή του ο Βίκτορ είχε μπει στη διαφωνία σ' α κίνηση στη Σοβιετική Ἐνωση, κι είχε εργαστεί με τον Ανατόλιο Σαράνσκι και τον Αντρέι Ζαχάροφ και πολλούς άλλους για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Είχε μπει πλέον στη στενή παρακολούθηση της ΚΒΓ. Την περίοδο αυτή ερωτεύθηκε τη νεαρή Αμερικανίδα, τη Μπάρμπαρα, που εργαζόταν για ένα ζευγάρι που είχε στενές σχέσεις με την Αμερικανική πρεσβεία στη Μόσχα. Χωρίς τίποτα σίγουρο ότι θα μπορούσε να φύγει μαζί της για τις ΗΠΑ, παντρεύτηκαν στη Ρωσία το 1975. Μετά το γάμο ο Βίκτορας έκανε αίτηση για μια επιπλέον βίζα. «Δεν ήξερα αν οι αρχές θα με έστειλαν ανατολικά στη Σιβηρία ή δυτικά με τη γυναίκα μου...»

Αποφάσισαν νομίζω ό,τι θα ήταν καλύτερο για μένα, να την ακολουθήσω στις ΗΠΑ, γιατί ήταν παράδοξο μέσα σε διάστημα τεσσάρων μόνο μηνών μετά την αίτησή μου για βίζα

εξόδου να μου επιτρέψουν να φύγω από τη Σοβιετική Ἐνωση. Είχαν, βέβαια, υπογράψει τις συμφωνίες του Ελσίνκι κι ίσως κι αυτό να βοήθησε κάπως τα πράγματα.

Άφησα σε κάποιον άλλο την Αγία Γραφή μου, κάποιον που ήθελε πολύ να έχει ένα τέτοιο βιβλίο: και πόσο δύσκολο ήταν να το βρει μόνο εγώ το ήξερα...».

Στις ΗΠΑ

Το Νοέμβριο του 1975 ο Βίκτορας έφτασε στις ΗΠΑ κι άρχισε να διδάσκει Ρωσική λογοτεχνία στο Πανεπιστήμιο Σάντα Κλάους της Καλιφόρνιας, καθώς επίσης και ρωσικά στο Γλωσσολογικό Ινστιτούτο Διεθνών Σπουδών. Τότε ο Βίκτορας μπήκε στη ζωή της Ορθόδοξης Ρωσικής Εκκλησίας στο Σάντα Κρουζ.

Ύστερα από μερικά χρόνια οι Σοκόλοφ μετακόμισαν στη Νέα Υόρκη, κι εκείνος έγινε αρχισυντάκτης της μεγαλύτερης Ρωσικής εφημερίδας: «**Νέος Ρωσικός Κόσμος**». Είχαν περάσει μόλις 9 μήνες σ' αυτό το πόστο που ένωσε κάλεσμα για την ιεροσύνη.

Παρατήθηκε από το πόστο της εφημερίδας και μπήκε να φοιτήσει στο Θεολογικό **Σεμινάριο του Αγίου Βλαδιμίρου** στη Ν. Υόρκη. Σπούδασε τρία χρόνια, πήρε μάστερ στη Θεολογία. Παράλληλα με τις σπουδές του εργαζόταν στο σπίτι ενός συνταξιούχου στο Στέιτκον Άιλαντ, σα βοηθός του υλικωμένου και δίδασκε στο τμήμα ρωσικής γλώσσας του Πανεπιστημίου του Νόργουιτς στο Βερμόντ.

Ιερέας της ορθόδοξης εκκλησίας

Το 1985 ο Βίκτορας χειροτονείται ιερέας της ορθόδοξου Εκκλησίας της Αμερικής.

Ο πρώην καθοδηγητής της Κομοσομολ έστειλε πάντοτε φωτογραφίες στη μητέρα του με νέα δικά του και της οικογενείας του. Αυτή τη φορά όμως εκείνη του ζητούσε φωτογραφίες από τη χειροτονία του με όλα τα επίσημα καινούργια άμφια του. Τον ίδιο χρόνο ο πατήρ Σοκόλοφ έγινε κληρικός προϊστάμενος της Ρωσικής Εκκλησίας της Αναστάσεως στο Βανκούβερ, στη βρετανική Κολούμπια. Ανέλαβε την πνευματική χειραγώγηση πολλών ψυχών στην ενορία αυτή κι έτυχε κι ενός προσωπικού δώρου - θαύματος το Πάσχα του 1990.

Είχε ανακοινώσει από το Σάββατο του Λαζάρου, το πρόγραμμα των Ακολουθιών των Παθών και μάλιστα είχε καταφέρει τη χρονιά αυτή η ενορία να ετοιμάσει πασχαλινό γεύμα για όλους τους εκκλησιαζόμενους μέχρι το τέλος της Αναστάσιμης Θείας Λειτουργίας και με σπιτικά παραδοσιακά, πασχαλινά εδέσματα.

Αντρες και γυναίκες μετείχαν σε όλα. «Η βραδιά της Ανάστασης ήταν Λαμπρή πραγματική για τη Ρωσική κοινότητα κι όχι μόνο. Σέρβοι, Έλληνες, Σύριοι, Ρουμάνοι είχαν κατακλύσει το ναό, άστραφταν τα πρόσωπά τους, τα ρούχα τους, δεν ξέραν...», διηγείται ο ίδιος, «όλα είχαν λουστεί, θα έλεγε κανείς, από το ανέσπερο φως του Χριστού μας. Τα παιδάκια ακόμα και τα νήπια στάθηκαν μέχρι τις 2 το πρωί, μετέλαβαν των Αχράντων μυστηρίων και μετά ζωήρεψαν και γέμιζαν φωνές τη σιγαλιά της μοναδικής αυτής νύχτας».

Συνέχεια στη σελ. 9

— Έρωτησαν κάποτε τον Ἅγιον Μάξιμον τόν Ὁμολογητήν τί είναι καί τί σημαίνει Πάσχα καί ἐκεῖνος φωτιζόμενος ἀπό τόν Θεόν ἀπάντησε: «Πάσχα ἀληθινόν εἶναι ἡ ἔλευση τοῦ Λόγου μέσα στόν ἀνθρώπινον νοῦν, κατά τήν ὁποίαν ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐρχόμενος μέ τρόπον μυστικόν, χαρίζει τήν πληρότητα σέ ὅλους τούς ἀξίους, μέ τήν προσφοράν τῆς συμμετοχῆς στά οἰκεία του ἀγαθά».

Αὐτά εἶπε ὁ Γέροντας Ἀνανίας σέ μιᾶ συντροφιά λαϊκῶν, πού τόν ἐπισκέφθηκαν καί τόν ρώτησαν γιά τὸ νόημα τῆς γιορτῆς τοῦ Πάσχα.

Ἦταν παραμονές τῆς Λαμπρῆς, ὅταν τόν ἐπισκέφθηκε ἡ συντροφιά τῶν λαϊκῶν, ἀνάμεσα στούς ὁποίους ἦμουν κι ἐγώ, καί τόν ρώτησε γιά τήν Μ. Ἐβδομάδα καί περισσότερο γιά τὸ νόημα τῆς Ἀναστάσεως, πού θά γιορτάζαμε σέ δύο ἐβδομάδες καί εἶναι ἡ κορυφή τῆς Πίστεώς μας. Χωρίς Ἀνάσταση ὅλα γκρεμίζονται. Καί ὁ κалός ἱερομόναχος Ἀνανίας ἀποκρίθηκε:

— Γιατί ψάχνουμε, παιδιά μου, καί κουραζόμαστε ἄδικα. Μᾶς τὸ εἶπε τὸ νόημα καί τήν σημασία τῆς Ἀναστάσεως ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, καθαρὰ καί ξάστερα. Διαβάστε τὸ Ἐνδέκατο Κεφάλαιο τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου καί

ἀ τ ῆ ν θά τὸ βρῆτε ἀμέσως. Εἶναι τὸ Κεφάλαιο ὅπου ἀναφέρεται ἡ ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου, πού εἶχε μείνει τέσσερες μέρες νεκρός μέσα σὲ μῆνα. Τόν λόγον αὐτόν τόν εἶπε ὁ Χριστός τῆν Μάρθα, τήν ἀδελφή τοῦ Λαζάρου καί φυσικά τόν λέγει καί στόν καθένα μας, διότι ὅλα ὅσα εἶναι γραμμένα σὲ τὸ Εὐαγγέλιον εἶναι γραμμένα γιά ὅλους μας.

Εἶπε λοιπόν ὁ Χριστός: «Ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καί ἡ ζωὴ. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἀν ἀποθάνῃ ζήσεται· καί πᾶς ὁ ζῶν καί πιστεύων εἰς ἐμέ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα» (Ἰω. ΙΑ' 25 - 26). Καί σέ μετάφραση: Ἐγώ εἰμαι ἡ Ἀνάστασις καί ἡ ζωὴ. Ἐκεῖνος, πού πιστεύει σέ μένα καί ἂν ἀκόμα πεθάνῃ σωματικά, θά ζήσει. Καί καθένας, πού δέν πέθανε σωματικῶς, ἀλλά ζῆ, ἂν πιστεύῃ σέ μένα, δέν θά δοκιμάσῃ ποτέ τον πνευματικόν θάνατον, πού εἶναι ὁ χωρισμός ἀπό τόν Θεόν. Καί σέ ἄλλο σημεῖον τοῦ Εὐαγγελίου διαβάζουμε ὁλοκάθαρα ὅτι «Τὸ Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστός» (Α' Κορ. Ε' 7), δηλαδή, τὸ Πάσχα τὸ δικό μας εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Νά, λοιπόν τί εἶναι ἡ Ἀνάστασις γιά μᾶς τούς Ὀρθοδόξους Χριστιανούς.

Πάσχα: Πέρασμα στή λύτρωση

Κάποιους ἀπό τούς ἐπι-

σκέπτες ρώτησε τόν π. Ἀνανία, γιατί ὀνομάζουμε τήν ἡμέρα αὐτῆς τῆς γιορτῆς Πάσχα καί Λαμπρὴ καί Ἀνάσταση. Καί ὁ Γέροντας συνέχισε:

— Ἡ λέξη Πάσχα προέρχεται ἀπό τήν ἑβραϊκή γλῶσσα καί σημαίνει «πέρασμα». Οἱ Ἑβραῖοι μέ τήν γιορτῆ τοῦ Πάσχα τιμοῦσαν τήν παλαιὰ διέλευσή τους ἀπό τήν ἔρημον, ὅταν ἐφυγαν ἀπό τήν Αἴγυπτο τῆς δουλείας γιά νά μεταβοῦν στή Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, δηλαδή τῆς ἐλευθερίας. Εἶναι γι' αὐτούς, μιᾶ ἐθνική γιορτή, θά λέγαμε. Ἐμεῖς οἱ Χριστιανοί δέν γιορτάζουμε αὐτὸ τὸ γεγονός καί γι' αὐτὸ δέν πρέπει ποτέ νά γιορτάζεται τὸ Χριστιανικὸ Πάσχα μέ τὸ Πάσχα τῶν Ἑβραίων, διότι ἔχει τελείως διαφορετικὸ περιεχόμενο. Ἐμεῖς γιορτάζουμε τὸ πέρασμα ἀπὸ τὸν θάνατον τῆς ἀμαρτίας στήν λύτρωση τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ, τὸ πέρασμα ἀπὸ τὴν ἀγνοία στήν γνώση τῆς ἀληθείας, ὅπως μᾶς τὴν ἀπεκάλυψε ὁ μᾶς ὁδηγῶν στήν ἐπίγνωσή τῆς ὁ Θεάνθρωπος, πού εἶναι ὁ ἴδιος ἡ ἀλήθεια. Προχωροῦμε δηλαδή ἀπὸ τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου πρὸς τὴν γνήνης ζωῆς στήν αἰωνιότητα κοντὰ στόν Θεόν. Διότι ὁ ἄνθρωπος δέν δημιουργήθηκε νά ζῆ στόν κόσμον αὐτόν. Ἐξέπεσε σ' αὐτὸν τὸν

κόσμον αὐτόν. Ἐξέπεσε σ' αὐτὸν τὸν

κόσμον αὐτόν. Ἐξέπεσε σ' αὐτὸν τὸν

κόσμον αὐτόν. Ἐξέπεσε σ' αὐτὸν τὸν

κόσμον αὐτόν. Ἐξέπεσε σ' αὐτὸν τὸν

κόσμον αὐτόν. Ἐξέπεσε σ' αὐτὸν τὸν

κόσμον αὐτόν. Ἐξέπεσε σ' αὐτὸν τὸν

κόσμον αὐτόν. Ἐξέπεσε σ' αὐτὸν τὸν

κόσμον αὐτόν. Ἐξέπεσε σ' αὐτὸν τὸν

κόσμον αὐτόν. Ἐξέπεσε σ' αὐτὸν τὸν

κόσμον αὐτόν. Ἐξέπεσε σ' αὐτὸν τὸν

Σημαντικότερη ἀπὸ τὴ δημιουργία τοῦ Σύμπαντος

Ἄλλη ἡ συντροφιά εἶχε ἐντυπωσιασθῆ καί ὁ ἴδιος, πού ρώτησε ἀπὸ τὴν παρέα,

Συνέχεια στη σελ. 10

ΤΕΣΣΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΒΟΛΗ ΤΩΝ ΗΠΑ 'Ελπίδες και αδιέξοδα στο 'Ιράκ

Η διεθνής διάσκεψη που έλαβε χώρα στην Βαγδάτη το Σάββατο 10.3.2007 με θέμα την σημερινή κατάσταση στο 'Ιράκ και την αντιμετώπιση των αδιεξόδων σε θέματα ασφαλείας και τάξεως, που καταδυναστεύουν την χώρα, σηματοδότησε μία νέα πορεία και μη ουσιαστική αλλαγή στον τρόπο που οι ΗΠΑ διαχειρίζονται το πρόβλημα. Στη συνάντηση, που πραγματοποιήθηκε σε επίπεδο πρεσβευτών και διπλωματικών αντιπροσώπων, έλαβαν μέρος 16 χώρες, αραβικές ως επί το πλείστον και γειτονικές του 'Ιράκ. Στην διάσκεψη αυτή παρούσες ήταν, εκτός των ΗΠΑ της Μ. Βρετανίας και της 'Ιρακινής κυβέρνησης φυσικά, όλες οι σημαντικές χώρες της περιοχής, όπως η Περσία, η Σ. Αραβία, η Τουρκία, η 'Ιορδανία, η Συρία, ο Λίβανος κ.ά. Τα αποτελέσματα της διάσκεψης δεν θεωρούνται εντυπωσιακά. Δεν έπετεύχθη καμία υπέρβαση, δεν υπεγράφη καμία συνεννόηση μεταξύ των μεγάλων γεωπολιτικών πακτών του προβλήματος. Όμως είναι σημαντικό ότι άνοιξαν διαυλοι διπλωματικής επικοινωνίας μεταξύ χωρών με ανύπαρκτες ή αρκετά προβληματικές διπλωματικές σχέσεις. Δεν είναι τυχαίο ότι 'Αμερικανοί και 'Ιρανοί παρακάθησαν σε διάσκεψη μετά από 4 χρόνια, ενώ σημαντική θεωρείται, επίσης, η επαφή Σύρων αξιωματούχων με Δυτικούς ομολόγους τους και οι επαφές Σαουδαράβων και Περσών.

Η κόντρα 'Ιράν-ΗΠΑ

Στην ίδια την διάσκεψη τώρα 'Αμερικανοί και 'Ιρανοί συγκρούστηκαν ανοικτά. Ο 'Αμερικανός πρέσβης στο 'Ιράκ Ζαλμάι Χαλίλζαντ κατηγορήσε το 'Ιράν ότι εξοπλίζει τρομοκρατικές ομάδες στο 'Ιράκ, τις ενισχύει οικονομικά και τους επιτρέπει να βρίσκουν καταφύγιο στο έδαφός του. Ειδική αναφορά έγινε στον υπερωπαιχτικό σίτη κληρικό Μουτάντα Σάντρ και στην πολιτοφυλακή του «Στρατός του Μεχντί», ο οποίος μάχεται σκληρά τους 'Αμερικανούς, σε αντίθεση με τους υπόλοιπους μετριοπαθείς σίτες, όπως ο πνευματικός ηγέτης 'Αλ Σιανί, ο Χακίμ αλ Χασεμί και ο νυν πρωθυπουργός Νούρ αλ-Μαλίκι του μικρού οϊκτικού κόμματος «Ντάουα», οι οποίοι ελέγχουν την ισχυρή στρατιωτική μεραρχία σιτών «Σάντρ» και δεν της επιτρέπουν να εμπλακεί σε μάχες εναντίον των 'Αμερικανικών στρατευμάτων, αλλά την στρέφουν εναντίον των Σουνιτών. Ο Μουτάντα Σάντρ και οι περισσότεροι επιτελείς του βρίσκονται αυτή την στιγμή στην Περσία, για να αποφύγουν την σύλληψη από τους 'Αμερικανούς. Ο επικεφαλής της 'Ιρακινής αντι-

προσωπείας 'Αμπάς 'Αράγκτι αρνήθηκε, φυσικά, τις 'Αμερικανικές κατηγορίες. Είπε ότι οι 'Αμερικανοί έχουν αποτύχει τελείως στον τομέα των πληροφοριών. Έκαναν τόσα πολλά λάθη στο 'Ιράκ λόγω λανθασμένων πληροφοριών. 'Ελπίζω, είπε ο 'Αράγκτι, να μην επαναλάβουν τα λάθη τους. Ο Λαμπίντ 'Αμπαού, ανώτερο διπλωματικό στέλεχος του 'Ιράκ, δήλωσε ότι 'Αμερικανοί και 'Ιρανοί διαφώνησαν ανοικτά, αλλά η όλη ατμόσφαιρα ήταν θετική. Οι Τούρκοι πρότειναν να γίνει δεύτερη διάσκεψη σε υπουργικό επίπεδο στην Κωνσταντινούπολη, πράγμα που απορρίφθηκε. Οι δέ Σύροι κέρδισαν τις εντυπώσεις στο τέλος, προτείνοντας τον τέλειο συμβιβασμό στο τελικό ανακοινωθέν της διάσκεψης, πράγμα που τόνισε δεόντως ο Βρετανός πρεσβευτής Ντόμινικ 'Ασκούιθ.

Τριχοτόμηση του 'Ιράκ ο στόχος των ΗΠΑ

Σε γενικές γραμμές η διεθνής διάσκεψη αυτή αποτέλεσε ένα μικρό βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Έδωσε τό έναυσμα για περισσότερη διπλωματική κινητικότητα και λιγότερες απειλές. Οι συμμετέχοντες προσήλθαν, βέβαια, με διαφορετικές προτεραιότητες και σκοπούς. 'Αμερικανοί, Βρετανοί και 'Ιρακινή κυβέρνηση ζητούσαν τον τερματισμό κάθε ξένης παρέμβασης. 'Ιράν και Συρία ζητούσαν κατά πρώτον τον τερματισμό της 'Αμερικανικής κατοχής. Οι άλλες γειτονικές χώρες ζητούσαν σταθεροποίηση του 'Ιράκ. Όλοι φαίνονται να ζητούν τον τερματισμό της αίματοχυσίας. Τά συμφέροντα όμως των διάφορων κρατών - πρωταγωνιστών της 'Ιρακινής τραγωδίας αποκλίνουν δραματικά και δημιουργούν ένα αζε-

διάλυτο κουβάρι.

Κατά πρώτον η διοίκηση Μπούς προσήλθε στην διάσκεψη δείχνοντας καλό διπλωματικό πρόσωπο, κυρίως στο έσωτερικό των ΗΠΑ. Η συμμετοχή της Συρίας και του 'Ιράν συνάδει με τις προτροπές του πορίσματος Μπέικερ - Χάμιλτον για το 'Ιράκ.

Ο αντιπρόεδρος Τσένη και οι συνεργάτες του ζητούν από την επικεφαλής των Δημοκρατικών στο Κογκρέσο κα Νάνσυ Πελόζι

κινδυνεύει άμεσα από μία έσπευσμένη αποχώρηση και από τό πυρηνικό πρόγραμμα του 'Ιράν. Όποιος και αν είναι ο επόμενος πρόεδρος των ΗΠΑ (Χίλαρυ Κλίντον, Μπάρακ Ομπάμα, Τζών 'Εντουαρντς από τους Δημοκρατικούς, ή Τζών Μακέην, Ρούντολφ Τζουλιάνι, Μιτ Ρόμνι από τους Ρεπουμπλικάνους), οι 'Αμερικανοί δεν θα φύγουν από τό 'Ιράκ, αν δεν εξασφαλίσουν τά γεωπολιτικά τους συμφέ-

τους προγράμματος, ρυμούλκηση του Μπασάρ 'Ασαντ της Συρίας στις θέσεις τους, επικράτηση της Χεζμπολάχ στον Λίβανο και της Χαμάς στην Παλαιστίνη. Θα μπορούσαν να μειώσουν τις απαιτήσεις τους στο 'Ιράκ υπέρ των 'Αμερικανών, αν οι 'Αμερικανοί έδεχοντο την συνέχιση του πυρηνικού τους προγράμματος, πράγμα απίθανο.

Η Συρία από την πλευρά της θεωρεί την πρόσδεσή της στο 'Ιρακινό άρμα ως ικανή και αναγκαία συνθήκη για την επιβίωση του καθεστώτος Μπασάρ 'Ασίντ. Ο 'Ασαντ εκπροσωπεί την 'Αλεβιδική μειοψηφία στην Συρία, με την συνυπάρχουσα πλειοψηφία, υπό χρόνια καταπίεση και πολιτική περιθωριοποίηση, να καρδοκεί να υφαρπάσει την εξουσία. Μία αλλαγή καθεστώτος στην Συρία θα αποσπούσε την χώρα από την Περσική επιρροή.

Η Τουρκία θεωρεί την δημιουργία ανεξάρτητου 'Ιρακινού κράτους στον 'Ιρακινό Βορρά ως θανάσιμο κίνδυνο για την εθνική της ασφάλεια. Γι' αυτό βρίσκει λόγους να συμμαχήσει με Πέρσες και Σύρους. Τό πυρηνικό πρόγραμμα της Περσίας όμως αποτελεί εξέχουσα μεγάλη απειλή. Σχέδια του τουρκικού στρατού για επέμβαση στο Β. 'Ιράκ αντιμετωπίζονται απαγορευτικά από 'Αμερικανούς και 'Ισραηλινούς. Ο ηγέτης των Κούρδων του 'Ιράκ Μασούντ Μπαρζανί απειλεί την Τουρκία με πόλεμο και έτσι οι 'Αμερικανοί σπρώχνουν τους Τούρκους προς τό Αιγαίο, την Θράκη και την Κύπρο με χαμένη φυσικά την Ελλάδα.

Η Σαουδική 'Αραβία εσχάτως με 'Αμερικανική παρότρυνση προσπαθεί να περιορίσει τον ηγεμονικό ρόλο των Περσών στον μουσουλμανικό κόσμο. Τό Ριάντ παρεμβαίνει πολύ εποικοδομητικά στη διένεξη στον Λίβανο μεταξύ

Φουάντ Σινιόρα και Χεζμπολάχ, όπως επίσης και στην ένδοξοι ιστορική διένεξη μεταξύ Χαμάς - Φατάχ. Επίσης οι Σαουδαράβες έχουν εκπονήσει ένα συνολικό σχέδιο ειρήνευσης μεταξύ 'Αράβων - 'Ισραήλ, τό οποίο αρχίζει να συζητείται σοβαρά από όλους τους ενδιαφερόμενους. Τά σχέδια των Σαουδαράβων, βέβαια, αντιμάχονται οι 'Ιρανοί και η 'Αλ Κάιντα, ή οποια προειδοποιητικά, διά σώματος του ύπαρχηγου Ζαϊμάν - 'Αλ Ζαουάχρι, κατηγορήσε την Χαμάς για προδοσία, όπως και οι μυστικές υπηρεσίες του 'Ισραήλ, οι οποίες προωθούν την σύγκρουση με την Περσία.

Η κατοχή του 'Ιράκ και ή ασφάλεια του 'Ισραήλ

Όσον αφορά τό 'Ισραήλ τώρα, μία έσπευσμένη αποχώρηση των 'Αμερικανών από τό 'Ιράκ, χωρίς τις απαραίτητες γεωπολιτικές προϋποθέσεις, συν τό πυρηνικό πρόγραμμα του 'Ιράν συνιστούν θανάσιμη απειλή για την ίδια την ύπαρξη της χώρας. Σ' αυτή τη λογική τό εβραϊκό λόμπυ των ΗΠΑ θά παλέψει με νύχια και δόντια για την ανατροπή οποιοδήποτε σχεδίου για 'Αμερικανική αποχώρηση από τό 'Ιράκ.

Δύο άλλοι παράμετροι σημαντικοί για τις εξελίξεις στην περιοχή είναι πρώτον ή στήριξη από τους Δυτικούς συλλήβδην της λιβανέζικης κυβέρνησης Φουάντ Σινιόρα, ή οποία δέχεται ισχυρές πιέσεις από την Χαζμπολάχ να παραιτηθεί, όπως δεύτερον και ή προαναγγελεθείσα αποχώρηση των βρετανικών στρατευμάτων από την Βασόρα. Τά στρατεύματα αυτά θά μεταφερθούν κυρίως στο 'Αφγανιστάν και ή κίνηση αυτή θα πιστωθεί ως πολιτική προίκα στο διάδοχο του Τόνι Μπλέρ στην πρωθυπουργία Γκόρντον Μπράουν.

Συνοψίζοντας τά δεδομένα για την γενικότερη κατάσταση στην Μ. Ανατολή και τις προοπτικές της, θά μπορούσαμε να πούμε ότι, παρ' όλες τις ελπίδες που γεννά ή διάσκεψη της Βαγδάτης στις 10.3.2007 και τό εν εξελίξει σχέδιο ειρήνευσης των Σαουδαράβων μεταξύ 'Αράβων και 'Ισραήλ, τό οποίο αρχίζει να αποδίδει καρπούς (συμφωνία Παλαιστινίων για νέα κυβέρνηση Χαμάς - Φατάχ, διαβουλεύσεις στον Λίβανο μεταξύ Σαάντ Χαρίρι και Ναμπίχ Μπέρρι), τά αλληλοσυγκρουόμενα και αποκλίνοντα συμφέροντα των πρωταγωνιστών της κρίσης, όπως και ή καιροσκοπική στάση Ρωσίας και Κίνας, οι οποίες στηρίζουν ενεργά τό 'Ιράν και την Συρία, διπλωματικά και στρατιωτικά, προσβλέποντας σε γεωπολιτική ήττα των ΗΠΑ, θά πρέπει να μάς κάνουν μάλλον ανήσυχους και άπαισιόδοξους για τό μέλλον.

Του ΒΑΣΙΛΗ ΒΑΒΟΥΡΑΚΗ

χρόνο και χρήμα για την αποστολή περαιτέρω ενισχύσεων στο 'Ιράκ. Ήδη έχουν σταλή 21.500 'Αμερικανοί στρατιώτες επί πλέον στη Βαγδάτη, με σκοπό να την ελέγξουν πλήρως, ενώ απομένονται άλλοι 4.400. Οι Δημοκρατικοί όμως πιέζουν για απαγκίστρωση μέχρι τον Αύγουστο του 2008. Κάτι τέτοιο υπό τις παρούσες συνθήκες φαντάζει πολύ δύσκολο έως αδύνατο. Οι 'Αμερικανοί έχουν ξοδέψει πολύτιμο διπλωματικό κεφάλαιο στο 'Ιράκ, έχουν τεράστιες απώλειες σε έμφυχο δυναμικό (3.200 νεκρούς στρατιώτες, 22.000 τραυματίες), έχουν δε δαπανήσει κάποια τρισ. δολάρια για να φύγουν ήττημένοι. Πέρα από τό ότι ή ασφάλεια του 'Ισραήλ θά

ροντα. Προέχει κατ' αυτούς ή **τριχοτόμηση του 'Ιράν**, ή δημιουργία ενός ισχυρού **Κουρδικού κράτους**, ενός **συνυπάρχοντος 'Ιρακινού κράτους** υπό 'Ιορδανική και Σαουδαραβική ηγεμονία και ενός **σιιτικού κράτους** στα νότια με την ελάχιστη 'Ιρακινή επιρροή (μελλοντικός πρωθυπουργός προαλείφεται ο σίιτης 'Ιγιάντ 'Αλαούι). Επίσης ή ασφάλεια του 'Ισραήλ επιτάσσει λύση στο πυρηνικό πρόγραμμα του 'Ιράν, πράγμα που οδηγεί σε νέες συγκρούσεις παρά σε αποχωρήσεις. Οι άλλες χώρες τώρα έχουν τελείως αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα και επιδιώξεις. Οι 'Ιρανοί θέλουν απομάκρυνση των 'Αμερικανών, ενιαίο 'Ιράκ υπό 'Ιρακινή επιρροή, συνέχιση του πυρηνικού

Χριστός Βοσκρές

Συνέχεια από τη σελ. 8

Δυο μεγάλα καλάθια με κόκκινα αυγά, ζύμη αλμυρή με τυρί ρωσικής έμπνευσης θα μοιράζονταν στους πιστούς...

Με ευλάβεια και τάξη του εύχονταν όλοι: «**Χριστός Βοσκρές**» κι έπαιρναν την αναστάσιμη ευλογία. Εκείνος πετούσε από τη χαρά του και δεν προλάβαινε να τους καλοκοιτάξει, γιατί ήταν πολλοί κι έπρεπε να ευλογήσει και την τράπεζα που θα ακολουθούσε.

— Βικτόρ: Χριστός Βοσκρές, ακούστηκε μια πολύ γνώριμη φωνή, πνιγμένη σε μεγάλη συγκίνηση. Ναι, δεν λάθεψε ήταν η φωνή της μητέρας του, τό αυγό που μόλις ακου-

μπούσε για να δώσει γλίστρησε από τό χέρι του χωρίς να το καταλάβει.

Μάμα, ακούστηκε, η δική του. Εκείνη πια ήδη του έβαζε μετάνοια... Την ανασήκωσε απαλά σαν εύθραυστο πολύτιμο αντικείμενο και της έδωσε κατασυγκινημένος την Πασχαλινή ευλογία...

Τό θαύμα από τότε άρχιζε γι' αυτόν κι ακολούθησαν πολλά θαυμαστά που κοσμούν την ιερατική του διακονία... Επειδή ποτέ δεν ξεχάσε πόσο πάλεψε για να εννοήσει την Αγία Γραφή, χωρίς κανένα ερμηνευτικό βοήθημα, σχεδιάζει τώρα να μεταφράσει στα Ρωσικά έναν αριθμό γνωστών βιβλίων από τ' αγγλικά που θα βοηθήσουν στην ερμηνεία της Αγίας Γραφής. Εξάλλου, δε λείπουν οι συμπα-

τριώτες του όπου γης από την προσκομιδή του, πάντα στο ναό της Ανάστασης, μνημονεύει όσους ακούσια οδήγησε στην αθεΐα, προσεύχεται γι' αυτούς περισσότερο να βρουν τό δρόμο τους, για όσους πεισματικά μένουν ακόμα στην άγνοια, όσους υποφέρουν από τις ποικίλες σταυρωσεις της αλλαγής στον τόπο του - τους φέρνει στο θυσιαστήριο και τους παραδίδει σε Εκείνον κι εύχεται για την Ανάσταση όλων στο Πάσχα που έχει ορίσει ο Χριστός για τον καθένα...

Οι Σοκόλοφ έχουν δυο γιους τό Χριστόφορο και τό Φίλιππο και την Ταμάρα που μαθαίνει γερμανικά και Ρωσικά από τη συνονόματη γιαγιά της...

Μίκης Θεοδωράκης: «Ήμουνα κομμουνιστής και συγχρόνως χριστιανός»

Συνέχεια από τη σελ. 7

πάρχουν οι καθ' ύλην μουσικοί, οι ψαλτάδες, οι οποίοι και είναι, πιστεύω ότι είναι, θεματοφύλακες της παράδοσης. Εκεί σκόνταψε περισσότερο η προσπάθειά μου. Πάντως, αν κρίνω από τον εαυτό μου, ο οποίος πραγματικά αναγεννήθηκε μέσα στην Εκκλησία ακούγοντας τετραφωνίες του Πολυκράτη και του Σακελλαρίδη, πιστεύω ότι εάν μπορούσε να γενικευθεί αυτή η συνύπαρξη του βυζαντινού μέλους με την κοσμική —ας το πούμε έτσι— τετραφωνία, αρμονία, θάτανε καλύτερα και για την Εκκλησία αλλά κυρίως για τους πιστούς και τους απλούς Έλληνες.

«Έλληνοφάγοι» κατά της Έπανάστασης

Εμείς οι Έλληνες της συμφωνικής μουσικής, πρέπει να ξέρετε ότι όταν η σχολή η εθνική του Καλομοίρη, οι οποίοι ήταν πιονιέρηδες, ξεκίνησαν σ' ένα άγονο χώρο, να κάνουν κι αυτοί αυτό που έγινε και στις άλλες χώρες, εθνικές μουσικές σχολές. Την εποχή εκείνη υπήρχε η ορχήστρα του Ωδείου Αθηνών, η οποία ήτανε ιδιοκτησία των πλουσίων των Αθηνών. Και ξέρετε ποιο ήταν το κύριο άρθρο που είχε μέσα στην ορχήστρα αυτή; **Απαγορεύεται να παίζει ελληνικά έργα!**

Αυτοί οι ελληνοφάγοι, τους ξέρω καλά, αυτοί που θέλουν να μας πείσουν ότι δεν έχουμε τη δυνατότητα εμείς να κάνουμε προτότυπα έργα. Είμαστε ανάξιοι. Αφού υπάρχουν οι δάσκαλοι ας τους μιμηθούμε, ας τους αναμασήσουμε και ας τους λατρεύουμε, ας τους προσκυνήσουμε. Εμείς είμαστε δούλοι τους. Τίποτ' άλλο, υπηρετές τους.

Διοικούν τη μουσική ζωή μέ λεφτά του Δημοσίου

Σήμερα το ζούμε ακόμα πιο πολύ. (...) Σήμερα φτάσαμε σ' ένα σημείο, μετά από πόσα χρόνια να διοικείται η μουσική ζωή της Ελλάδας από ιδιώτες αλλά με λεφτά του Δημοσίου και να καταλαμβάνονται τα φρούρια πέραν από το «Μέγαρο Μουσικής», της «Λυρικής Σκηνής» και του «Φεστιβάλ» από Έλληνες κατ' όνομα. Από Έλληνες δηλαδή που είναι στο εξωτερικό και που πιστεύουν μόνο εις την μεγαλοφυΐα των ξένων και μας συμπεριφέρονται σαν νάμαστε ιθαγενείς. Πείτε μου πώς να αντιδράσω, ένας άνθρωπος σαν κι εμένα που έζησα όλα αυτά; Και που τόσο πολύ πάλεψα, ώστε να υπάξει και μια συμφωνική μουσική αντίξια των Ελλήνων, ας έχει μικρή απήχηση αλλά και με τη λαϊκή μουσική και τα λαϊκά μου ορατόρια, με το πάντρεμα της μουσικής με την ποίηση κ.λπ. Να δημιουργηθεί μια ολόκληρη ομάδα μεγάλων ποιητών άξιων συνθετών που να γαλουχήσει την Ελλάδα κι όλο αυτό να μπει στο χρονοντούλαπο, όχι τίποτ' άλλο, δεν είναι οικονομικοί λόγοι που δεν μας παίζουν. Όχι! είναι αυτή η αντίληψη, η οποία επικράτησε πια: «τελειώσαμε μ' αυτούς όλους».

Κι αφού τελειώσαν μ' εμάς τους ζωντανούς έχουν αρχίσει τώρα να τα βάζουν και με τους πεθαμένους. «Τελειώσαμε» με τον Κολοκοτρώνη, τον Καραϊσκάκη, με το Ρήγα Φεραίο, με το Αρκάδι, το Μεσσολόγγι, με τα σύμβολα. Τους πείραξε η 25η Μαρτίου. Γιατί; Γιατί οι ελευθερωτές μας, αυτοί οι αγράμματοι φουστανελάδες. Τους κατηγορούν ότι ήταν αγράμματοι, λέει, και πήγαιναν από 'δω κι από κει. Μα τι να είναι; Αυτοί

μας απελευθέρωσαν. Είναι ελευθερωτές μας. Και δείτε ο αμερικάνικος λαός, που είναι ένας πολύ μεγάλος λαός, πότε σέβεται και προβάλλει τους απελευθερωτές του.

Ό Άρης Βελουχιώτης και η Σημαία

Ο λαός, βέβαια, τους σέβεται τους αγαπάει, τους έχει μέσα του αλλά έρχεται η επίσημη τώρα, (σ.σ. εννοεί την προβαλλόμενη ως εκσυγχρονιστική πολιτική και τούς εκπροσώπους της) αυτοί μπήκανε στα δημόσια, μπήκανε στην εκπαίδευση, μπήκανε στα κρατικά κανάλια. Να τελειώσουμε μ' αυτό, γιατί λέει είναι μύθος. Δεν υπήρχε, λέει, εκείνη την ημέρα ο Παλαιών Πατρών Γερμανός εκεί, ήταν λέει αλλού, δεν υπήρχε Αγία Λαύρα, δεν υπήρχε αυτό το σύμβολο της ελληνικής σημαίας, να την κρατάει με τόνα χέρι ο Κολοκοτρώνης και με τ' άλλο να κρατάει το σταυρό και νάρχεται η Εκκλησία να τον ευλογεί. Αυτό είναι αντιδραστικό. Δεν πρέπει να το ξέρουμε τα παιδιά μας. Γι' αυτό να φύγει μέσα από την εθνική μας μνήμη η 25η Μαρτίου. Και ξεχνάνε αυτοί ότι αυτή ακριβώς η σκηνή των επαναστατών να μπαίνουν στην Εκκλησία με την ελληνική σημαία και ο παπάς να ευλογεί τη σημαία, επαναλήφθηκε κατά γράμμα από τον αρχικομμουνιστή, αρχικαπετάνιο, τον Άρη Βελουχιώτη. Γιατί όταν ξεκίνησε ο Άρης Βελουχιώτης Ξυπόλητος, με Ξυπόλητους για να κάνει αυτό το έπος της Αντίστασης με τους χιλιάδες ένοπλους και να ελευθερώσει την Ελλάδα.

Να κρατάμε 18 μεραρχίες γερμανικές εδω από το μέτωπο το ρωσικό. Τεράστια συμβολή και τεράστιες θυσίες. Χτυπούσαν τις καμπάνες στην Εκκλησία, λένε, και τους έβαζε στη σειρά, στην αρχή κρατάγανε μαγκύρες, δεν είχανε όπλα, αλλά μπαίνανε στο χωριό με την ελληνική σημαία μπροστά και αφού ο Άρης τους μιλούσε σε όλους και τους έλεγε για τον αγώνα, για την ελευθερία κ.λπ., τους καλούσε όλους να μπουνε μέσα στην Εκκλησία και κει μπροστά σ' όλους τους κατοίκους του χωριού και τους αντάρτες, παρακαλούσε τον παπά να ευλογήσει τη σημαία και τα όπλα, τον αγώνα. Αυτοί είναι επαναστάτες. Πραγματικοί επαναστάτες, λαϊκοί επαναστάτες. Ποιοί είναι αυτοί οι σημερινοί που λένε ότι είναι προοδευτικοί; Τι σχέση έχουν όλοι αυτοί με όλα αυτά;

Ανανέωση μνήμης και πίστης

Τα λέω αυτά γιατί βρίσκομαι εδω (στην Αρχιεπισκοπή). Και βρίσκομαι ενσυνείδητα. Τα ίδια μου έλεγαν και όταν παρουσίασα στην Τρίπολη την «Λειτουργία», μαζί με τον Αντώνη, πριν 20 χρόνια. Ήμουνα βουλευτής του ΚΚΕ. Καταλαβαίνετε, ακόμα πιο πολύ. Τι σχέση έχει το ΚΚΕ, εσύ κομμουνιστής με αυτά; Τους έλεγα, πράγματι, αυτή είναι η φυσιολογική πορεία της Ελλάδας, έτσι έπρεπε να γίνοντε. Αυτές ήτανε οι πηγές μας. Ήταν η αρχαία Ελλάδα, που ξεκινά από τους Πυθαγόρειους, που 'ταν δασκαλός μου, ο Πυθαγόρας κι οι Πυθαγόρειοι, στη μουσική και φτάνουν μέχρι τους ελληνιστικούς χρόνους και περνά από το Βυζάντιο και φτάνουν ως το σήμερα και νομίζω ότι μόνο με αυτή την ανανέωση της μνήμης και της πίστης μπορούμε να γίνουμε κάποιοι. Να νικάμε ακόμα και στο ποδόσφαιρο. Δεν τρέμουν τα πόδια μας. Εάν δεν έχουμε βάσεις, δεν έχουμε ρίζες. Ρίζες δεν εί-

να ν' αποστηθίζουμε γνώσεις, να 'μαστε περήφανοι για τη γενιά μας, για την πατρίδα μας, για το έθνος μας, γι αυτό το καταπληκτικό κατασκεύασμα, για αυτό το πάντρεμα της ουσίας της ελληνικότητας με την ουσία της χριστιανικότητας που γίνεται Ορθοδοξία. Δεν ξέρουμε τι σημαίνει αυτό το πράγμα.

Τό Κρυφό Σχολείο

Κατηγορούν ότι δεν υπήρχε Κρυφό Σχολείο. Ωραία. Δεν υπήρχανε τα λεωφορεία να πάνε τα παιδιά, όπως τώρα, να πάνε στο τάδε σχολείο να φοιτήσουν, έξω από τη Δημητσάνα, όλα αυτά. Αλλά δεν φαντάζεστε ότι μέσα στις Εκκλησίες, αυτοί οι παπάδες τι διάβαζαν; το Ευαγγέλιο. Σε τι γλώσσα ήταν γραμμένο το Ευαγγέλιο; στα ελληνικά. Ελληνική γλώσσα λέγανε μέσα στις εκκλησίες. Δεν ήταν φυσικό, λοιπόν, εκεί που λέγανε το Ευαγγέλιο, που ήταν γραμμένο στην ελληνική γλώσσα, η Καινή Διαθήκη, στην ελληνική γλώσσα. Κι είναι κατανοητό. Αν όμως δεν ήταν κατανοητό στους απλούς ανθρώπους, δεν ήτανε πολύ φυσιολογικό να λέει ο παπάς, καθήστε παιδιά μου εδωπέρα, να σας μάθω γράμματα; Πώς έμεινε η ελληνική γλώσσα; Ξέρετε πόσες γλώσσες υπήρξαν οι οποίες πέθαναν; Πού είναι η λατινική γλώσσα; την οποία μιλούσανε, καθομιλουμένη ήτανε. Δεν έχουμε σχέση με την ελληνική γλώσσα; Δεν έχουμε σχέση με την ελληνική μουσική; Σε ποιές κλίμακες στηρίζεται σήμερα η λαϊκή μας μουσική; στους δρόμους, οι δρόμοι από πού έρχονται; από τους βυζαντινούς ήχους, κλίμακες, και οι ήχοι από πού έρχονται; από τους αρχαίους ελληνικούς τρόπους. Μια συνέχεια, μια φοβερή συνέχεια πολιτιστική, που δείχνει... Αυτά είναι τα μεγάλα θέματα που πρέπει να συζητάει κανένας.

Σεβασμός στο Σύνταγμα

Με στενοχωρεί γιατί εμείς παλέψαμε, η γενιά η δική μου, για νάρθει αυτή η Δημοκρατία που ζούμε σήμερα, αυτή η Πολιτεία που ζούμε σήμερα. Κι έτσι, ας μου επιτραπεί να έχω την ευθύνη, μια ευθύνη, για ό,τι έγινε σήμερα, γιατί είμαι περήφανος. Πρώτη φορά οι Έλληνες είναι τόσο ελεύθεροι. Πρώτη φορά. Είναι μία συντεταγμένη Πολιτεία. Πρέπει να σεβόμαστε το Σύνταγμα. Είναι ασυγχώρητο να λένε ότι δεν εφαρμόζουν το Σύνταγμα. Είναι φασιστική άποψη αυτή. Και πρέπει να σεβόμαστε τους θεσμούς. Έχουμε δύο μεγάλους θεσμούς στην Ελλάδα του Προέδρου της Δημοκρατίας και του Αρχηγού της Ελληνικής Εκκλησίας. Εγώ επαναστατώ όταν βλέπω ότι υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι δε σέβονται αυτούς τους θεσμούς. (...) Να σέβεσαι τους θεσμούς για τους οποίους παθάναμε εμείς.

Τι κάνανε αυτοί; Αυτοί σήμερα απολαμβάνουν τους καρπούς των δικών μας θυσιών. Εγώ δεν είμαι κάποιος άγνωστος όμως, γιατί εγώ έχω το αίμα μου γι' αυτό το πράγμα κι έχω δικαίωμα να κάνω μια τέτοια κριτική κι ας έρθει οποιοσδήποτε να μ' αντικρούσει. Βλέπετε έχω μιλήσει γι' αυτά τα πράγματα. Αλλά δεν τολμά κανείς να μιλήσει έτσι. Τι να μου πει σε μένα; Τι να μου πουν εμένα; Δεν πάλεψα; Δεν είμαι προοδευτικός; Ότι δεν έπιασα τον σφυγμό του λαού; Ότι δεν έδωσα στο λαό καλή τροφή; Τι να πουν; Με συγχωρείτε παραφέρθηκα. Ήταν το κλίμα...»

Γιατί λέμε Πάσχα, Ανάσταση, Λαμπρή

Συνέχεια από τη σελ. 8

Ξανάπε αὐθόρμητα:

— Καί ἡ Ἀνάστασις, πάτερ μου; Πῶς...

— Ἄς μὴ βιαζόμαστε, παιδί μου, ὅταν προσεγγίζουμε τόσο μεγάλα καὶ ὕψιστα ζητήματα, τὸν διέκοψε ὁ π. Ἄνανιās, καὶ συνέχισε:

— Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου εἶναι τὸ πλέον σημαντικὸν γεγονός μετὰ στὴν ἰστορίαν τοῦ σύμπαντος, ἀκόμα πιὸ σημαντικὸν καὶ ἀπὸ τὴν δημιουργίαν τοῦ σύμπαντος ἐκ τοῦ μηδενός. Διότι ὁ ἴδιος ὁ Δημιουργὸς μας ἐγίνετο ἀνθρώπος «δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν», θυσιάστηκε μαρτυρικά στὸν Σταυρὸν καὶ ἀναστήθηκε, γιὰ νὰ ἀναστήσει μαζί του ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος, τὸ ὁποῖον, καθὼς εἶπαμε, δὲν μπορούσε νὰ ξεκολλήσῃ καὶ νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὴν λάσπη καὶ τὸ τέλμα τῆς ἁμαρτίας. Ἔτσι ὁ Θεάνθρωπος Χριστός, «αἶρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου», πού τὴν πήρε πάνω στὸν σταυρὸν, «πρωτότοκος τῶν νεκρῶν ἐγένετο», καθὼς λέγει ὁ ἐκκλησιαστικὸς λόγος. Δηλαδή, ἐγίνετο ὁ πρῶτος, πού ἀναστήθηκε ἀπὸ τὸν Ἄδη τῶν νεκρῶν. Διότι «ἐκ κοιλίας Ἄδου ἐρύσατο ἡμᾶς καὶ παρέσχε τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος». Καὶ τὸ «μέγα ἔλεος» εἶναι ἡ ἄμεση συγχώρησις μας, ὅταν μετανοήσουμε εἰλικρινῶς. Μὲ ἄλλα λόγια, μᾶς ἔδειξε τὸν τρόπον νὰ ἀναστηθῶμε κι εμεῖς καὶ νὰ σωθῶμε καὶ νὰ πραγματοποιήσουμε «τοῖς ἴχνησιν αὐτοῦ» (Α' Πέτρ. Β' 21).

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ λοιπὸν εἶναι ἡ ἀπάντησις στὸ ἐρώτημα τοῦ προσωπικοῦ μας Πάσχα, δηλονότι τοῦ περάσματος ἀπὸ τὶς δυσκολίες καὶ τοὺς πόνους αὐτῆς τῆς ζωῆς. Γι' αὐτὸ ἄς μὴ φοβόμαστε ποτέ καὶ ἄς μὴ παραπονήσουμε γιὰ τὰ βάσανα, πού περνᾶ ὁ καθένας μας, μικρὰ ἢ μεγάλα, σ' αὐτὴν τὴ ζωῆ. Περαιτέρω εἶναι ὅλα καὶ στὸ βάθος ὠφέλιμα καὶ διδακτικά. Εἶναι αὐτὸ, πού λέμε πείρα τῆς ζωῆς. Ὅλα εἶναι σύντομα. Ἔνα πέρασμα. Ἔνα προσωπικὸ Πάσχα, πού μᾶς ὁδηγεῖ στὴν ἐν Χριστῷ ἀνάστασίν μας.

— Τώρα μένει νὰ μᾶς ἐξηγήσετε τὴν λέξη «Λαμπρὴ», πάτερ μου, ξανάπε ὁ ἴδιος ἐπισκόπητις. Τί νόημα ἔχει ἡ λέξη αὐτή, πού τὴν λέγει αὐθόρμητα ὁ λαὸς μας.

— Νομίζω, φίλτατε, ὅτι τὸ εἶπαμε ἤδη, ἀποκρίθηκε ὁ π. Ἄνανιās. Εἶναι τὸ «μέγα ἔλεος», πού ἔδωσε ὁ Χριστὸς αὐτὴν τὴν ἡμέρα σὲ ὅλους μας, ὅπως λέγει ὁ ψαλμὸς «ἔδωκεν ἡμῖν τὴν αἰώνιον ζωὴν καὶ τὸ μέγα ἔλεος». Καὶ πιὸ ἀπλά, μᾶς ἔδωσε τὴν ἀθάνατη ζωὴ καὶ τὴν δυνατότητα νὰ μετανοήσουμε καὶ νὰ ξαναπᾶμε κοντὰ του. Καὶ αὐτὴ ἡ τεράστια, ἡ ἀπερίγραπτη, ἡ μοναδικὴ δωρεὰ ἔλαμψε ὡς «χαρὰ ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ» καὶ ὁ πολὺς λαὸς μὲ τὸ βαθύ του ἐνστικτο εἶδε αὐτὸ

τὸ φῶς, πού ἐπλημμύρισε τὰ σύμπαντα, «νῦν τὰ πάντα πεπλήρωται φωτὸς», καὶ ἐκφράζει τὴν χαρὰ καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ λέγοντας τὴν ἡμέραν αὐτὴ Λαμπρὴ, ὅπως εἶναι, «Αὐτὴ ἡ κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα ἢ μία τῶν Σαββάτων ἢ βασιλὴς καὶ κυρία!» Ἔτσι τὴν νοιώθει καὶ εἶσι τὴν πανηγυρίζει καὶ τραγουδᾷ τὸ «Χριστὸς Ἄνεστη» μὲ ὅλη τὴν καρδιά καὶ ὅλη τὴν φωνὴν τοῦ δυνατὰ καὶ ἀγαλλιά καὶ χαίρεται καὶ δοξολογεῖ καὶ εὐχαριστεῖ καὶ πάλλεται ψυχικὰ ὀλόκληρος μετὰ στὴν ἀχραντὴ προοπτικὴ τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς σωτηρίας ἐν Χριστῷ!

Τὰ λόγια τοῦ Γέροντος εἶχαν ἀγγίξει τίς ψυχὰς τῶν ἀκροατῶν του, πού δὲν εἶχαν ξανακούσει μιά τέτοια προσέγγισι μὲ ἀπλά λόγια στὸ μέγα γεγονός τῆς Ἀναστάσεως. Καὶ πρὶν προλάβουν νὰ τὸν ἐρωτήσουν οἱ ἐπισκέπτες τους, ὁ π. Ἄνανιās πρόσθεσε λίγα λόγια καὶ γιὰ τὸν ὀβελία, πού ὅλοι οἱ πιστοὶ θεωροῦν χρέος τους νὰ σουβλίσουν τὸ Πάσχα, λέγοντας:

— Ὁ πιστὸς λαὸς μας, παιδιά μου, πού τηρεῖ τὴν Παράδοσι καὶ ἔχει μετὰ του μονάκριβο θησαυρὸ τὴν Πίστην του καὶ ἄς λένε ὅ,τι θέλουν οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας, ξέρετε γιατί σουβλίζει κάθε Πάσχα τὸ ἀρνάκι καὶ ὄχι κάτι ἄλλο; Διότι αὐτὸ συμβολίζει τὸν Χριστὸ, πού θυσιάστηκε μαρτυρικά γιὰ μᾶς καὶ μᾶς εἶπε ὅτι «ὅποιος φάγη τὴν σάρκα μου καὶ πιῇ τὸ αἷμα μου, αὐτὸς θά ἔχει ζωὴν αἰώνιον».

Ὁ λαὸς μας, μπορεῖ νὰ μὴ ξέρη πολλές θεολογίες καὶ φιλοσοφίες, ξέρει ὅμως τὴν οὐσία τῆς Πίστεως καὶ τὴν κρατᾷ μετὰ του ἀνυποχώρητα.

Γι' αὐτὸ καὶ γιορτάζει τὴν Λαμπρὴ μὲ τὸν ὀβελία γιὰ νὰ ἔχει τὸν ἴδιον τὸν Χριστὸν στὸ τραπέζι του καὶ στὴν καρδιά του. Κι αὐτὸ εὐχομαί νὰ ἔχετε πάντοτε ὅλοι σας!

Ὁ Γέροντας Ἄνανιās, φανερά κατανυγμένος, ἔκανε τὸν σταυρὸ του καὶ ἄρχισε νὰ σιγοβλέπει μὲ τρικυμισμένη φωνή:

— «Χριστὸς Ἄνεστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνημασιν ζωὴν χαρισάμενος...»!

Ἡ συγκίνησι πέρασε καὶ στὴ συντροφιά τῶν ἐπισκεπτῶν, πού ἄρχισαν κι αὐτοὶ νὰ ψέλνουν μαζί του τὸ «Χριστὸς Ἄνεστη», κάνοντας Πάσχα δυὸ ἐβδομάδες πρὶν ἀπὸ τὴν κανονικὴ ἡμέρα τῆς γιορτῆς. Ἴσως γιὰ νὰ βεβαιωθῇ γιὰ ἄλλη μιά φορά ὅτι στὸν κόσμῳ τοῦ Θεοῦ δὲν ὑπάρχουν ἡμερομηνίες καὶ ἡμερολόγια καὶ ὅτι καθὲ ἡμέρα μποροῦν νὰ ὑπάρχουν Χριστοῦγεννα καὶ Πάσχα καὶ Ἀνάστασι καὶ Λαμπρὴ, ὅταν μιά ψυχὴ ξεκολλάει ἀπὸ τὴν λάσπη καὶ σηκώνει τὰ χέρια τῆς στὸν οὐρανό!...

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΗΛΙΑ ΑΛ. ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ

ΚΡΗΤΗ 1941

Η «παράδοσή» της από τον Τσόρτσιλ στο Χίτλερ

Συνεχίζοντας την επιτυχημένη παραδοσιακή σειρά τους «Ιστορία», με ενδιαφέρουσες μονογραφίες θεμάτων της ελληνικής ιστορίας, οι εκδόσεις Ιωλκός παρουσιάζουν στους Έλληνες αναγνώστες μια εργασία πρωτότυπη, διεξοδική και επαρκέστατα τεκμηριωμένη. Το 17ο βιβλίο της σειράς, φέρει τον τίτλο «Κρήτη 1941 - Η «παράδοσή» της από τον Τσόρτσιλ στο Χίτλερ» και συγγραφέας του είναι ο νομικός και κοινωνιολόγος Ηλίας Αλ. Φιλίππιδης, ο οποίος με τη συγκεκριμένη ιστορική ερευνητική μελέτη του θέτει το ζήτημα της «βολικής ήττας» των Βρετανών στην Κρήτη και αναζητά τις βαθύτερες διπλωματικές και γεωπολιτικές αιτίες της.

Γιατί τελικά η Μεγαλόνησος, αυτή η τελευταία γωνιά της ελεύθερης ελληνικής γης, χάθηκε κατά τέτοιο ασυγχώρητο τρόπο, το Μάιο του 1941, ενώ μπορούσε, έστω και δύσκολα, να κρατηθεί, όπως συνηγορούσαν όλα τα γεωστρατηγικά δεδομένα στην Ανατολική Μεσόγειο; Γιατί, αυτό το φυσικό προπύργιο της Ελλάδας δεν προστατεύτηκε, όσο θα έπρεπε, ενώ θα μπορούσε ως «υπόλειμμα» του ελεύθερου Ελληνικού Κράτους να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις που θα καθιστούσαν αδύνατη τη μεταπολεμική εμφυλιοπολεμική τραγωδία;

Ο συγγραφέας αποδεικνύει με σοφεία ότι ο ίδιος ο Τσόρτσιλ είχε πάρει προκαταβολικά την απόφαση να αφήσει τελικά τους Γερμανούς να καταλάβουν την Κρήτη και ο

μόνος σκοπός της άμυνας να είναι η αχρήστευση του Σώματος των Αλεξιπρωτιστών, που τότε θεωρείτο ως το γερμανικό υπερόπλο.

Επιπροσθέτως, ο Τσόρτσιλ ήθελε την πλήρη εξαφάνιση του Ελληνικού Κράτους, ώστε να μπορεί να μοιράσει τα ελληνικά εδάφη μεταξύ των εμπολέμων και της Τουρκίας (!), ανάλογα με την εξέλιξη του πολέμου.

Είναι σίγουρο, όπως αποδεικνύει ο συγγραφέας, ότι οι ιστορικές εξηγήσεις που οφείλουν α-

κόμη να δώσουν οι Βρετανοί σε όλους μας για τις ενέργειες των ανώτατων πολιτικών κλιμακίων τους τότε στο Λονδίνο και της στρατιωτικής ηγεσίας τους στο Στρατηγείο Μέσης Ανατολής, στο Κάιρο, είναι πάρα πολλές και -γι' αυτούς- πολύ δύσκολες.

Η έκδοση είναι εμπλουτισμένη με φωτογραφικό υλικό, ευρητήριο κυρίως ονομάτων και στρατιωτικών μονάδων.

Εκδόσεις «Ιωλκός»
Α. Μεταξά 12 Αθήνα,
τηλ. 210-3304111.

ΝΙΚΟΛΑΕ ΣΤΑΪΝΧΑΡΤ

Τό Ημερολόγιο της Εύτυχίας

Η σημαντικότερη πνευματική μορφή της σημερινής Ρουμανίας για πρώτη φορά παρουσιάζεται στην Ελλάδα μέσα από το κορυφαίο του βιβλίο. Το Ημερολόγιο της Εύτυχίας είναι η λογοτεχνική του διαθήκη, όπως γράφει ο ίδιος προβλέποντας τη μεταθανάτια σημασία του έργου του, ενός έργου που κατασχέθηκε από την πολιτεία σε καιρούς ταραχών.

Ο Νικολάε Στάινχαρτ ήταν Ρουμάνος εβραϊκής καταγωγής, μεγάλος ουμανιστής και κάτοχος τεράστιας φιλοσοφικής και λογοτεχνικής παιδείας. Πνεύμα ανήσυχο στράφηκε μετά από πολλές αναζητήσεις στη χριστιανική Ορθοδοξία. Φυλακίστηκε για μεγάλο χρονικό διάστημα, όταν αρνήθηκε να υποταχθεί στις υποδείξεις του καθεστώτος και να καταθέσει σε βάρος αντιφρονούντων διανοουμένων. Σαν άλλος Ντοστογιέφσκι, μετέτρεψε τη φυλακή του σε σπουδή στην

ανθρώπινη ψυχολογία. Η οδυνηρή εμπειρία του από τις ανακρίσεις, τα βασανιστήρια, το συγχρωτισμό με κάθε είδους ανθρώπους γονιμοποίησε τις ευρύτερες γνώσεις του με πείρα στην κοινωνιολογία, την πολιτική, την εγκληματολογία. Πέρασε τα στερνά του χρόνια ως μοναχός στη Μονή της Ροζιάς και θεωρείται οδηγική μορφή για τη σύγχρονη ρουμανική διανόηση.

Λαμπρό βιβλίο, πολυσύνθετο κράμα από αναμνήσεις, εξομολογήσεις, χιούμορ, τραγωδία, ιστορία, οικουμενικότητα, μεταφυσική, φιλοσοφία κ.α.

Έργο πολιτικού, πνευματικού και λογοτεχνικού ενδιαφέροντος, με ιδιαίτερα ζωντανή γραφή και αφήγηση που καθηλώνει και μαγεύει τον αναγνώστη. Μετάφραση από τα Ρουμανικά: Νεκτάριος Κουκοβίνος.

(Έκδοση Μαΐστρος, 2006)

Διάλογος με τούς αναγνώστες

Συγχαρητήρια στους άπροσχύνητους

Αγαπητή μου «Χριστιανική»,

Για τον θόρυβο που έχουν ξεσηκώσει, σχετικά με τον ρόλο της Εκκλησίας στα χρόνια της σκλαβιάς, οι «γνωστοί άγνωστοι» «κουκουλοφόροι» της πνευματικής μας ζωής (τούς λέω «κουκουλοφόρους», γιατί φορούν άορατες κουκούλες, για να κρύβουν είτε την παχυλή άγνοιά τους, είτε την ηλιθιότητά τους, είτε την ιδιότητά τους άλλοι του όργανου, του πληρωμένου από τά γνωστά άνθελληνικά κέντρα της Νέας εποχής), σου στέλλω την εισήγησή μου σε ένα από τα συνέδρια της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών Δωδεκανήσου, σχετικά με τό (άτυπο και άνοργάνωτο, ναί!, αλλά) ύπαρκτο Κρυφό Σχολείο στά Δωδεκάνησα, στά χρόνια της Ιταλοκρατίας, όταν οι φασίστες επεκράτησαν στην Ιταλία και θέλησαν να εξιταλίσουν και την Εκκλησία και την Παιδεία στά Δωδεκάνησα. Μπορείς να δημοσιεύσεις από την εισήγησή μου ό,τι αποσπάσματα εσύ κρίνεις.

Ναί!, υπήρξε Κρυφό Σχολείο σε όλον τον χώρο της Ρωμιουσίνης, και στά Δωδ/σα μέχρι τό 1943, όταν συνθηκολόγησαν οι Ιταλοί. Όσο κι αν κρώζουν τά κοράκια της Νέας Έποχής, υπήρξε Κρυφό Σχολείο, και ό ρόλος της Εκκλησίας ήταν έθναρχικός και σωστικός για τό Έθνος μας, παρά τίς γνωστές και ανθρώπινες εξαιρέσεις των άναξίων κληρικών - όπως και σήμερα υπάρχουν τέτοιοι...
Ας άκούσουν τά κοράκια όπι και στά Δωδ/σα οι άπλοι παπάδες άγωνίστηκαν, στά χρόνια 1934 - 43, κι έσωσαν στα νησιά μας (μαζί και μέ λαϊκές άντιστασιακές όργανώσεις) την Όρθοδοξη και Τεχνών Δωδεκανήσου, σχετικά μέ τό (άτυπο και άνοργάνωτο, ναί!, αλλά) ύπαρκτο Κρυφό Σχολείο στά Δωδεκάνησα, στά χρόνια της Ιταλοκρατίας, όταν οι φασίστες επεκράτησαν στην Ιταλία και θέλησαν να εξιταλίσουν και την Εκκλησία και την Παιδεία στά Δωδεκάνησα. Μπορείς να δημοσιεύσεις από την εισήγησή μου ό,τι αποσπάσματα εσύ κρίνεις.
Ναί!, υπήρξε Κρυφό Σχο-

λειό σε όλον τον χώρο της Ρωμιουσίνης, και στά Δωδ/σα μέχρι τό 1943, όταν συνθηκολόγησαν οι Ιταλοί. Όσο κι αν κρώζουν τά κοράκια της Νέας Έποχής, υπήρξε Κρυφό Σχολείο, και ό ρόλος της Εκκλησίας ήταν έθναρχικός και σωστικός για τό Έθνος μας, παρά τίς γνωστές και ανθρώπινες εξαιρέσεις των άναξίων κληρικών - όπως και σήμερα υπάρχουν τέτοιοι...
Ας άκούσουν τά κοράκια όπι και στά Δωδ/σα οι άπλοι παπάδες άγωνίστηκαν, στά χρόνια 1934 - 43, κι έσωσαν στα νησιά μας (μαζί και μέ λαϊκές άντιστασιακές όργανώσεις) την Όρθοδοξη και Τεχνών Δωδεκανήσου, σχετικά μέ τό (άτυπο και άνοργάνωτο, ναί!, αλλά) ύπαρκτο Κρυφό Σχολείο στά Δωδεκάνησα, στά χρόνια της Ιταλοκρατίας, όταν οι φασίστες επεκράτησαν στην Ιταλία και θέλησαν να εξιταλίσουν και την Εκκλησία και την Παιδεία στά Δωδεκάνησα. Μπορείς να δημοσιεύσεις από την εισήγησή μου ό,τι αποσπάσματα εσύ κρίνεις.
Ναί!, υπήρξε Κρυφό Σχο-

Εκκλησίας).

Και μία έρώτηση «άπορίας»: Γιατί κάθε φορά παραμονές του Πάσχα, παρουσιάζουν οι «προοδευτικοί» πότε ένα «ευαγγέλιο του Ιούδα», πότε έναν «τάφο οικόγενειακό του Ίησού»;

Κι άλλη μία έρώτηση: Γιατί, παραμονές της 25ης Μαρτίου, ξεσπάθωσαν κατά της Εκκλησίας και του Κρυφού Σχολείου; Τήν «ιστορική άλήθεια» υπηρέτουν, ή μήπως, έκτός από τή Νέα Έποχή γενικά, υπηρέτουν και τήν πολιτική του κεμαλικού κράτους; Σίγουρα οι «φιλοι» μας άνατολικά θά τρίβουν τά χέρια τους από χαρά για τίς «ιστορικές άλήθειες», πού «άποκαλύπτουμε» έμεις οι ήλιθιοι «σοφοί» και «προοδευτικοί», πού έμεις οι ίδιοι οι «σοφοί» του Έλλαδιόταν «βγάζουμε τά μάτια μας»...
Μέ άγάπη πρός έσένα, πρός τον πατέρα Γεώργιο Μεταλληνό, τον Στέλιο Παπαθεμελή, τον Κώστα Ζουράρι, τον Κων/νο Χολέβα και όλους τούς άπροσχύνητους Έλληνες.

Γιάννης Πουγονίας
Κάλυμνος

Τό άγος τών ΜΜΕ

σθένειες, αυτοκτονίες, άγχη, άπογοητεύσεις.

Τί λοιπόν συμβαίνει; Ποίος μάς επέβαλε τέτοιου είδους «δασκάλους»; Και πώς έμεις τούς άνεχόμεστε; Έπρεπε εύθύς έξ αρχής να είχαμε αντίδραση, ώστε να σταματήσει τό κακό έν τή γενέσει του. Η άνοχη στό κακό είναι χειρότερη από τό ίδιο τό κακό.

Διαβάσουμε πώς όταν ένα και μόνον άτομο άμάρτησε στην άρχαία Κόρινθο μέ τό βαρύ άμάρτημα της αίμομιξίας, ό Άπόστολος Παύλος δέν μπορούσε να ήσυχάσει και άγανακτισμένος επέπληξε όλους τούς χριστιανούς της Κόρινθου μέ τά δριμύτερα λόγια! Ένας άμάρτησε και όλοι τό πληρώνουν; Ναί, λέει ό Άπόστολος, γιατί όπως έξηγει, «μικρά ζύμη όλον τό φύραμα ζυμοί» Και σήμε-

ρα πού ή κακία και ή άσωτία κατισχύουν παντού, τί δέν θά πρέπει να κάνουμε έμεις; Εϊδικότερα, στην περιπτωση των τηλεοπτικών σταθμών πώς συμβαίνει να δείχνουμε τέτοια άνοχη; Ό λαός μας πρέπει να έξεγερθεί εναντίον τους, άλλωώς ή διαφθορά διαρκώς θά διογκώνεται. Κάθε χρόνο και χειρότερα, λέμε.

Ο έλληνισμός υπήρξε άρχαίονεν ό φτωδότης της άνθρωπότητας, τόσο διά της φιλοσοφίας όσο και άργότερα διά του χριστιανισμού. Εϊθε και στους κρίσιμους καιρούς μας να φανοίμε άντάξιοι του παρελθόντος μας, διαφωτίζοντας την οίκουμένη.

Μετά τιμής
Ιωάννη Θεοδωρόπουλος
Άπόστρατος Π.Ν.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

Τό πρώτο κείμενο κατά της Μασωνίας στην Ελλάδα του 1782

ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΦΡΑΓΜΑΣΩΝΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Ιερομ. Αγάπιος Κολυβάς Παπαγεωργίου
Γαμπροσύνη Δ.π. Γεώργιος Μιχαηλίδης
και ο Λορέντζιος Μιχαηλίδης

Έτος 2006 6889 15 € 2007 2008 1588 11η έκδοση

ΠΡΟΤΥΠΕΣ ΘΕΣΣΑΛΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ | Α.Κ.Π. ΛΙΧΑΡΙΩΝ
Α.Τ.Ε. ΟΡΘΟΔΟΞΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ | ΗΛ. ΠΕΤΡΑ 2451 ΟΛΘΕΣΣΕ
ΟΙ ΓΚΑΟΥΡΙΣ ΜΑΣ ΑΠΟΤΕΛΕΩΝΤΑΙ ΚΑΙ ΜΕ ΑΝΤΙΚΑΤΑΡΧΑΙ

«Σύναξη»

«Η διαλεκτική του «μέσα» και του «έξω» στη ζωή της Εκκλησίας» είναι το κεντρικό θέμα του νέου τεύχους (αρ. 101) του περιοδικού Σύναξη. Το αφιέρωμα προσαθεί να δείξει ότι αυτά που ονομάζονται εσωτερικές διεργασίες στην Εκκλησία είναι, στην πραγματικότητα, άρρηκτα δεμένα με το άνοιγμα στον περίγυρο, στο «έξω».

Οι π. Λάμπρος Καμπερίδης, Χαράλαμπος Βέντης, Κώστας Μυγδάλης και Νίκος Τριανταφυλλόπουλος εξετάζουν πώς το άνοιγμα στην ετερότητα, η θραύση των αποκλεισμών και η αλληλεγγύη προς τον ξένο συνιστούν

παράμετρο της εκκλησιαστικής ταυτότητας και όχι άρνησή της. Ο π. Παύλος Κουμριανός αποτιμά τη συζήτηση για τη λεγόμενη «λειτουργική αναγέννηση» των τελευταίων ετών και ο Δημήτρης Οικονόμου δίνει ένα παράδειγμα πώς μπορεί η λειτουργική παράδοση να νοείται δημιουργικά. Η Μικαέλα Πάλαντε στρέφει τη ματιά μας στη Ρουμανική ταυτότητα, καθώς η ευρωπαϊκή πορεία της χώρας ξεκίνησε με την ανατολή του 2007. Ο Κώστας Μποζίνης, τέλος, προσεγγίζει τα ζητήματα που τίθενται από κείμενα όπως το «ευαγγέλιο του Ιούδα».

Υπέρογκα κέρδη, αλλά για ποιούς;

Έντυπωσιακά κέρδη σημειώνουν μεγαλοεταίρειες και τράπεζες, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που δίδουν οι ίδιες στη δημοσιότητα. Έτσι ένδεικτικά η Ναυτιλιακή Έταιρεία ANEK παρουσίασε αύξηση κερδών κατά 94,4% (!) σε σχέση με το 2005.

Όμοιως η ΕΥΔΑΠ είχε, ίσως, ρεκόρ καθαρών κερδών (μετά δηλαδή από φόρους κ.λπ.), αφού σημείωσαν αύξηση, σε σχέση με το 2005, κατά 67%. Το 2005 τα καθαρά κέρδη ήταν 20,3 εκ. ευρώ, ενώ το 2006 έγιναν 33,3 εκ. ευρώ. Τά ανά μετοχή καθαρά κέρδη αυξήθηκαν κατά 57%.

Την ίδια περίοδο οι Τράπεζες παρουσιάζουν κέρδη πολύ υψηλότερα σε ποσοστά από τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές.

Κακό είναι θά ρωτήσει κάποιος που ελληνικές εταιρείες παρουσιάζουν κέρδη;

Κάθε άλλο. Στο καθεστώς που ζούμε, του πιο άγριου ανταγωνισμού, εάν μία εταιρεία δεν έχει κέρδη, οδηγείται σε κλείσιμο ή ξεπούλημα με άμεσο αποτέλεσμα, εκτός των άλλων, το πέταμα στο δρόμο των εργαζομένων σ' αυτή.

Υπάρχουν όμως μερικά ερωτήματα όπως:

- Πώς διαμορφώθηκαν τα υψηλά αυτά κέρδη; Από την καλή λειτουργία της εταιρείας και την υψηλή αποδοτικότητα των εργαζομένων ή και από την υπερεκμετάλλευση των πελατών - πολιτών;

- Ποστά κερδών της τάξεως του 57% και 67% αποτελούν, απλώς κερδοφορία ή αισχροκέρδεια;

- Όταν η ΕΥΔΑΠ έχει κέρδη 67%, τότε για πίο λόγο αυξάνει και δεν μειώνει, κατά τι έστω, τα τιμολόγια της;

- Επίσης, από την πλούσια αυτή συσσωρεύση κερδών ωφελήθηκαν οι εργαζόμενοι που είναι και οι κύριοι συντελεστές της κερδοφορίας ή η υπεραξία της εργασίας τους πήγε αποκλειστικά στα ταμεία της εταιρείας και των μετόχων της;

M.M.M.

Τά ταμεία είναι λάφυρα του νικητή των εκλογών!

Ο πυλώνας της «διαφάνειας» και της «καθαρότητας», πάνω στον οποίο στηρίχθηκε η εκλογική νίκη της Ν.Δ., απειλείται με κατάρρευση, μετά και από το νέο κρούσμα διαπλοκής, που «έσκασε» στο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Δημοσίων Υπαλλήλων (TEADY). Πρόκειται για νομοτελειακό αποτέλεσμα, από τη στιγμή που έχει επιτραπεί η πολιτική τζόγου για τα αποθεματικά των Ταμείων.

Η λεηλασία, με τον ένα ή άλλο τρόπο, της περιουσίας των ασφαλιστικών Ταμείων είναι διαρκής και χρονολογείται από το 1950. Από τότε μέχρι το 1982 τα αποθεματικά τους καταθέτονταν ατόκως στην Τράπεζα της Ελλάδος, στο όνομα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Από το 1982 έως το 1990 με ελάχιστο επιτόκιο και στη συνέχεια το 77% επενδύεται σε τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου και το 23% τζογάρεται σε τίτλους και ομόλογα του χρηματιστηρίου με σκοτεινές διαδικασίες και επισφαλείς αποδόσεις.

Οι κυβερνητικές ευθύνες είναι κολοσσιαίες και εντοπίζονται στα εξής σημεία:

1. Συνέχισε η Ν.Δ. την πολιτική των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ στο θέμα της διοίκησης των 74 Ταμείων. Δηλαδή θεώρησε ότι τα Ταμεία είναι **λάφυρο του νικητή των εκλογών** και ότι οι διοικήσεις τους αποτελούν πρώτης τάξεως ευκαιρία να «βουλευτούν» κομματάρχες, αποτυχόντες βουλευτές και πολιτικοί φίλοι.

Αποτέλεσμα; Αυτό που «διαπίστωσε» ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Αλογοσκούφης, ότι δηλαδή, υπήρξαν και υπάρχουν Διοικήσεις Ταμείων **ανίδεες και ανίκανες!** Ποιος όμως επέλεξε αυτές τις ανίδεες διοικήσεις; Ποιος άλλος από τον αρμόδιο υπουργό; Κατά συνέπεια αυτός έχει και την πολιτική ευθύνη. Όσο μάλλον παραμένει στη θέση του, η ευθύνη μετατίθεται στον ίδιο τον πρω-

θυπουργό.

2. Η **μήτρα του σκανδάλου** βρίσκεται στο υπουργείο Οικονομικών. Αυτό αποφασίζει την έκδοση ενός ομολόγου προκειμένου το κράτος να προβεί σε εσωτερικό δανεισμό.

Η χρηστή διοίκηση και αρχές της **διαφάνειας**, αυτονοήτως επιβάλλουν στην κυβέρνηση να καταστήσει γνωστό σε όλο το λαό:

- την απόφασή της να εκδόσει το ομόλογο.

- την ημερομηνία που αυτό θα αρχίσει να διατίθεται.

- την ονομαστική του αξία και τους όρους διάθεσης και διακίνησής του.

Τι έγινε στην προκειμένη περίπτωση;

Το υπουργείο Οικονομικών κράτησε μυστικό απ' όλους την έκδοση του ομολόγου. Αντιθέτως πριν το κυκλοφορήσει είχε ενημερώσει «υπογεύως» το «κύκλωμα», το οποίο έτρεξε αμέσως ν' αγοράσει το ομόλογο πολύ κάτω της αξίας του. Λέγεται ότι το αγόρασε στο 75% περίπου. Στη συνέχεια το ομόλογο αλλάζει «χέρια», με τελικό πελάτη του Ασφαλιστικό Ταμείο και με αξία το 100% της ονομαστικής τους!

Με απλά λόγια. Αντί το υπουργείο Οικονομικών να απευθυνθεί αμέσως στο Ταμείο και να του προσφέρει το ομόλογο στο 75% της αξίας του και το Ταμείο μεταπωλώντας το να κερδίσει υπέρ των πολιτών-συνταξιούχων, έκανε το αντίθετο. Έδωσε τα κέρδη στο κύκλωμα «γαλάζιων»(;) και στο Ταμείο, δηλαδή, στους εργαζόμενους ζημιά.

Ερώτημα: Η Διοίκηση του Ταμείου, στην οποία μετέχουν και εκπρόσωποι των εργαζομένων, γιατί αποδέχθηκε αυτή τη συναλλαγή-κομπίνια υπέρ του «κύκλωματος»;

Μια απάντηση που την έδωσε ο κ. Αλογοσκούφης είναι ότι η Διοίκηση (όλη και όχι μόνο ο πρόεδρος) ήταν ανίδεη και το «κύκλω-

μα» εκμεταλλεύτηκε το γεγονός αυτό.

Άλλη απάντηση, την οποία ενδεχομένως να δώσει η δικαιοσύνη, είναι ότι δεν πρόκειται για «ανίδεη» διοίκηση, αλλά για **μιζαδόρικη!** Αλλά επαναλαμβάνουμε, τέτοια απάντηση μπορεί να δώσει μόνο η Δικαιοσύνη και εφόσον υπάρξουν οι σχετικές αποδείξεις.

Σε κάθε περίπτωση η κυβέρνηση και προσωπικώς ο πρωθυπουργός πρέπει ν' απαντήσει γιατί υπήρξε **κρυφή** η διαδικασία έκδοσης και διακίνησης του αμαρτωλού ομολόγου;

Πρέπει επίσης να προσθέσουμε ότι:

3. Η Κυβέρνηση επέδειξε τραγική ανεπάρκεια αξιοποίησης των διαθέσιμων. Οι αποδόσεις στα 3 χρόνια αντιστοιχούν στο ένα τέταρτο (1/4) όσων επιτυγχάνουν τα Ταμεία στα οργανωμένα και ευνομούμενα κράτη.

4. Διατήρησε ανέπαφο το θεσμικό πλαίσιο, που επιτρέπει στα κάθε είδους, «λαμόγια» να κερδοσκοπούν σε βάρος του ιδρώτα των εργαζομένων.

5. Πίσω από τις διαχειριστικές ανωμαλίες, που πιθανότατα να μην εντοπισθούν δικαστικά, γιατί οι μεγαλο-απατεώνες ξέρουν να φυλάγονται, υπάρχουν **πολιτικές ευθύνες υπουργών**. Κι αυτές κρύβονται επιμελώς.

Πάντως οι πρόσφατες εξελίξεις στο TEADY δείχνουν με τον πιο αποστομωτικό τρόπο ότι:

- το ασφαλιστικό σύστημα πρωτίστως έχει έναν εχθρό, τις κυβερνήσεις.

- το σύνθημα που ακούγεται στις πορείες των συνταξιούχων «Φέρτε πίσω τα κλεμμένα», είναι πάντα επίκαιρο και σήμερα βρίσκει πλήρως το νόημά του.

«X»

Η τέχνη στην υπηρεσία της προπαγάνδας

Το Χόλλυγουντ είναι πλέον κυρίαρχο στην περιοχή της τέχνης που καλείται κινηματογράφος. Δαπανηρότατες ταινίες με φαντασμαγορικό θέμα κάνουν τη διαδρομή τους σ' όλη την έκταση του πλανήτη και αποζημιώνουν με το παραπάνω εκείνους που επένδυσαν σ' αυτό το είδος της επιχείρησης. Διότι δεν πρόκειται να λησμονούμε ότι και ο κινηματογράφος κατάντησε πρώτα επιχείρηση και μετά τέχνη.

Το Χόλλυγουντ δεν ήταν δυνατό να παραμείνει αδιάφορο για τα **θέματα της αρχαίας ελληνικής μυθολογίας και ιστορίας**. Έτσι κατά καιρούς είδαμε στην οθόνη πλήθος ταινιών αυτού του είδους. Χαρακτηριστικά τους, κατά κανόνα, ήταν η στρέβλωση ή και η πλήρης **παραμόρφωση** του θέματος που διαπραγματεύονταν το σενάριο της ταινίας και η εμπιαθής ανθελληνική θέση, όπου το σενάριο το επέτρεπε. Αναφέρουμε ενδεικτικά την πλήρη διαστρέβλωση των περί τον Ηρακλή μύθων και την άγλια παρουσίαση του Αχιλλέα στις ταινίες με θέμα την Ιλιάδα. Μάλιστα σε σειρά που ελληνικός (;) ιδιωτικός τηλεοπτικός σταθμός προέβαλλε επί μακρόν με θέμα τον Ηρακλή και κάποια Ζήνα, ο ήρωας πετούσε μακριά με ιδιαίτερη χάρη πλήθος κακών που ήταν ντυμένοι σοκολιάδες (μάλιστα σοκολιάδες!).

Δεν πιστεύουμε ότι Αμερικανοί άνθρωποι του κινηματογράφου έχουν κάτι εναντίον της πατρίδας μας, είμαστε όμως βέβαιοι ότι έχουν, και μάλιστα πολλά, οι χρηματοδότες των ταινιών, που φυσικά δεν είναι Περιοιανοί ή

Βιετναμέζοι, αλλά ανήκουν στο ισραηλιτικό έθνος και υπηρετούν το αντιπλανητικό όραμα της άρχουσας τάξης αυτού, που ακούει στο όνομα **διεθνής Σιωνισμός**.

Ο Λεωνίδας

Αυτό τον καιρό προβάλλεται μία ακόμη ταινία αυτού του είδους με θέμα το έπος του **Λεωνίδα με τους Σπαρτιάτες και Θεσπίες στις Θερμοπύλες**. Ίσως να πρόκειται για ταινία που εξυμνεί περισσότερο από κάθε άλλη τους προγόνους μας. Αμέσως έγινε θέμα των τηλεοπτικών παραθύρων και εκδηλώθηκε μέσω αυτών η πάγια και διαχρονική πόλωση που μας διακατέχει. Οι μεν είδαν την ταινία ως υπερβολικά βίαιη και κατ' εξοχήν ωμή, οι άλλοι όμως θεώρησαν ότι πρόκειται για πραγματικό ύμνο προς τους ήρωές μας. Και οι μεν και οι δε δεν επέτυχαν να δουν **πού στοχεύει η ταινία**.

Το Χόλλυγουντ μας έχει συνηθίσει σε **σκηνές βίας**, ιδιαίτερα ωμές. Ας αναφέρουμε δύο από αυτές που διαπραγματεύονται το πρόσφατο αμερικανικό «έπος» του Βιετνάμ «Αποκάλυψη τώρα» και «Ελαφοκυνηγός». Η αμερικανική κοινωνία είναι θεμελιωμένη στη βία (κατά των Ινδιάνων και των Μαύρων της Αφρικής), την καλλιέργει, μέσω του τρόπου ζωής, εντός της και εδώ και μισό αιώνα την **εξάγει σε όλη την έκταση του πλανήτη** εισπράττοντας, ως ανταπόδοση εκ μέρους των βασιανισμένων

λαών της γης, την κατακραυγή και την κατάρρα. Συνεπώς η ταινία, κατά τη βία που προβάλλει δεν είναι πρωτότυπη. Είναι οπωδότης πρωτότυπη κατά την ορθή προβολή ενός ελληνικού έπους. Αλλά προς τι η προβολή αυτή, που κάνει κάποιους αφελείς συμπατριώτες μας να πλέκουν το εγκώμιο της ταινίας; Τα όσα έγγραφα στην αρχή του άρθρου είναι πειστικά, νομίζω, του ανθελληνικού πνεύματος που επικρατεί στο Χόλλυγουντ. Μήπως βρισκόμαστε άραγε μπροστά σε μια τάση ανατροπής του παρελθόντος υπέρ ημών; Ασφαλώς όχι. Ο κινηματογράφος πέρα από τέχνη, πέρα από εμπορική επιχείρηση είναι και **μέσο προπαγάνδας**. Και η ταινία είναι σαφώς προπαγανδιστική. Ας παρατηρήσουμε ότι είναι οι **Πέρσες** που παρουσιάζονται αυτή τη φορά ως τέρατα.

Ο **ευγενής περσικός λαός**, όπως και πολλοί άλλοι λαοί στο διάβα της ιστορίας, σύρθηκαν σε πολέμους λόγω των μωροφιλοδοξιών των ηγεμόνων τους. Δεν αποτελείται από τέρατα που διψούσαν για αίμα. Προχωρούσαν δεχόμενοι μαστιγώματα από διατεταγμένους στα μετόπισθεν εγκαθήμενους του βασιλιά. Η **αρχαία ελληνική δραματολογία** αντιμετώπισε πολύ ορθά το θέμα του πόνου του ηττημένου λαού στην τραγωδία του Αισχύλου «Πέρσες». Ο **Μέγας Αλέξανδρος**, μπορεί να χρησιμοποιήσει ως δικαιολόγηση για την εκστρα-

τεία του τους περσικούς πολέμους που είχαν προηγηθεί, συμπεριφέρθηκε όμως απέναντι στους ηττημένους Πέρσες **μεγαλόψυχα** σε βαθμό παρεξήγησης από τους συμπατριώτες του.

Σε τι, λοιπόν, στοχεύουν μέσω της ταινίας **Σιωνιστές και αμερικανικό Πεντάγωνο** σε αραστή συνεργασία ευρισκόμενοι; Στο να διαποτίσουν τους θεατές με την αντίληψη ότι οι Πέρσες είναι οι διαχρονικά κακοί και πρέπει και στην εποχή μας, όπως και στην αρχαιότητα, να λάβουν ένα καλό «μάθημα» από τις φιλειρηνικές δυνάμεις του πλανήτη. Στη μέθη της εξουσίας δεν αντιλαμβάνονται και οι μεν και οι δε ότι οι σημερινοί Πέρσες έχουν επιλέξει να φυλάξουν «Θερμοπύλες», **υπερασπιζόμενοι την πατρίδα τους** και την αξιοπρέπειά τους, όταν όλοι (ακόμη και οι «ισχυροί» της Ευρώπης) σκύβουν και προσκυνούν το μεγάλο βασιλιά. Δεν έχουν συνειδητοποιήσει ότι έχουν επιλέξει τον Μπους για το ρόλο του συγχρόνου Ξέρξη, καθώς έχει πολλά κοινά χαρακτηριστικά μ' εκείνον, τον οποίο ξεπερνά, ενδεχομένως, σε μωρία!

Ας ευχηθούμε ότι δεν θα εμφανιστεί και τώρα εφιάλτης, καθώς εκείνος προ μισού αιώνα, που άκουγε στο όνομα του σάχη Ριζά Παχλεβί, ώστε οι «Πέρσες» να διαβούν πατώντας στο πτώμα του προέδρου Μοσαντέκ. Πάντως, είτε επαναληφθεί αυτό είτε όχι, ο στίχος του Καβάφη θα έχει διαχρονική σημασία:

«**Τιμή σ' αυτούς όπου στη ζωή τους όρισα να φυλάγουν Θερμοπύλες.**»

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

παγάνδας. Και η ταινία είναι σαφώς προπαγανδιστική. Ας παρατηρήσουμε ότι είναι οι Πέρσες που παρουσιάζονται αυτή τη φορά ως τέρατα.